

ACTIVITEITENVERSLAG

2003

Colofon

Dit activiteitenverslag werd samengesteld door de directie en de medewerkers van het VIZO onder de algemene coördinatie van Paula Palmans, verantwoordelijke voor de cel communicatie. Meer gedetailleerde informatie krijgt u altijd op vraag bij de verschillende diensten en afdelingen.

VIZO

Kanselarijstraat 19
1000 Brussel
tel. 02 227 63 93
fax 02 217 46 12

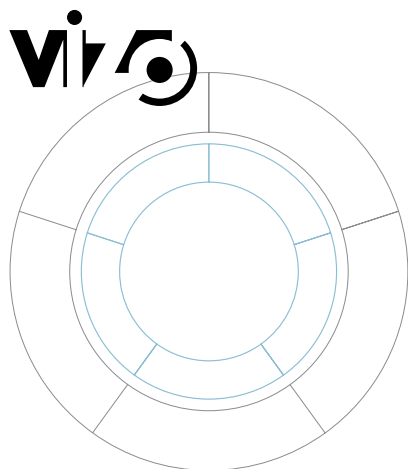
info@vizo.be
www.VIZO.be
www.SYNTRA.be

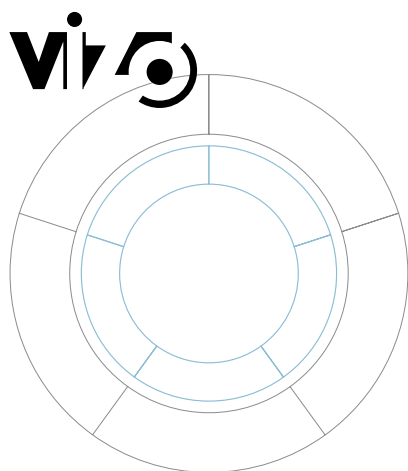
Eindredactie: Paula Palmans

Vormgeving: www.impuls-reclame.be

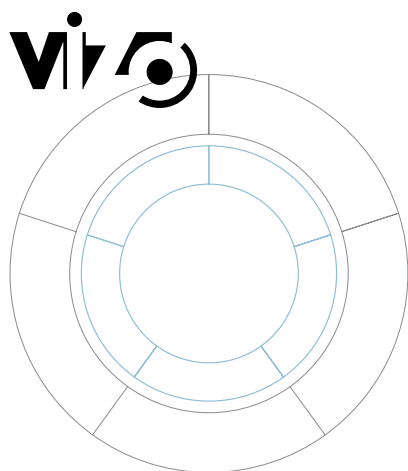
Verantwoordelijke uitgever: Johan Artois,
waarnemend administrateur-generaal

Dit activiteitenverslag sluit het dertiende werkjaar van het VIZO af. Het fotomateriaal is een selectie van de dienst vormgeving en van eigen activiteiten en producten binnen het VIZO en SYNTRA-netwerk.

6	Deel 1. Structuren en beleid
7	1. Beheer en beleid
7	a. Het BBB-verhaal van het VIZO (de strategische hervorming)
9	b. Structuur en management van het VIZO
11	c. Raad van bestuur
12	d. Praktijkcommissie
13	2. Financiële middelen
16	3. Personeel en HRM - Emancipatie - Preventie
18	4. Klachtendienst
18	5. Communicatie
21	Deel 2. Vorming
22	1. SYNTRA-netwerk uitbouwen en organiseren tot een draaischijf van meer en beter ondernemerschap
22	1.1 Het SYNTRA-netwerk
22	a. Het VIZO
23	b. SYNTRA-opleidingsnetwerk voor zelfstandigen en KMO
24	c. Lesgevers
24	d. Beroepscommissies, sectorcommissies en werkgroepen
25	e. De leersecretaris
25	f. De commissie van de leersecretarissen
25	1.2 Basisprincipes
25	a. Levenslang leren
25	b. Alternierend leren
25	c. Modulaire trajecten
26	2. Verwezenlijken van meer ondernemerschap
26	a. Project marketing en communicatie
27	b. DIVA
27	c. Projecten
30	d. Sectorconvenants
30	3. Verwezenlijking van beter ondernemerschap
31	a. Een waaier van beroepen
37	b. Leertijd
40	c. Ondernemersopleiding
43	d. Gecertificeerde bijscholing
43	e. Niet-gecertificeerde opleidingen
44	f. Kenniscentrum
44	4. Kritieke succesfactoren
44	a. Nieuwe bedrijfscultuur
44	b. Integrale kwaliteitszorg
47	c. Overleg- en beslissingsstructuur SYNTRA-netwerk

48 Deel 3. Bedrijfsadvies

- 49 1. KMO-mediatheek
- 50 2. Adviesverlening
- 51 3. Postuniversitaire opleiding 'startprogramma voor ondernemerschap en consultancy' - 'Master in KMO-management'
- 51 4. Matrix
- 51 4.1 Ontwikkeling van het opleidingsprogramma gericht op advies en begeleidingsvaardigheden.
- 51 4.2 Matrix-café
- 51 4.3 Provinciale initiatieven
- 52 4.4 Uitbreiding van het KMOLOKET met Matrix-Virtueel
- 52 4.5 Verspreiding van de brochure 'Werken met KMO-adviseurs'
- 52 4.6 Ontwikkeling van de workshop 'Werken met KMO-adviseurs' of 'Hoe de adviescheques optimaal laten renderen?'
- 52 5. INSPIRE

53 Deel 4. Vormgeving

- 55 1. Talentscouting
- 56 2. Promotie en bevordering van vormgeving
- 56 2.1 De Galerie van het VIZO
- 57 2.2 De Henry van de Velde Prijzen 2003
- 57 2.3 Vormgeving on line
- 57 2.4 Kwintessens en nieuwsbrief
- 57 2.5 Cahiers
- 57 2.6 Tentoonstellingen
- 58 2.7 Prijs Bouwheer 2003
- 58 3. Netwerken
- 58 3.1 Internationale netwerken
- 59 3.2 Workshops, conferenties en seminars voor designers en bedrijven
- 60 4. Commissie vormgeving
- 60 4.1 Toelagen

62 Deel 5. Regie ESF, Doelstelling 3, Zwaartepunt 3

- 63 1. De maatregelen van zwaartepunt 3
- 63 1.1 Stimuleren en ondersteunen van potentiële starters en verantwoord ondernemerschap
- 63 1.2 Ontwikkeling van een één-loket (niet-operationeel)
- 63 1.3 Bevordering van de kenniseconomie
- 64 2. VIZO-regisseur
- 64 3. Resultaten projectoproepen 2003
- 64 3.1 Algemeen
- 65 3.2 Inhoudelijke bijdrage tot het Programmacomplement (PC) en het EPD (Enig Programmerings Document) Projectinhouden
- 66 3.3 Betrokken organisaties en deelnemers
- 67 3.4 Ondersteuning van promotoren en potentiële promotoren
- 67 3.5 Cijfergegevens financiële uitvoering
- 68 4. Voorlichting en publiciteit

Voorwoord

Het is 14 juli 2004. Bij het schrijven van dit voorwoord lopen nog steeds de onderhandelingen voor een nieuwe Vlaamse regering. Pas wanneer deze afgerond zijn, weten we of de reorganisatie van het Vlaams overheidsapparaat wordt voleindigd en of we aldus van een "VIZO in ontbinding" kunnen spreken.

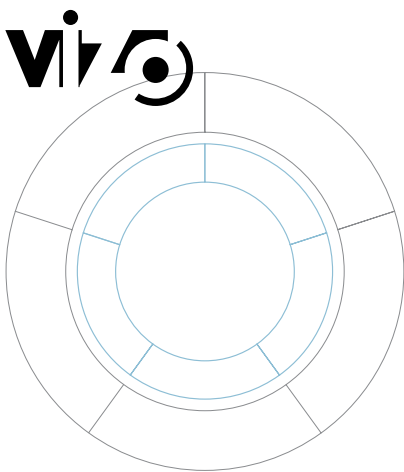
Het voorliggend activiteitenverslag van 2003 gaat voor de eerste maal uitgebreid in op die reorganisatie, kortweg "Beter bestuurlijk beleid" genoemd. Zelf hadden we het voorrecht om als veranderingsmanager van het beleidsdomein Economie, Werkgelegenheid en Toerisme de voorbereiding van het veranderingproces van nabij mee te maken. De implementatie ervan zal het definitieve einde van het VIZO inluiden. De vorming van zelfstandigen en KMO wordt in een extern verzelfstandigd agentschap "Het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - SYNTRA Vlaanderen" ondergebracht. De takenpakketten van bedrijfsadvies en vormgeving gaan naar een intern verzelfstandigd agentschap "Het Vlaams Agentschap Ondernemen". Mogelijks leest u momenteel het voorlaatste activiteitenverslag van het VIZO.

Midden vorig jaar stapte gewezen administrateur-generaal Gilbert Otten vervroegd uit zijn loopbaan. Even later ging adjunct administrateur-generaal Kris De Gryse op pensioen.

De leemte die hierdoor ontstond, werd opgevangen door een diepgaande reorganisatie van het management. Daarbij werd resoluut geopteerd voor een voorafname van Beter bestuurlijk beleid. Drie afdelingen - SYNTRA Vlaanderen, Vlaams Agentschap Ondernemen en Managementondersteunende diensten - werden opgericht. De leiding ervan werd toevertrouwd aan een jonge generatie van medewerkers. Het komt hen toe om het werk van Gilbert en Kris resoluut door te trekken en te vernunten. Vooral moeten zij ten behoeve van de toekomstige agentschappen een erfenis klaarstomen, die de kiemen van een succesvolle start in zich draagt. Het voorliggend activiteitenverslag bewijst alvast dat de perspectieven zeer hoopvol zijn.

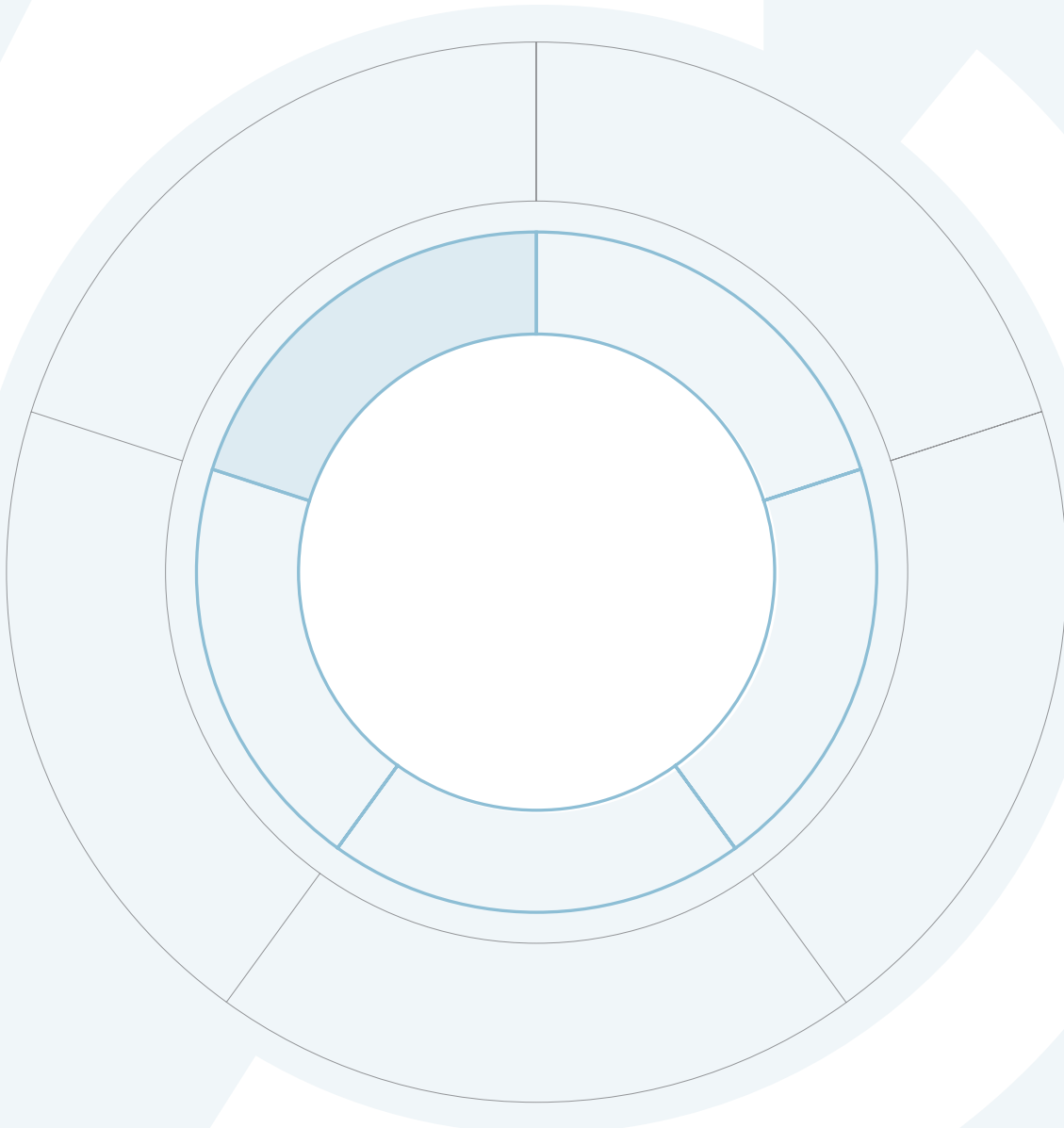
Langs deze weg willen we, tot slot, alle medewerkers danken voor de niet aflatende ijver, waarmee zij de groeiende taken in 2003 hebben uitgevoerd. Bij deze dank betrekken we van harte allen die tijdens het voorbije jaar de activiteiten van het VIZO-netwerk mede mogelijk hebben gemaakt, in het bijzonder onze voogdijminister, mevrouw Patricia Ceysens, en haar medewerkers.

Johan ARTOIS,
Waarnemend administrateur-generaal.

1. BEHEER EN BELEID
2. FINANCIËLE MIDDELEN - HET NIEUW FINANCIERINGSBESLUIT SYNTRA
3. PERSONEEL EN HRM - EMANCIPATIE – PREVENTIE
4. KLACHTDIENST
5. PROMOTIE

DEEL I STRUCTUREN EN BELEID

STRUCTUREN EN BELEID

Het VIZO is een Vlaamse openbare instelling en zoals elke dienstorganisatie evolueert het VIZO mee met haar omgeving, haar klanten en met haar sociale, economische en politieke structuren. Een Vlaamse openbare instelling is geen doel op zich, maar een instrument om het overheidsbeleid te helpen realiseren. Zodra die opdrachten anders ingevuld worden moet dit instrument aangepast worden.

De werkzaamheden rond Beter Bestuurlijk Beleid en de hervorming van de Vlaamse gemeenschap hebben voor VIZO immers verstrekkende gevolgen. Een opsplitsing van de organisatie in wellicht 2 agentschappen ligt in het verschiet. Samen met de afgelopen reorganisatie van het SYNTRA-opleidingsnetwerk voor zelfstandigen meer dan voldoende voedingsbodem om de eigen werking en interne structuren grondig te hertekenen...

1.1 BEHEER EN BELEID

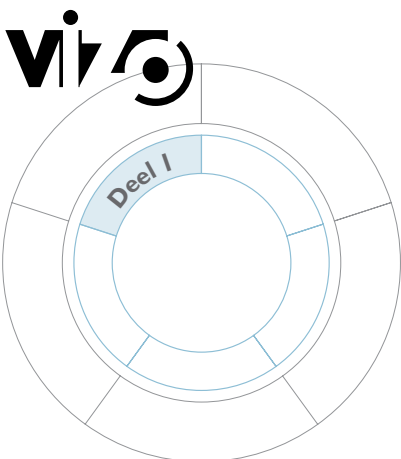
Vorming en opleiding, bedrijfsadvies, vormgeving en promotie van het zelfstandig ondernemen zijn de vier kernopdrachten die het VIZO meekreeg van de Vlaamse regering. Deze opdrachten werden vertaald in een 'mission statement': "het VIZO-netwerk wil toegankelijke en geïntegreerde diensten verlenen die meer en beter ondernemerschap realiseren". Concreet betekent dit een dienstenpakket gaande van opleidingen en adviesdiensten tot vormgeving, een mediatheek, Europese projecten, een digitaal dienstenplatform via een interactieve website en zoveel meer. In dit ruime kader ontwikkelen zich uiteraard continu nieuwe projecten en plannen, wordt er gezocht naar andere, nieuwe producten en worden bestaande diensten en projecten geëvalueerd en aangepast.

Het VIZO is een Vlaamse openbare instelling met rechtspersoonlijkheid. Het beheer wordt waargenomen door een raad van bestuur, bijgestaan door een praktijkcommissie. Beide beleidsorganen laten zich ondersteunen door adviserende commissies: het overlegplatform VIZO-SYNTRA, de commissie van leersecretarissen en de commissie vormgeving. De dagelijkse leiding berust bij de leidend ambtenaar.

Het VIZO ressorteert onder de bevoegdheid van mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en E-government. Twee regeringscommissarissen zetelen namens de Vlaamse regering in de raad van bestuur: de heer Jaak Floridor en de heer Laurent De Wilde (in vervanging van mevrouw Tanja Mattheus sinds 01/01/04).

a. Het BBB-verhaal van het VIZO, de strategische hervorming

Het Vlaams regeerakkoord van juli 1999 vormt de basis van een grondige bestuurlijke vernieuwing van de Vlaamse administratie. Deze operatie wordt Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) genoemd. Uitgangspunt is het primaat van de politiek. Het beleid moet voluit door de politiek verantwoordelijken worden bepaald. Daarbij moet deugdelijk worden bestuurd. Dit impliceert een bestuur met de nodige openheid, integriteit en verantwoordingsplicht. Het Kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 regelt het generiek bestuurlijk kader en bevat algemene bepalingen inzake het Vlaams overheidsapparaat en de onderscheiden vormen van verzelfstandigde agentschappen. Deze agentschappen opereren binnen homogene beleidsdomeinen. De Vlaamse regering bepaalt deze beleidsdomeinen, zowel naar aantal als naar taakstelling. Elk beleidsdomein krijgt een zelfde basisstructuur. Voor ieder beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, bestaande uit een departement en desgevallend één of meerdere intern verzelfstandigde agentschappen, IVA's genoemd, zonder rechtspersoonlijkheid. Binnen ieder beleidsdomein kunnen ook één of meerdere verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden opgericht: intern verzelfstandigde agentschappen (functioneren zonder raad van bestuur en onder hiërarchisch gezag van de minister) of extern verzelfstandigde agentschappen, EVA's genoemd (functioneren onder een raad van bestuur). Het departement is gericht op de beleidsondersteuning. Taken van beleidsuitvoering worden in beginsel toevertrouwd aan de verzelfstandigde agentschappen. Per beleids-

domein wordt ten slotte een beleidsraad opgericht. Het politieke en het administratieve niveau plegen er overleg en ondersteunen er de regering bij de aansturing van het beleidsdomein.

Ten gevolge van deze vernieuwingsoperatie houdt het VIZO in de nabije toekomst op te bestaan. De huidige taken van het VIZO worden opgesplitst over twee agentschappen. De taken inzake vorming gaan naar het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - SYNTRA Vlaanderen. De taken inzake bedrijfsadvies en vormgeving worden overgenomen door het Vlaams Agentschap Ondernemen. Beide agentschappen vallen onder het beleidsdomein Economie, Werkgelegenheid en Toerisme (EWT).

Bij de redactie van de oprichtingsdecreten van beide agentschappen werd het VIZO nauw betrokken. Zo heeft de veranderingsmanager van het beleidsdomein, de heer Johan Artois, herhaalde malen gesprekken gevoerd met het VIZO. Hij deed dit trouwens ook met alle andere betrokken instellingen. De teksten zelf werden herhaaldelijk besproken en aangepast. Zij werden ook meerdere malen gescreend door de bijzonder commissarissen, de administraties ambtenarenzaken en ABAFIN en een extern juridisch bureau. Op die manier wordt de coherentie van de ganse bestuurlijke operatie verzekerd. Na een eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse regering konden zowel de directeurs afgevaardigd beheerders van de 5 SYNTRA, de praktijkcommissie, en tenslotte de raad van bestuur van het VIZO advies uitbrengen over de voorgelegde teksten. Alvorens de ontwerpen van oprichtingsdecreten werden ingediend bij het Vlaams parlement werden verder adviezen ingewonnen bij de Raad van State en het Rekenhof en diende de Vlaamse regering zijn definitieve goedkeuring te geven. Tenslotte werden alle oprichtingsdecreten ook nog besproken in diverse commissies van het Vlaams parlement. Pas dan konden zij worden gestemd.

Dienst voor Arbeidsbemiddeling (artikel 24) en de financiële middelen (artikel 25). Daarnaast zijn ook een reeks bepalingen opgenomen betreffende het aanbod en de organisatie van de opleidingen die door het agentschap worden erkend en gesubsidieerd (artikel 26 tot 41). Tenslotte bevat het decreet bepalingen betreffende het toezicht (artikel 42 tot 44), een machtiging tot wijziging en coördinatie aan de Vlaamse regering (artikel 45) en slotbepalingen.

In een eerdere fase was binnen het beleidsdomein Economie, Werkgelegenheid en Toerisme naast SYNTRA Vlaanderen en VDAB ook een Regieagentschap VDAB-SYNTRA voorzien. De groeiende behoefte tot levenslang en levensbreed leren, het just in time leren, het verlaten van de traditionele opsplitsingen, het virtueel leren, het afstandsleren,... maakten het voor VIZO noodzakelijk om zijn beleid en activiteiten nauwer af te stemmen op deze van zijn natuurlijke partners. Dit zijn de professionele en interprofessionele organisaties, de sectorfondsen en de andere overheidsactoren actief inzake opleiding en vorming, inzonderheid de VDAB. Het regieagentschap VDAB-SYNTRA zou instaan voor de regie van de operationele organisatie en vormgeving van de arbeidsmarkt, alsmede voor de uitoefening van de controle en het toezicht op de private arbeidsmarktactoren en de VIZO-centra. De actor SYNTRA Vlaanderen zou instaan voor de uitvoering van het Vlaamse overheidsbeleid inzake de opleiding en de vorming, alsmede de bijhorende begeleiding van zelfstandigen en potentiële zelfstandigen, alsmede van de kleine en middelgrote ondernemingen. Dit idee werd gedurende het traject definitief verlaten op advies van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme. De regiefunctie werd terug geïntegreerd in beide agentschappen.

Voor de inwerkingtreding blijft het wachten op een besluit van de Vlaamse regering. De operationalisering van het agentschap is voorzien voor 1 januari 2005.

Het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - SYNTRA Vlaanderen

SYNTRA Vlaanderen werd opgericht bij decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - SYNTRA Vlaanderen". Het oprichtingsdecreet werd gepubliceerd in het staatsblad van 9 juni 2004.

Het decreet van 7 mei 2004 bevat vooreerst bepalingen betreffende de oprichting van het agentschap (artikel 3), bepaalt de missie, taken en de bevoegdheden van het agentschap (artikel 4 tot 6), regelt het bestuur en de werking ervan (artikel 7 tot 22), en bevat voorts bepalingen betreffende de beheersovereenkomst (artikel 23), de samenwerking met de Vlaamse

Het Vlaams Agentschap Ondernemen

Het Vlaams Agentschap Ondernemen werd opgericht bij decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Vlaams Agentschap Ondernemen". Het oprichtingsdecreet werd gepubliceerd in het staatsblad van 7 juni 2004.

Het decreet van 7 mei 2004 bevat vooreerst bepalingen betreffende de oprichting van het agentschap (artikel 3), bepaalt de missie, taken en de bevoegdheden van het agentschap (artikel 4 tot 6), regelt het bestuur en de werking ervan (artikel 7), en bevat voorts bepalingen betreffende de beheersovereenkomst (artikel 8), het raadgevend comité (artikel 9 tot 11), de mogelijkheid om expertgroepen op te richten (artikel 12), de financiële middelen (artikel 13). Tenslotte bevat het decreet een

machtiging tot wijziging en coördinatie aan de Vlaamse regering (artikel 14) en slotbepalingen.

Verschillend met SYNTRA Vlaanderen, dat de rechtsopvolger is van de vormingsactiviteiten van het VIZO, is dat het Vlaams Agentschap Ondernemen een gans nieuw agentschap is, dat niet alleen taken inzake bedrijfsadvies overneemt van het VIZO, de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM), en het preventief bedrijfsbeleid, maar ook het accountmanagement als nieuwe taak krijgt. Daaronder wordt begrepen de onafhankelijke en integrale opvolging en begeleiding van een dossier inzake ondernemers- en of ondernemersgerelateerde materies doorheen de beleidsdomeinen en agentschappen van de Vlaamse overheid.

Ook hier blijft het voor de inwerkingtreding wachten op een besluit van de Vlaamse regering. De operationalisering van het agentschap is voorzien voor 1 januari 2005.

b. Structuur en management van het VIZO (situatie sinds september 2003)

De Vlaamse regering kende aan de heer Gilbert Otten, administrateur-generaal van het VIZO, vanaf 1 augustus 2003 een verlof voorafgaand aan pensionering toe. De heer Johan Artois werd vanaf die datum aangesteld als waarnemend administrateur-generaal. Vanaf 1 november 2003 ging ook mevrouw Kris De Gryse, adjunct-administrateur-generaal, op pensioen.

Gezien deze veranderingen binnen de leiding van het VIZO, het feit dat de wnd. administrateur-generaal zijn functie diende te combineren met zijn opdracht als veranderingsmanager voor het beleidsdomein EWT en gelet op de ingrijpende geplande hervormingen in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid gaf de raad van bestuur aan de wnd. administrateur-generaal de opdracht een nieuwe managementorganisatie uit te werken.

Deze stelde een nieuwe structuur voor waarbij o.a. 3 beleidscellen (SYNTRA Vlaanderen, Management Ondersteunende diensten, Huis van de Vlaamse Economie) in het leven werden geroepen met als opdracht de voorbereiding van de implementatie van de hervormingen in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid. De raad van bestuur keurde de nieuwe managementorganisatie goed en duidde voor elke beleidscel een coördinator aan.

Het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen heeft nu dus drie afdelingen die elk bestuurd worden door een projectcoördinator, ondersteund door een beleidscel. De voorbereiding en implementatie van het beleid wordt mee opgevolgd door het dagelijks bestuur. Daarnaast werd het overleg VIZO-SYNTRA structureel

ingebed in de overleg- en beslissingsstructuren van het netwerk.

Structuur

Het VIZO telt drie afdelingen die geënt werden op de toekomstige BBB-structuren waarin het VIZO als overheidsinstelling zal opgaan: SYNTRA Vlaanderen (de vormingsactiviteiten), Vlaams Agentschap Ondernemen (bedrijfsadvies en vormgeving) en de Management Ondersteunende Diensten. Aan het hoofd van elke afdeling staat een coördinator, ondersteund door een beleidscel. De coördinatoren zijn respectievelijk mevrouw Mia Van Humbeek, de heer Pascal Jacobs en de heer Erik Ottenbourgs. Elke Vlaamse provincie heeft een eigen provinciale dienst, geleid door een diensthoofd: de heer Noël Deckers (Limburg), de heer Ludo Verheyden (Vlaams-Brabant & Brussel en Antwerpen), de heer Pascal Jacobs (Oost-Vlaanderen) en mevrouw Hilde Deleye (West-Vlaanderen).

De leidend ambtenaar heeft een stafdienst ter beschikking met een secretariaat en een stafcoördinator, de heer Luc Neyens. Het VIZO telt één opdrachthouder HVO (Human resources, Vorming en Organisatieontwikkeling), de heer Fred Vanhoof. Ook de emancipatieambtenaar, mevrouw Jessy Van Douselaere en de preventieadviseur, de heer Thomas Decremer rapporteren aan de leidend ambtenaar.

Daarnaast werken 4 projectleiders onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de leidend ambtenaar: mevrouw Annick Willems voor het project bedrijfscultuur, mevrouw Paula Palmans voor het project communicatie VIZO-SYNTRA, de heer Kris Christiaens voor het project informatiesystemen en de heer Eddy Marstboom voor het project grootstedenbeleid.

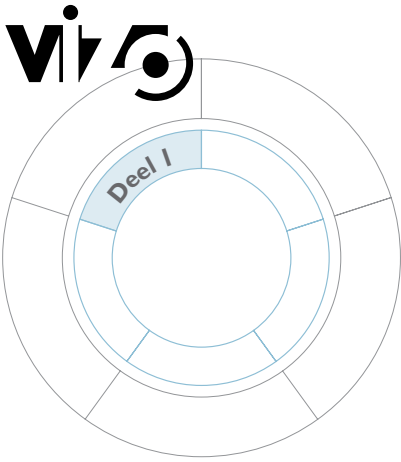
De leidend ambtenaar van het VIZO heeft naast zijn taken als waarnemend administrateur-generaal ook nog een opdracht van de Vlaamse regering als transitiecoördinator in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid. Bij deze opdracht wordt hij ondersteund door de heer Kurt Van den Bunder en een secretariaat.

Management

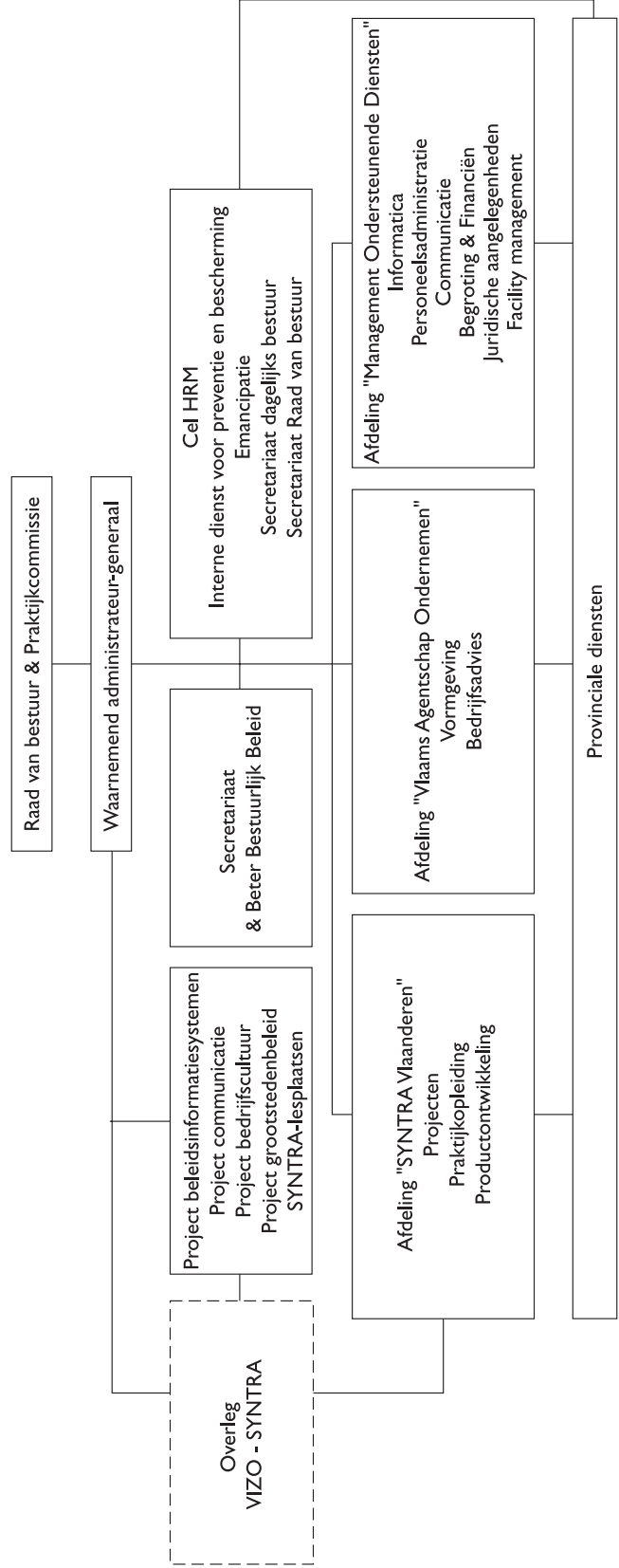
De dagelijkse leiding van het VIZO berust bij de waarnemend administrateur-generaal, de heer Johan Artois. Hij wordt hierin bijgestaan door een dagelijks bestuur waarin de coördinatoren van de drie afdelingen (SYNTRA Vlaanderen, Vlaams Agentschap Ondernemen en Management Ondersteunende diensten), de stafcoördinator, de verantwoordelijke vormgeving en de opdrachthouder HVO zetelen.

Binnen het dagelijks bestuur wordt het noodzakelijke overleg gevoerd omtrent de eenduidig uit te voeren strategie, onderlinge afstemming, werkverdeling en interactie en afstemming tussen centrale diensten onderling, en centrale en provinciale diensten. Het dagelijks bestuur vergadert wekelijks.

ORGANOGRAM van het VIZO

c. Raad van bestuur

De raad van bestuur beslist in alle aangelegenheden waarvoor het VIZO bevoegd is, met uitzondering van de bevoegdheden van de praktijkcommissie.

Samenstelling (vanaf 01/01/04)

De heer Guido De Brabander, voorzitter
 Mevrouw Barbara Tan, afgevaardigde werkgevers
 De heer Johan Bortier, afgevaardigde werkgevers (tot 31/12/03 - mevrouw Veronique Willems)
 Mevrouw Angelina Van Den Rijse, afgevaardigde werknemers
 De heer André Leurs, afgevaardigde werknemers
 De heer Johan De Neve, afgevaardigde SYNTRA
 De heer Bernard Strosse, afgevaardigde SYNTRA
 De heer Jeroen Bloemen, afgevaardigde Vlaamse regering (tot 31/12/03 - de heer Firmin Debusseré)
 De heer Rik Carpentier, afgevaardigde Vlaamse regering
 Mevrouw Mariëlla Farina, afgevaardigde Vlaamse regering (tot 31/12/03 - de heer Daniël Schell)
 De heer Eddy Marstboom, afgevaardigde Vlaamse regering

De belangrijkste beslissingen van de raad van bestuur in 2003

De nakende implementatie van de hervorming van de Vlaamse overheid in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid vormde de rode draad doorheen de besprekingen van de raad van bestuur in 2003. De raad besprak de gevolgen van deze hervorming voor het VIZO en nam een standpunt in over de operationalisering van het Vlaams Agentschap Ondernemen (oorspronkelijk Huis van de Economie genoemd) en over de samenstelling van de raad van bestuur van SYNTRA Vlaanderen.

Nast deze hervormingen in het kader van BBB waren ook de wijzigingen binnen de leiding van het VIZO redenen voor de raad van Bestuur om de wnd. administrateur-generaal de opdracht te geven een nieuwe managementorganisatie uit te werken. De raad van bestuur keurde het voorstel goed en duidde voor elke beleidscel een coördinator aan.

Op financieel vlak keurde de raad van bestuur de jaarrekening 2002 goed, behandelde hij de begrotingen van 2003 en 2004 en legde de uitbetalingsmodaliteiten voor de werkings- en investeringstoelagen voor de SYNTRA-koepels vast. Daarnaast stemde de raad van bestuur in met de organisatie- en investeringsplannen van de SYNTRA-koepels. Het mandaat van de opdrachthoudende werkgroep die door de toenmalige voogdijminister in 2001 werd opge-

richt, liep op 31/08/03 ten einde. De opdrachthoudende werkgroep legde aan de raad van bestuur een eindrapport voor over zijn werkzaamheden inclusief een aantal aanbevelingen voor de versterking van het SYNTRA-netwerk, de beeldvorming van het netwerk bij de doelgroep, het ontwikkelen van een kostenefficiënt beleid en een duidelijke positionering van het VIZO in de Vlaamse bestuurlijke hervorming BBB.

Vooraleer haar werkzaamheden te beëindigen maakte de opdrachthoudende werkgroep nog een verzamelbesluit op waarin uitvoering wordt gegeven aan verschillende artikels van het besluit van 14 december 2001 op de erkenning en subsidiëring van de SYNTRA. De raad van bestuur bracht hierover advies uit. Daarnaast legde de opdrachthoudende werkgroep voor advies aan de raad van bestuur een ontwerpbesluit voor waarin de toekenning van een bonus wordt geregeld.

De raad van bestuur legde de vereisten vast voor elektronische uitwisseling van gegevens bij de organisatie van de cursussen.

Eén van de opdrachten van de opdrachthoudende werkgroep bestond in het ontwikkelen van een hernieuwd, modern en leefbaar Nederlandstalig opleidingscentrum in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad. De totstandkoming van het nieuwe Brusselse centrum werd door de raad van bestuur op de voet gevolgd. Op 18 juni 2003 werd SYNTRA Brussel opgericht en met ingang van 1 september 2003 erkend bij besluit van de Vlaamse regering. De raad van bestuur erkende de directeur-afgevaardigd bestuurder van het centrum.

Om uitvoering te geven aan één van de aanbevelingen uit het eindrapport van de opdrachthoudende werkgroep stemde de raad van bestuur in met een specifiek project "Ontwikkeling en implementatie van een bijzondere strategie voor de centra in de grootsteden". De gewezen voorzitter van de opdrachthoudende werkgroep werd als projectleider aangesteld.

Op personeelsvlak bracht de raad van bestuur advies uit over wijzigingen aan het stambesluit (het personeelsstatuut) van de Vlaamse openbare instellingen, een wijziging van het besluit van de Vlaamse regering houdende de oprichting en samenstelling van een raad van beroep voor sommige Vlaamse openbare instellingen, en over een ontwerpbesluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de overheid. Ook werd advies uitgebracht over een ontwerpbesluit van de Vlaamse regering betreffende de instellingspecifieke regeling van de rechtspositie van het personeel van het VIZO. Dit laatste hield verband met een ontwerp van besluit houdende erkenning en statuut van de leersecretaris dat eveneens door de raad werd geadviseerd. Volgens dit ontwerpbesluit zullen de leersecretarissen in de toekomst contractuele personeelsleden van het VIZO worden.

De raad van bestuur behandelde de adviezen van de commissie vormgeving betreffende de aanvragen voor subsidies. Op gebied van bedrijfsadvies sprak de raad van bestuur zich uit over de erkenning van een extern adviesbureau in de sociale economie.

In het domein vorming en opleiding besliste de raad over de erkenning van tal van nieuwe opleidingen zowel in de leertijd, de ondernemersopleiding als gecertificeerde bijscholing. Ook de goedkeuring van experimentele opleidingen en de aanpassing van bestaande curricula van opleidingen kwam regelmatig aan bod. De raad keurde een examenreglement voor de gecertificeerde bijscholing goed en paste de procedure voor nieuwe opleidingen aan. Specifiek voor de leertijd sprak de raad zich uit over principes voor een vernieuwde trajectbegeleiding in de leertijd en over een voorstel voor differentiatie in de leertijd. De raad behandelde twee bezwaarschriften van cursisten uit de ondernemersopleiding betreffende het verloop van de eindexamens. Een professionele organisatie werd erkend als organisator van activiteiten in de voortgezette vorming.

De raad van bestuur gaf zijn fiat voor de toetreding van het VIZO tot het ESF-agentschap en de terbeschikkingstelling van VIZO-personeelsleden aan dit agentschap.

In het kader van 'Studie en onderzoek' werden opdrachten toegewezen m.b.t. voor de SYNTRA bruikbare nieuwe leervormen, behoefte aan vormgeving in de KMO, een vergelijking tussen leertijd en deeltijds onderwijs, en het gender-diversiteitsprofiel van de cursisten binnen de verschillende sectoren en opleidingen en de weerslag hiervan op het opleidingsaanbod. Voor de eerste maal werden deze opdrachten niet uitsluitend toegekend aan de interprofessionele organisaties.

Als afsluiter van het jaar 2003 nam de raad van bestuur kennis van de resultaten van een onderzoek naar de naam- en productbekendheid van SYNTRA.

d. Praktijkcommissie

De praktijkcommissie is paritair samengesteld uit zelfstandigen- en werknemersorganisaties en houdt toezicht op de leertijd. Zij is voornamelijk verantwoordelijk voor de kwalitatieve uitbouw van de opleiding van de leerling bij het ondernemingshoofd-opleider. Zij ziet toe op de correcte toepassing van de leerovereenkomst, adviseert de raad van bestuur over het beleid en de werking in de leertijd en oefent ook toezicht uit op de leersecretaris die zij erkent en met wie ze een overeenkomst sluit.

Samenstelling (op 01/01/04)

De heer André Baetens, voorzitter
De heer Pieter Vanhecke, vertegenwoordiger

zelfstandigen en KMO

De heer Christian Waeyaert, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO

De heer Michael Grielens, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO

De heer Jozef Vanneste, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO

Mevrouw Leen Pontzeele, vertegenwoordiger werknemers

De heer André Leurs, vertegenwoordiger werknemers

Mevrouw Cindy De Witte, vertegenwoordiger werknemers

Mevrouw Ellen Kemani, vertegenwoordiger werknemers

De belangrijkste beslissingen van de praktijkcommissie in 2003

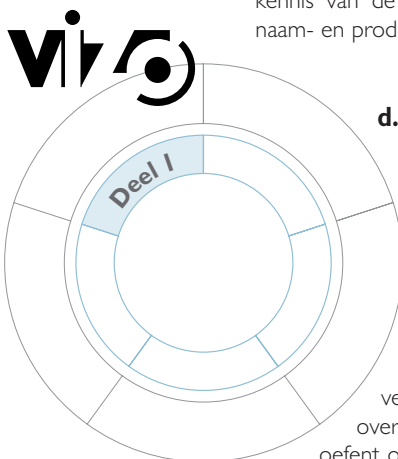
In 2003 kwam de praktijkcommissie 11 maal bijeen. Voor het vierde opeenvolgende jaar bleef de organisatie en het statuut van de leersecretarissen het hoofdthema in de besprekingen van de praktijkcommissie. De praktijkcommissie gaf advies over de ontwerpbesluiten betreffende het statuut van de leersecretaris. Ter voorbereiding van de invoering van het nieuwe statuut werden al denkpistes ontwikkeld over de organisatie van regionale leersecretariaten en werd een functiebeschrijving van de leertrajectbegeleider ontworpen. Daarnaast werden de principes voor de organisatie van de trajectbegeleiding met een taakverdeling tussen de leertrajectbegeleider en de centra, die de praktijkcommissie in 2002 reeds goedgekeurd had, vastgelegd in een ontwerp van overeenkomst tussen de praktijkcommissie, VIZO en de centra.

De praktijkcommissie werd op de hoogte gehouden van de evoluties binnen Beter Bestuurlijk Beleid. Eén van de uitgangspunten van Beter Bestuurlijk Beleid is de vereenvoudiging van de vele advies- en beslissingsinstanties binnen de Vlaamse overheid. In overleg met de voorzitter van de praktijkcommissie werden dan ook argumenten ontwikkeld om het voortbestaan van de praktijkcommissie in de nieuwe organisatie van de Vlaamse overheid te rechtvaardigen.

Met het oog op de implementatie van Beter Bestuurlijk Beleid kreeg de nieuwe leidend ambtenaar van het VIZO van de raad van bestuur de opdracht om een nieuwe managementstructuur voor het VIZO uit te werken, deze werd aan de praktijkcommissie voorgesteld.

De erkende SYNTRA-koepels worden gesubsidieerd op basis van een door het VIZO goed te keuren organisatieplan. Het luik leertijd van deze organisatieplannen werd ter kennisgeving aan de praktijkcommissie voorgelegd.

De commissie schaarde zich achter een platformtekst 'Altemerend leren' opgemaakt binnen de SERV. De tekst pleit voor een herwaardering en bijgevolg ook een groter aandeel van het altemerend leren en moet leiden tot een

actieplan voor de versterking van het alternerend leren.

Ze ging eveneens akkoord met de deelname van het VIZO aan de ontwikkeling van een stagedatabank in het kader van een DIVA-project op voorwaarde dat hierbij de belangen van de leertijd werden gevrijwaard.

Meerdere beslissingen van de praktijkcommissie betroffen de opleidingen in de leertijd. Gunstig advies werd gegeven voor:

- de experimenteel modulair uitgebouwde opleidingsprogramma's leertijd daken en installaties,
- de aanpassing van de modulaire leertijdtrajecten bakker-banketbakker en chocoladebewerker,
- de implementatie van een opleidingspakket veiligheid binnen de opleidingen residentieel en industrieel elektrotechnisch installateur,
- de erkenning bij wijze van experiment van een nieuwe 2-jarige leertijdopleiding dekvloerlegger.

In het kader van het Europees project VIVES werden voor de modulaire leertijdopleiding metselaar-beton evaluatie- en begeleidingsinstrumenten ontwikkeld. Deze werden aan de praktijkcommissie voorgesteld.

De praktijkcommissie werd ook op de hoogte gehouden van de werking van de subsectorcommissie mobiliteit voor de leertijd in de provincie Limburg.

In de sector manège werd een kwaliteitslabel voor ondernemingen maneges voorgesteld aan de praktijkcommissie.

Op initiatief van de praktijkcommissie werd eind 2002 een werkgroep differentiatie leertijd opgericht. Deze werkgroep werd er mee belast na te gaan hoe de theoretische vorming kon worden gedifferentieerd en aldus aantrekkelijker gemaakt voor de leerlingen. De praktijkcommissie keurde een aantal principes voor differentiatie van de leertijd goed en nam kennis van de experimenten die werden opgestart in enkele lesplaatsen.

Op sociaalwetgevend vlak gaf de praktijkcommissie toelating om de voorzitter van het paritair comité van de grafische sector aan te schrijven met de vraag om in de CAO-onderhandelingen aandacht te hebben voor de problematiek dat in de grafische sector geen leerovereenkomsten meer worden gesloten door de hoge vergoeding van de leerlingen in deze sector. In het vooruitzicht van een belangrijke wijziging in het sociaal zekerheidsstatuut van meerderjarige leerlingen en cursisten-stagiairs, waardoor zij vanaf 1 januari 2004 volledig aan RSZ-bijdragen worden onderworpen, vroeg de praktijkcommissie om er bij de betrokken federale overheidsinstellingen op aan te dringen dat deze leerlingen en cursisten-stagiairs rechten zouden kunnen putten uit alle sociale zekerheidsstakken.

De beslissingen in verband met leer- en stageovereenkomsten

De provinciale diensten van het VIZO beslisten in eerste aanleg over de erkenning, de intrekking of de opheffing van leerovereenkomsten, de uitsluiting van de leerling en/of het ondernemingshoofd, de toewijzing van een derde leerling aan een ondernemingshoofd en de deliberatie. De praktijkcommissie spreekt zich uit over het beroep dat wordt aangetekend tegen een beslissing van een provinciale dienst. Daarnaast kan de praktijkcommissie ambtshalve steeds een individuele beslissing of een geheel van beslissingen in eerste aanleg naar zich toetrekken.

Beslissingen in verband met ondernemingen en ondernemingshoofden

De aanvraag van twee vzw's voor het sluiten van een leer- of stageovereenkomst werd afgewezen. Daarnaast nam de praktijkcommissie de principiële beslissing dat een intergemeentelijk samenwerkingsverband niet in aanmerking komt voor het sluiten van een leer- of stageovereenkomst. Een slagerijketen kreeg de toelating om per vestiging een leerling slager-spekslager op te leiden.

Erkenning en toezicht op de leersecretarissen

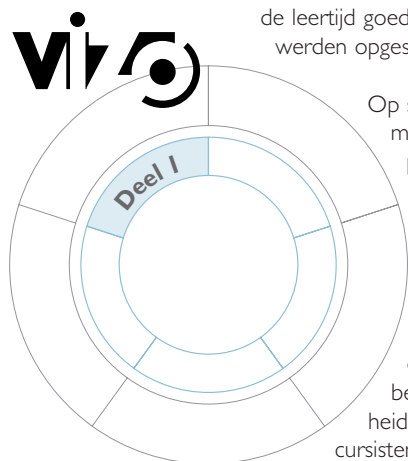
Vier leersecretarissen gingen met pensioen. De begeleiding van de betrokken leer- en stageovereenkomsten werd overgedragen aan deskundigen leersecretariaat. De vraag van een leersecretaris voor een tijdelijke schorsing van zijn overeenkomst van aanneming met de praktijkcommissie werd ingewilligd.

1.2 FINANCIËLE MIDDELEN

De financiële middelen van het VIZO bestaan voornamelijk uit dotaties van de Vlaamse gemeenschap. In mindere mate zijn er ook eigen inkomsten uit prestaties (bijvoorbeeld bedrijfsadvies) voor ondernemingen, organisaties en particulieren.

De financiële middelen van het VIZO in 2003

In 2003 bedroeg de basisdotatie aan het VIZO 55.938.000 euro. De eigen ontvangsten VIZO bedroegen 1.349.371,93 euro. Conform de voorgaande jaren zitten de interesten 2003 vervat in de eigen ontvangsten. De toename van de eigen inkomsten moet zo goed als integraal toegeschreven worden aan enkele éénmalige en occasionele ontvangsten. Het totaal van de ontvangsten kwam op 54.787.371,93 euro. Het begrotingsresultaat tot en met het begrotingsjaar 2003 bedraagt 440.605,34 euro. Het begrotingstekort van 2002 ten belope van 2.500.000 euro werd overgedragen naar 2003. Dit tekort werd ingeschreven in de begroting 2002 ingevolge een opgelegde structurele ingreep op de dotatie (vermindering van 2.500.000 euro) die gekoppeld werd aan het positieve kassaldo van het VIZO op 31/12/2001. Tijdens de budgetcontrole 2003 werd beslist om deze structure-

le ingreep tijdens het boekjaar 2003 terug ongedaan te maken zodat dit begrotingstekort door een dotatiestijging voor eenzelfde bedrag wordt gecompenseerd. Het VIZO sluit het boekjaar 2003 dus af met een begrotingsoverschot van 440.605,34 euro. Uitgestelde uitgaven in het kader van de netwerkvorming tussen VIZO en SYNTRA en de verdere uitbouw van enkele informaticaprojecten zullen met deze middelen in 2004 gefinancierd worden.

In de rekening 2003 werd dus het hoger vermelde gecumuleerde begrotingsresultaat tot en met 2002 ingebracht. Het bedroeg 2.500.000 euro. Het grootste deel van de uitgaven, 40.077.293,94 euro ging naar activiteiten en opleiding. Op 1 januari 2003 werd het Besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001 betreffende de erkenning en subsidiëring van de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen operationeel. De werkingssubsidie omvat de subsidie leertijd en de subsidie gecertificeerde en niet-gecertificeerde opleidingen. De investeringsubsidie omvat de subsidie huren, de nieuwbouw of de verwerving en het eigenaarsonderhoud van de gebouwen. De personeelsuitgaven VIZO bedragen 7.871.273,93 euro. De werkingskosten VIZO bedragen 5.490.455,45 euro. In de werkingskosten zitten ook de uitgaven voor de tijdelijke projecten vevat. Het overzicht van de ontvangsten en uitgaven van het VIZO beslaat de jongste drie jaren. Het betreft hier niet de begrotingen, wel de rekeningen. Deze geven een juist beeld van de financiële verrichtingen van het instituut.

De boekhouding werd tot en met het boekjaar 2001 in Belgische frank gevoerd. De cijfers van de jaarrekening 2001 zijn geconverteerd van Belgische franken naar euro waarbij zich omrekeningsverschillen kunnen voordoen.

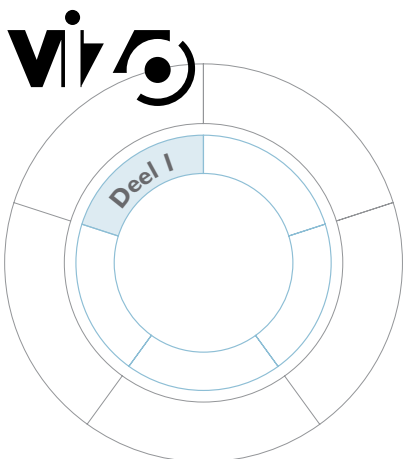
Zoals decretaal bepaald werden de jaarrekeningen 2003 gecontroleerd door de bedrijfsrevisoren die een verklaring over de jaarrekening 2003 zonder voorbehoud opgesteld hebben.

Het nieuwe financieringsbesluit van de centra

De bonus

Het nieuwe financieringsbesluit voorziet om de drie jaar een doelmatigheidsanalyse van de SYNTRA. Naast kwaliteitszorg worden ze geëvalueerd op basis van hun resultaten inzake klantentevredenheid, effectiviteit, naam- en productbekendheid en marktaandeel. Op basis van de waarderingcijfers behaald voor deze vijf criteria wordt een bonus toegekend. In 2004 zal dit voor het eerst gebeuren. De bonus vertaalt zich in bijkomende middelen voor SYNTRA-koepels.

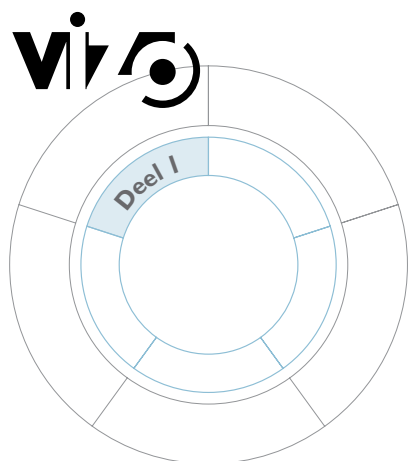
De financiering van de bonus werd door het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 definitief goedgekeurd. Dit betekende voor de IKZ-werking van het netwerk een bevestiging van het feit dat we met deze aanpak op het goede spoor zitten.

UITGAVEN	2001 (in €)	2002 (in €)	2003 (in €)
Personeel	6.719.371,57	7.538.801,51	7.871.273,93
Werking en projecten	5.853.648,70	6.487.333,38	5.490.455,45
Activiteiten			
- Administratieve Vereenvoudiging	232.103,38	229.570,09	9.013,00
- Bedrijfsbegeleiding	337.501,23	314.033,61	317.808,14
- Vormgeving	654.140,49	726.812,24	580.922,13
- Vorming en opleiding	39.098.217,50	39.625.831,79	40.077.293,94
TOTAAL UITGAVEN	52.894.982,87	54.922.382,62	54.346.766,59

ACTIVITEITEN VORMING	2001 (in €)	2002 (in €)	2003 (in €)
Uitrusting	0,00	26.616,39	1.647,04
Communicatie	173.095,82	247.518,39	108.657,80
Vergoedingen	1.003.160,57	1.759.099,47	1.147.702,60
Selecties	0,00	0,00	0,00
Studie en onderzoek	257.584,43	143.966,77	96.238,54
Leertijd	9.269.762,52	8.917.667,59	10.068.740,84
Ondernemersopleiding	17.402.719,17	18.236.302,67	17.667.484,50
Taal			
Bijscholing	2.083.543,61	2.148.346,29	1.236.458,06
Vervolmaking	3.636.936,75	3.581.227,03	5.720.977,58
Bijscholing lesgevers	104.636,30	89.687,84	59.386,98
Specifieke toelagen centra	5.166.778,33	4.475.399,35	3.970.000,00
Diverse onkosten			
TOTAAL	39.098.217,50	39.625.831,79	40.077.293,94

ONTVANGSTEN	2001 (in €)	2002 (in €)	2003 (in €)
Eigen ontvangsten	1.140.616,39	952.021,62	1.349.371,93
Dotatie programma 52.2 – BA 4101	52.176.629,09	49.983.000,00	55.938.000,00
Additionele dotatie (BA 4102)	-	-	-
Dotatie intresten	-	-	-
Resultaatverwerking	1.065.098,53	1.487.361,00	-2.500.000,00
TOTAAL ONTVANGSTEN	54.382.344,01	52.422.382,62	54.787.371,93
RESULTAAT	1.487.361,14	-2.500.000,00	440.605,34

I.3 PERSONEEL EN HRM - EMANCIPATIE – PREVENTIE

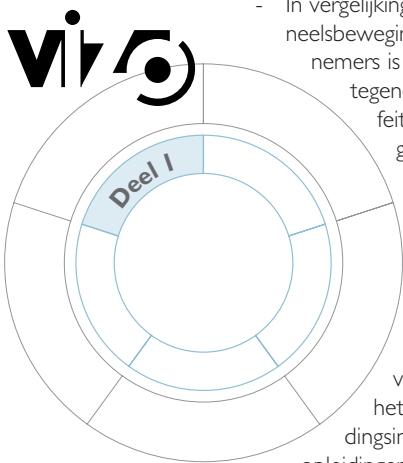
Het VIZO wil een modern personeelsbeleid voeren op het vlak van instroom, doorstroom en uitstroom om zijn medewerkers extra te motiveren en de klantgerichtheid te optimaliseren. Het in 2002 opgestelde personeelsplan werd half 2003 goedgekeurd en volop geïmplementeerd. Als Vlaamse Openbare Instelling die het organiseren van opleidingen als missie heeft, werd opnieuw veel belang gehecht aan de opleiding van het eigen personeel. Op het vlak van HRM en organisatieontwikkeling lag de klemtoon vooral op het formuleren en doorvoeren van adviezen om Beter Bestuurlijk Beleid voor het VIZO en zijn personeelsleden zo goed mogelijk te laten slagen. Ook in het kader van emancipatie en preventie werden in 2003 verschillende initiatieven uitgewerkt.

Sociale balans 2003

De sociale balans omvat de omvang van het personeelsbestand, de personeelsbewegingen tijdens het boekjaar, de tewerkstellingsmaatregelen en het opleidingsniveau van de werknemers.

Voor het boekjaar 2003 kunnen - in vergelijking met het vorige boekjaar - volgende opmerkingen gemaakt worden:

- Het aantal statutaire personeelsleden en het aantal contractuele personeelsleden is licht gedaald, zowel in aantal personeelsleden als in voltijdse equivalenten. De daling is vooral toe te schrijven aan een daling van het aantal contractuele personeelsleden (daling met 3 fysieke eenheden).
Bij de statutaire personeelsleden daarentegen is er een kleine stijging van het aantal (stijging met 2 fysieke eenheden).
- In vergelijking met 2002 zijn er veel minder personeelsbewegingen: vooral het aantal ingetreden werknemers is in vergelijking met 2002 verminderd (5,5 tegenover 20 in 2002). Dit is te wijten aan het feit dat het personeelsplan bijna volledig opgevuld is en er dus minder mogelijkheden zijn voor aanwervingen. Het aantal uitgetreden personeelsleden is dan weer hoger van vorig jaar (8 i.p.v. 7 in 2002).
 - De betrokken werknemers bij tewerkstellingsmaatregelen zijn volledig vergelijkbaar met het jaar 2002.
 - Er is in vergelijking met vorig jaar en voor het eerst sinds lang een daling van het aantal betrokken werknemers bij opleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever (de opleidingen in 2002 waren wel uitzonderlijk omvangrijk zodat we in 2003 terug op een gemiddeld niveau uitkomen). Zowel het aantal opleidingsuren als -kosten dalen. Deze kosten omvatten zowel de kostprijs voor de opleiding als het loon van de werknemer tijdens de opleidingsdagen.

Personeelsbewegingen

In de loop van het jaar 2003 versterkten 6 nieuwe personeelsleden het VIZO: 5 voltijdse contractuelen en 1 half-tijds contractueel personeelslid. Het VIZO blijft ervoor ijveren om goede contractuele personeelsleden statutair aan te werven. In 2003 schakelden 5 contractuele personeelsleden over naar het statutair statuut. 8 personeelsleden verlieten het VIZO (4 voltijdse contractuelen en 4 voltijdse statutairen).

Bij vervangingen treden - rekening houdend met de stringente procedures - soms vertragingen op.

HRM en Personeelsbeheer

Wat personeelsbeleid betreft was er in 2003 het volgende bevorderingsbeleid:

- Op basis van hun slagen voor het bevorderingsexamen naar deskundige (niveau B) dat vorig jaar plaatsvond, gingen in 2003 4 personeelsleden over van niveau C naar niveau B. Hun functiebeschrijving werd aangepast aan het niveau van deskundige.
- Op basis van hun slagen voor het bevorderingsexamen naar medewerker (niveau C) dat vorig jaar doorging, gingen in 2003 2 personeelsleden over van niveau D naar niveau C. Hun functiebeschrijving werd aangepast aan het niveau van medewerker.

Het personeelsplan dat in 2002 samen met een extern bureau werd opgesteld, werd in juni 2003 goedgekeurd door de voogdijminister Patricia Ceysens en door de minister van Ambtenarenzaken Paul Van Grembergen. Vanaf dat ogenblik werd het personeelsplan gebruikt als managementinstrument bij personeelsbewegingen.

Zoals geadviseerd in het PIP/PEP-rapport werd de samenwerking tussen de cel HVO en de cel personeel verhoogd en strategisch ingebouwd. Het celhoofd van de cel personeel maakt voor 1/5 van haar werktijd deel uit van de cel HRM, die rechtstreeks onder de leidend ambtenaar ressorteert.

Ook voor Beter Bestuurlijk Beleid werd heel wat informatie verwerkt: onder andere cijfermateriaal en motiveringen moesten aantonen of bepaalde taken centraal dan wel decentraal moeten uitgevoerd worden.

Om de nieuwe organisatiestructuur mee vorm te geven, werkte de opdrachthouder HVO mee aan de profielen van de projectleiders praktijkopleiding, bedrijfsadvies, projecten, productontwikkeling, de cel leidend ambtenaar en van de beleidscoördinator van de beleidscel SYNTRA Vlaanderen. Hij gaf ook advies over de uitwerking van de nieuwe managementorganisatie.

Het evaluatiesysteem PLOEG werd het afgelopen jaar binnen VIZO opnieuw verder verfijnd en toegepast. PLOEG staat voor Plannen, Leiding geven, Ondersteunen, Evalueren en Gewaardeerd worden. In 2003 wisselde het

percentage van de functioneringstoelage tussen de 1 en 15 %, afhankelijk van de geleverde prestaties van de geëvalueerde en werden de criteria voor toekenning van een functioneringstoelage verder verfijnd. Begin 2003 werd bij alle personeelsleden een enquête gehouden over het gebruik en de beleving van PLOEG. Met de resultaten van de enquête werd rekening gehouden om o.a. de criteria voor toekenning van een functioneringstoelage verder te verfijnen.

Verder werd aanzet gegeven tot een nieuw functieprofiel voor leertrajectbegeleider (niveau B) en medewerkers leertijd (niveau C). Dit gebeurde in een gemengde werkgroep met vertegenwoordigers van pedagogisch adviseurs leertijd, leertrajectbegeleiders, medewerkers leertijd en zelfstandig leersecretarissen.

Wat loopbaanbeleid betreft werden 2 workshops "Opstellen Persoonlijk Ontwikkelingsplan POP" georganiseerd voor de personeelsleden die niet geslaagd waren in het overgangsexamen naar niveau A. Deze techniek en ervaring kan later gebruikt worden voor het opstellen van POP's voor andere personeelsleden.

Vorming

In vergelijking met vorig jaar is er een daling van het aantal werknemers die opleidingen volgden waarvan het VIZO inschrijvingsgeld betaalde. Zowel het aantal uren opleiding (3.772 uren) als het aantal betrokken werknemers (106) dalen. Dit kan verklaard worden door het feit dat de opleidingen in 2002 zeer omvangrijk waren (o.a. veel informaticaopleidingen) waardoor we in 2003 op een gemiddeld niveau uitkomen dat evenwel verschillende benchmarks kan doorstaan.

Emancipatie

Op tal van domeinen werkten de emancipatieambtenaar en de opdrachthouder HVO samen. We denken hierbij aan de begeleiding van stagiairs, de evaluatieprocedure, het organiseren en jureren van aanwervingsexamens, het aanbieden van vorming, knelpunten rond arbeidsvoorwaarden, de introductie van nieuwe personeelsleden,... Door deze samenwerking kan er interactief gewerkt worden, worden bepaalde processen geïntegreerd en krijgen ze meer slagkracht.

Daarnaast werd in 2003 opnieuw kinderopvang aangeboden aan alle personeelsleden en werd toegezien op de kwaliteit ervan. Ook de opdrachten rond ongewenst seksueel gedrag op het werk liepen door. De personeelsleden konden nog steeds terecht bij een externe vertrouwensdienst (Limits). Er zijn in 2003

noch bij de emancipatieambtenaar, noch bij de externe dienst meldingen bekend.

Tijdens het jaar 2003 werd met de dienst emancipatiezaken en met 4 andere VOI's samengewerkt voor het opstellen van een brochure "structureel opvangen deeltijds werken". De brochure werd in het voorjaar van 2004 verspreid aan alle leidinggevendenden van de Vlaamse gemeenschap. Het is de bedoeling om met bepaalde maatregelen deeltijds werken binnen de organisatie beter op te vangen.

Bovendien werd in 2003 toegezien op de evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de adviesorganen van VIZO. In sommige adviescommissies werden vervangingen doorgevoerd om te voldoen aan de evenredige participatie. Diversiteit was in 2003 één van de generieke doelstellingen van de leidend ambtenaren. De emancipatieambtenaar en de opdrachthouder HVO ondersteunden hen hierbij. Er werd een poging gedaan om het onderzoek "gender in balans", het positief actieplan en deze generieke doelstelling te integreren.

Eind 2003 gaf de emancipatieambtenaar samen met een pedagogisch adviseur een opleiding gender voor pedagogisch adviseurs. Bedoeling van de opleiding was dat de adviseurs bij het opmaken van lesprogramma's rekening houden met mogelijke genereffecten.

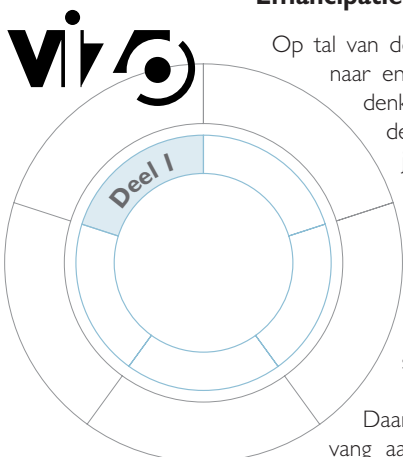
Interne dienst voor preventie en bescherming

Elke werkgever met meer dan 50 werknemers, zoals ook het VIZO, is wettelijk verplicht om een Interne dienst voor preventie en bescherming te hebben. De preventieadviseur van het VIZO werkte in 2003 een duidelijk rookbeleid uit met ondersteuningsacties voor het personeel. Bovendien werd een externe samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor een betere dienstverlening aan het personeel. Ook met de cel HRM werd een nieuwe samenwerking op punt gezet.

I. Aanstelling van een Externe Dienst voor Preventie en Bescherming - Preventieadviseur psychosociale aspecten

In het najaar 2003 werd met IDEWE, de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming (EDPB) van het VIZO, een overeenkomst afgesloten betreffende de psychosociale belasting, geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Deze overeenkomst biedt het VIZO de mogelijkheid om op IDEWE een beroep te doen voor ondersteuning bij de risicoanalyse en risicobeheersing van bovenvermelde actieterrains. De wettelijke verplichtingen terzake worden op deze manier op een professionele en wetenschappelijk verantwoorde wijze vervuld. In 2004 zal er aan deze samenwerking concreet vorm gegeven worden.

2. Anti-rookbeleid

In 2003 werd het rookverbod in de kantoren van het VIZO voorbereid. Zo geldt er vanaf 1 januari 2004 een algemeen rookverbod in de kantoren van het VIZO en dit zowel voor de centrale zetel als voor de provinciale diensten. Op dit algemene rookverbod gelden twee uitzonderingen. Het roken blijft toegestaan in lokalen die uitsluitend door rokers bezet worden en het roken is toegestaan op de daartoe aangeduide locaties. Alle gangen en vergaderlokalen in de kantoren van het VIZO zijn per definitie rookvrij. Ondersteuningsacties rond stoppen met roken door personeelsleden zijn gepland voor 2004.

3. Samenwerking met de cel HRM

Eind 2003 werd de samenwerking van de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming met de cel HRM een feit. Naast het behandelen van gemeenschappelijke dossiers, fungeert de cel HRM als klankbord bij het plannen en ondernemen van acties inzake welzijn op het werk.

1.4 KLACHTENDIENST

Binnen VIZO vervullen heel veel tussenpersonen een bemiddelende rol alvorens een klacht effectief de klachtendienst bereikt. Dit maakt dat het VIZO weinig klachten kent. Voor de klachten die toch de dienst bereiken staat een recent uitgewerkte klachtenprocedure garant voor een objectieve behandeling. Voelt de klager zich nog tekortgedaan, dan kan hij verder terecht bij de Vlaamse Ombudsdienst.

Evaluatie van het klachtenbeeld in 2003

Op 20 februari 2004 nam de raad van bestuur kennis van het jaarverslag van de klachtendienst van het VIZO. Deze kreeg in 2003 vijf klachten te verwerken, waarvan één onontvankelijk. De eerste klacht betrof een opeenvolging van gemiste afspraken tussen een klant en een VIZO-bedrijfsadviseur. De tweede klacht had betrekking op het niet verstrekken van een attest van opleiding door een centrum. De derde klacht betrof de reductie van het aantal lesuren praktijkopleiding door een SYNTRA-lesplaats als reactie op nieuwe financieringsnormen. Bij een vierde klacht werd door een centrum onvoldoende duidelijkheid verschaft inzake de inhoud van het lessenpakket, waarvan de accuraatheid in vraag werd gesteld. Alle klachten waren gegrond en werden opgelost.

In zijn rapport aan de Vlaamse ombudsdienst wijst de klachtendienst op het beperkte aantal klachten. Dit goede resultaat is mogelijk doordat heel wat tussenpersonen een bemiddelende of procedurele rol spelen alvorens een klachtendossier wordt ingediend. Maar de klachtencoördinator maakt ook een aantal kanttekeningen bij dit resul-

taat. Het beperkte aantal klachten maakt het moeilijk om een getrouw klachtenbeeld te krijgen, laat staan het te evalueren. De ingediende klachten hoeven niet echt te leiden tot verbeteringsvoorstellen. Waar deze voorstellen wel mogelijk zijn, gaat het om administratieve beroepsprocedures waarvoor de klachtendienst niet bevoegd is. Om die reden heeft de klachtencoördinator er bij de raad van bestuur voor gepleit om ten aanzien van de klachtendienst een meldingsplicht te voorzien van alle klachten, ook deze die vallen binnen de administratieve beroepsprocedures.

1.5 COMMUNICATIE

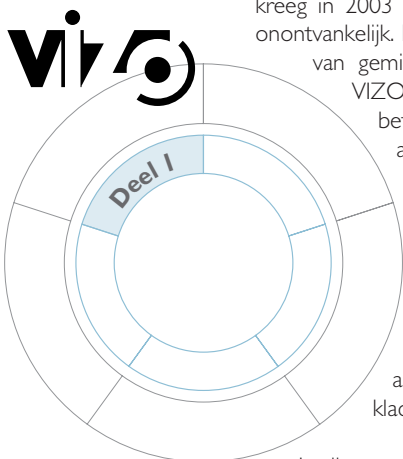
Promotie en vertegenwoordiging

In 2003 werd de basis gelegd voor een geïntegreerde marketing- en communicatiestrategie voor het VIZO en het SYNTRA-netwerk. Om zijn marktpositie te versterken wil het VIZO, samen met het SYNTRA-netwerk, een professioneel en adequaat marketing- en communicatiebeleid voeren. Daartoe moet in 2004 een communicatiestrategie ontwikkeld worden die de volgende jaren de leidraad vormt voor een gestructureerd communicatie- en marketingplan. Naast een hertekening van de externe communicatie wil het netwerk een professioneel intern communicatiebeleid voeren dat de interne en externe werking en dienstverlening mee helpt optimaliseren en een katalysator is voor de externe communicatie. Voorbereidende nota's werden voorgesteld en goedgekeurd door het netwerk, het bestek voor de aanbesteding van dit project werd uitgeschreven.

Naast deze heroriëntering naar een communicatiestrategie voor het SYNTRA-netwerk voerde het VIZO zoals elk jaar een actieve advertentiecampaagne ter promotie en bekendmaking van zijn diensten bij het ruime publiek, bij de KMO en bij de vakorganisaties. Er werden folders en affiches verspreid in de sector voor de leertijd en de stageovereenkomst. In het kader van DIVA werkte het VIZO mee in de redactiegroep van de brochure "Levenslang en Levensbreed Leren" waarin het actuele opleidingsaanbod van de VDAB, het deeltijds onderwijs en het VIZO gepubliceerd wordt.

Naambekendheid vraagt om volgehouden aanwezigheid op belangrijke gebeurtenissen en fora waar het VIZO van betekenis kan zijn. Naast de verschillende vakbeurzen en KMO-evenementen zijn het VIZO en SYNTRA ook vertegenwoordigd op een groot aantal infodagen voor scholen, beurzen voor het ruime publiek en gespecialiseerde vakbeurzen.

Naast de verschillende 'Opendeurdagen' in de lesplaatsen waar vanuit het VIZO voor een infostand gezorgd wordt, sponsorde het VIZO opnieuw een aantal initiatieven die jong en kwaliteitsvol ondernemerschap stimuleren. Ook

in 2003 kregen de jongeren weer de kans om hun vak-kennis en -bekwaamheid te demonstreren tijdens de verschillende vakwedstrijden. De opzet van dergelijke wedstrijden is drievoudig. In de eerste plaats vormen ze een ideale gelegenheid voor de leerjongeren om hun beroepsbekwaamheid te demonstreren en hun vakkennis onderling te vergelijken. Daarnaast plaatsen deze wedstrijden de verschillende beroepen extra in de kijker.

VIZO digitaal

www.VIZO.be

De VIZO-website was ook in 2003 het virtuele visitekaartje en de informatieverstrekker van de instelling. Alle diensten van het VIZO werken via een softwaresysteem met verschillende schrijfrechten mee aan de actualisatie van de site. Daar waar mogelijk wordt de site ingeschakeld bij specifieke campagnes. Ook andere evenementen worden aangekondigd via de kalender op de onthaalpagina. Over de activiteiten binnen de Europese projecten en ESF-regie wordt steeds vaker on line gecommuniceerd en gedocumenteerd. VIZO.be heeft op die manier een vaste plaats gekregen in de communicatie van VIZO met haar partners en klanten.

www.KMOLOKET.be

Ook de websites van VIZO blijven niet gespaard van verandering door de hervormingen binnen de Vlaamse gemeenschap. Zo werd er gestart met de oprichting van unieke loketten. Voor het beleidsdomein economie is dat het Vlaams Agentschap Ondernemen. Ook virtueel komt er een centraal aanspreekpunt: het unieke ondernemersloket. Bedoeling is om alle on line diensten van het departement Economie, VIZO, de GOM's en Export Vlaanderen hierin te centraliseren. Als proefproject werd gestart met de integratie van de websites van het departement en het KMOLOKET. De nieuwe website wordt

gestructureerd volgens de levenslijn van een onderneming. Deze levenslijn loopt quasi parallel met de vroegere ondernemerswegwijzer op het KMOLOKET. In 2003 werd deze integratie doorgevoerd zodat het KMOLOKET vanaf 2004 volledig vervangen wordt door het nieuwe ondernemersloket: www.ondernemen.vlaanderen.be

www.SYNTRA.be

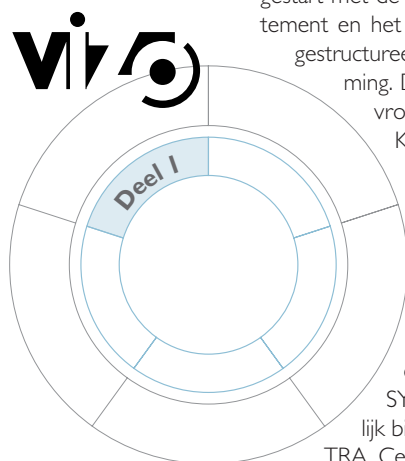
In 2002 werd www.SYNTRA.be gelanceerd als koepelsite voor het vernieuwde SYNTRA-netwerk. De site moet voornamelijk bijdragen tot de naambekendheid van SYNTRA. Centrale boodschap van de site bestond erin te informeren over het SYNTRA-opleidingsnetwerk en de verschillende lesplaatsen onder de aandacht te brengen. In 2003 werd de site inhoudelijk uitgebreid met meer gedetailleerde info over het opleidingsaanbod en alles wat vorming en opleiding van SYNTRA betreft. Daarnaast

werden de voorbereidingen getroffen voor een verregaande vernieuwing van de lay-out en structuur van de site om in 2004 de internetklant nog beter te kunnen informeren over de activiteiten van het SYNTRA-netwerk.

www.intranet.VIZO.be

Het intranet werd begin 2003 gelanceerd en is een afgesloten website voor het VIZO-personeel met interne informatie die op een transparante en gebruiksvriendelijke manier on line aangeboden wordt. Naast de werkgebonden informatie werd er ook ruimte gemaakt voor meer persoonlijke items waarmee het intranet één van de meest gebruikte interne communicatiekanalen werd. Ondemeer de 'wie-is-wie' met foto's van alle personeelsleden, zoekertjes en de 'gelukkige verjaardag' zorgen voor een persoonlijk tintje.

Op de onthaalpagina verschijnt elke week een nieuwe editie van Dynamiek, het digitale personeelsmagazine waarmee iedereen op de hoogte blijft van de laatste nieuwigheden. Om de gebruiker nog een extra reden te geven om naar het intranet te surfen, is er het snelnieuws van de Standaard. Via de rubriek 'Snel werken' kan men zonder omwegen naar een aantal veelgebruikte documenten surfen. Met de nieuwe zoekmachine kan men zowel eenvoudige als uitgebreide zoekacties uitvoeren in het volledige intranet of op specifieke onderdelen ervan. Het grote voordeel van het nieuwe systeem is dat de gebruiker van op eender welke locatie met een internetverbinding het intranet kan raadplegen. Adviseurs en leersecretarissen die niet vaak op kantoor komen, zieke personeelsleden, mensen in loopbaanonderbreking, ... kunnen op die manier toch op de hoogte blijven van het VIZO-nieuws en alle nuttige interne documenten raadplegen.

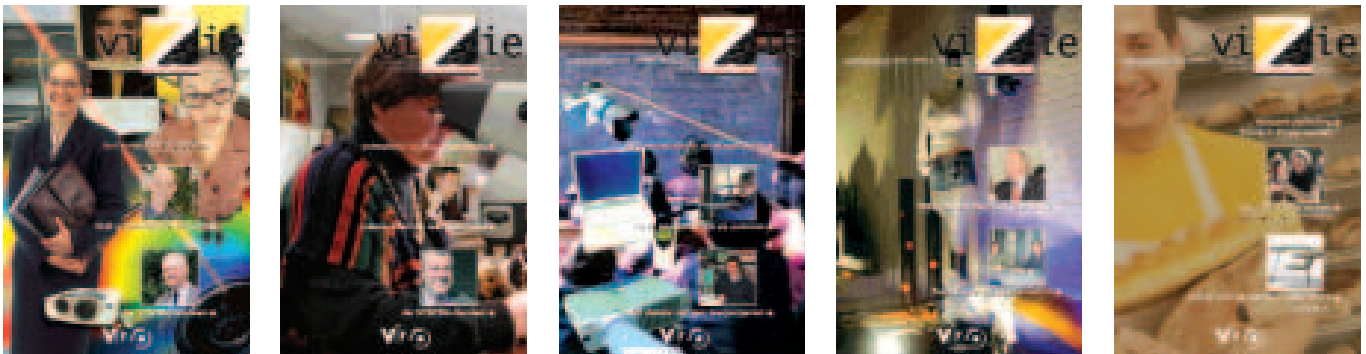

Tijdschriften en magazines

VIZIE

VIZIE is het huismagazine van het VIZO-netwerk. Het wordt verstuurd naar de leersecretarissen, de lesgevers, het personeel van SYNTRA en uiteraard het eigen VIZO-

personeel. In 2002 verschenen vijf nummers. Naast de vaste rubrieken van de verschillende diensten (Vorming, Mediatheek, Vormgeving, Bedrijfsadvies) werden ook reportages rond actuele thema's gebracht.

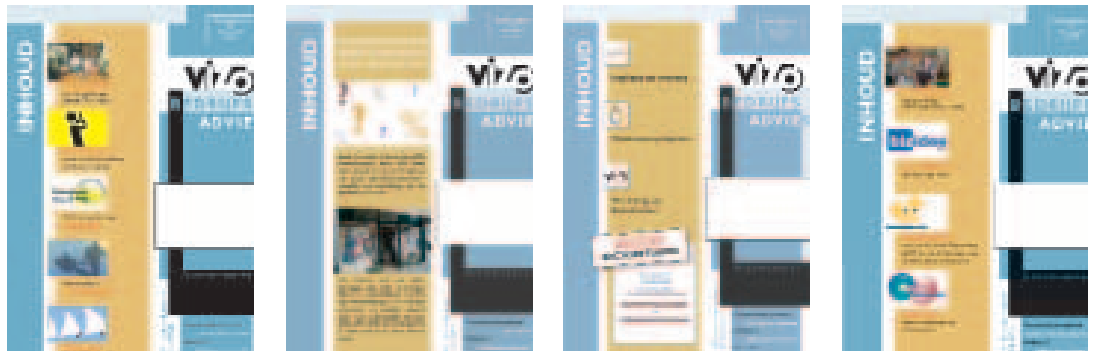

COVERS VIZIE 2003

Nieuwsbrief bedrijfsadvies

De nieuwsbrief bedrijfsadvies wordt vier keer per jaar uitgebracht. Hij is bestemd voor de klanten van bedrijfs-

begeleiding en strategische lezers zoals boekhouders, kantoordirecteurs van banken, accountants, notarissen en andere Vlaamse openbare instellingen.

COVERS NIEUWSBRIEVEN 2003

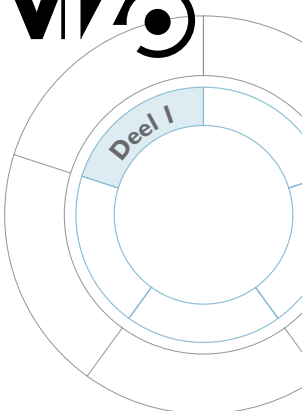
Kwintessens en Nieuwsbrief

Kwintessens wil informatie brengen over vormgeving en vormgevers in Vlaanderen. Er zijn vier edities per jaar.

Elk nummer wordt door een andere graficus vormgegeven. Naast de edities van het tijdschrift verschijnen tussendoor een aantal aanvullende nieuwsbrieven.

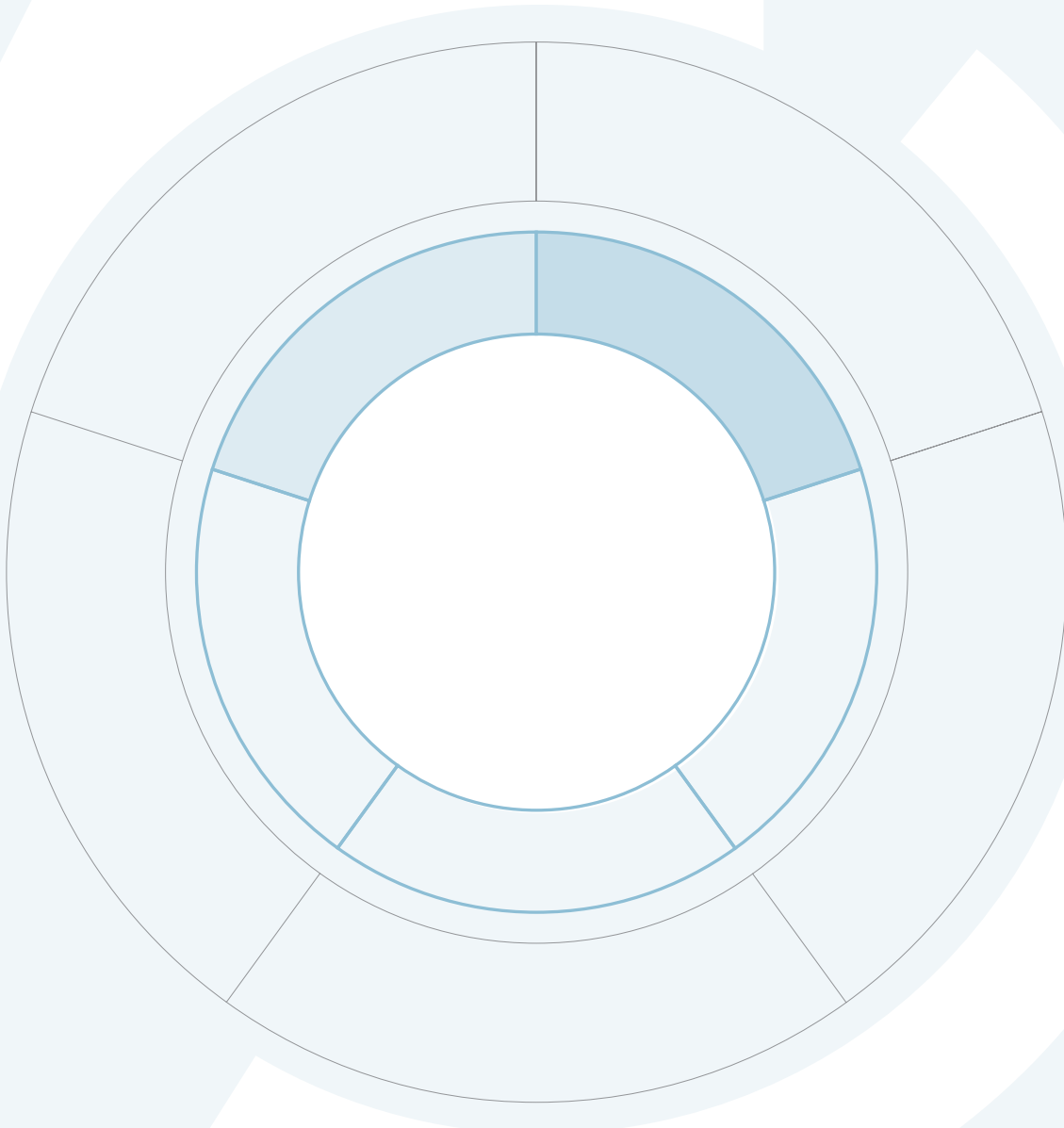

COVERS KWINTESENS

1. SYNTRA-NETWERK UITBOUWEN EN ORGANISEREN TOT EEN DRAAISCHIJF VAN MEER EN BETER ONDERNEMERSCHAP
2. VERWEZENLIJKEN VAN MEER ONDERNEMERSCHAP
3. VERWEZENLIJKEN VAN BETER ONDERNEMERSCHAP
4. KRITIEKE SUCCESFACTOREN

DEEL 2 VORMING

VORMING

Het VIZO voert een dynamisch beleid inzake de opleiding en vorming van de zelfstandigen en KMO. Via het SYNTRA-netwerk biedt het een gevarieerd aanbod van opleidingsmogelijkheden voor de kleine en middelgrote ondernemingen. Dat aanbod wordt voor het grootste gedeelte door SYNTRA georganiseerd. Voor een beperkt gedeelte wordt het initiatief genomen door professionele en interprofessionele organisaties. Het vormingsaanbod wordt op vier verschillende niveaus opgebouwd: de leertijd, de ondernemersopleiding, de gecertificeerde bijscholingen en de niet gecertificeerde opleidingen.

I. HET SYNTRA-NETWERK UITBOUWEN EN ORGANISEREN TOT EEN DRAAISCHIJF VAN MEER EN BETER ONDERNEMERSCHAP

Om meer en beter ondernemerschap in Vlaanderen te realiseren wil het SYNTRA-netwerk het aanspreekpunt en de draaischijf zijn van de vorming en de opleiding tot het ondernemerschap. Bevestiging van de eigen autoriteit, kwaliteit, promotie en marketing zijn daartoe een eerste noodzaak. Tegelijkertijd moet het netwerk zich waarmaken als een dynamisch kenniscentrum, dat de kennis van de expliciete en impliciete noden van de (potentiële) ondernemers koppelt aan de producten en diensten die het zelf in huis heeft of die, eventueel in samenwerking met derden, worden ontwikkeld en aangeboden via het SYNTRA-netwerk.

Ter voorbereiding van het toekomstige Extern Verzelfstandigd Agentschap SYNTRA Vlaanderen en de opmaak van zijn beheersovereenkomst werd er een strategisch plan opgemaakt. Doelstelling van dit strategisch plan is het SYNTRA-netwerk (de SYNTRA-koepels en het toekomstige SYNTRA Vlaanderen) uitbouwen tot een draaischijf van meer en beter ondernemerschap waar alle potentiële en gevestigde ondernemers terecht kunnen met hun vragen rond opleiding en vorming. Tevens dient deze draaischijf een dynamiek op gang te brengen naar meer en beter ondernemerschap.

Dit strategisch plan omvat naast de omschrijving van de visie en de missie, tevens de strategische doelstellingen en een vertaling daarvan in operationele doelstellingen onder de vorm van een concreet actieplan voor 2004. Tot slot bevat het plan ook de kritieke succesfactoren, de randvoorwaarden die dienen vervuld te zijn om het slagen van het strategisch plan te verwezenlijken.

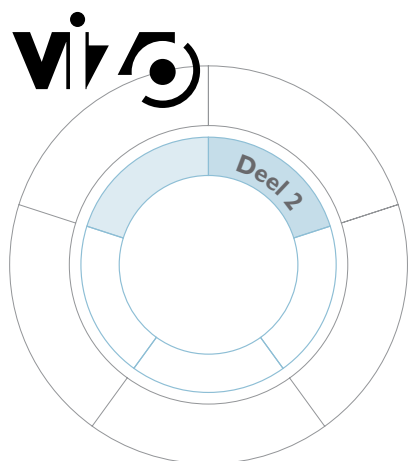
I.1 Het SYNTRA-netwerk

Wanneer we het hebben over het SYNTRA-netwerk is dat het VIZO (dienst vorming) samen met de 5 SYNTRA-koepels met hun 21 lesplaatsen, de lesgevers en de leersecretarissen (deels zelfstandigen, deels VIZO-personeel).

a) Het VIZO

Het VIZO werd opgericht door het decreet van 23 januari 1991. De opdracht van het VIZO staat hierin omschreven als: "Opleiding, vorming en begeleiding van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen". Deze opdracht wordt vertaald in vier actierreinen: de opleiding en vorming, de bedrijfsbegeleiding, de bevordering van de vormgeving en de promotie van het zelfstandig ondernemen.

In het kader van de uitbouw tot het netwerk als een draaischijf naar meer en beter ondernemerschap, heeft het VIZO een aantal opdrachten te vervullen inzake communicatie en marketing, inzake de samenwerking met partners, de ontwikkeling van producten en diensten en het stimuleren van projecten allerhande. Bovendien moet SYNTRA Vlaanderen uitgebouwd worden tot een kenniscentrum, een operationele studiedienst waar alle rele-

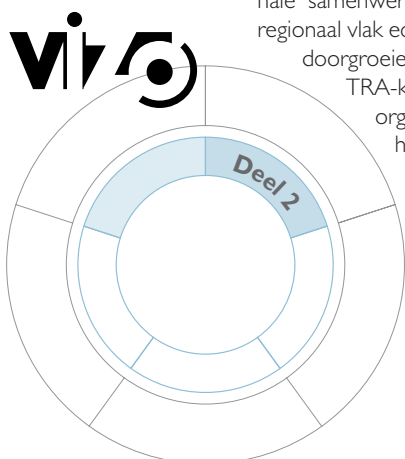
vante informatie en kennis verzameld zit rond ondernemerschap, de sectoren en de pedagogische en didactische aspecten. Het VIZO is pleitbezorger bij de overheden die de aandacht vraagt voor het beleid en voor de eigenheid van het vormingssysteem van zelfstandigen en KMO. Het VIZO coacht, adviseert en bewaakt de kwaliteit van het opleidingsaanbod. Uiteraard zal het VIZO ook valideren, erkennen, subsidiëren en labelen, terwijl het ook instaat voor een stimulerend kwaliteitstoezicht, waarbij inspectie slechts het ultieme instrument mag zijn. En tot slot heeft het VIZO zijn rol te vervullen binnen het netwerk vanuit zijn verantwoordelijkheid en complementariteit met SYNTRA.

Het VIZO kan deze taken slechts realiseren dank zij een coherent netwerk waarvan naast het instituut ook de SYNTRA-koepels, de lesplaatsen, de leersecretarissen, de lesgevers en de beroepsorganisaties deel uitmaken.

b) Het SYNTRA-opleidingsnetwerk voor zelfstandigen en KMO

Het feitelijk platform waar de vorming- en opleidingsactiviteiten plaatsvinden, zijn de opleidingscentra. De activiteiten worden door het VIZO erkend en betoelaagd. De vijf SYNTRA-koepels hebben statutair een autonome structuur die samen in totaal 21 lesplaatsen bedienen. Daarnaast ontwikkelen de opleidingscentra ook talloze activiteiten in eigen beheer, bieden zij onderdak voor activiteiten die in samenwerking met derden worden georganiseerd en onderhouden ze functionele contacten met andere opleidingsverstrekkers in hun regio zoals bijvoorbeeld de beroepsopleidingscentra van de VDAB.

De SYNTRA-koepels hebben een regionale opdracht op het vlak van marketing en communicatie, inzake de regionale samenwerking met partners. Ze moeten ook op regionaal vlak echte kenniscentra zijn. Zij kunnen sectoraal doorgroeien naar landelijke opdrachten. De SYNTRA-koepels werven cursisten, ontwikkelen, organiseren de opleidingen en presteren. Zij hebben daarbij oog voor kwaliteit en doen aan kwaliteitszorg. En uiteraard zijn zij binnen het netwerk ook verantwoordelijk voor hun taken en in die zin complementair met het VIZO.

SYNTRA Antwerpen en Vlaams-Brabant

met campussen in Antwerpen, Borgerhout, Leuven, Mechelen en Turnhout

SYNTRA Brussel

met een campus in Ukkel

SYNTRA Limburg

met campussen in Hasselt, Genk, Neerpelt en Tongeren

SYNTRA Midden-Vlaanderen

met campussen in Aalst, Asse, Gent, Oudenaarde en Sint-Niklaas

SYNTRA West

met campussen in Brugge, Ieper, Kortrijk, Oostende, Roeselare en Veurne

Het SYNTRA-netwerk

Het Management van het SYNTRA-netwerk (MSN) bestaat uit alle directeurs-afgevaardigd bestuurders van de SYNTRA-koepels, de waarnemend administrateur-generaal van het VIZO en uit de verantwoordelijken van de dienst vorming van het VIZO. Dit overlegplatform vervult een cruciale rol als kruispuntforum tussen SYNTRA en het VIZO. Het vergadert 2 maal per maand.

Het MSN is bevoegd om de raad van bestuur en de praktijkcommissie voor te lichten of te adviseren over aangelegenheden van vorming en pedagogische begeleiding van de cursisten evenals over oprichting, werking en subsidiëring van de SYNTRA-koepels. De directeurs-afgevaardigd bestuurders van de SYNTRA-koepels worden via dit orgaan geïnformeerd over belangrijke veranderingen, beslissingen en evoluties binnen het VIZO-netwerk of op Vlaams, federaal of Europees niveau.

Het MSN behandelt vooral financiële aspecten naast onderwerpen zoals kwaliteitszorg, het Brussels centrum, Beter Bestuurlijk Beleid, het strategisch plan voor de leertijd, contracten enz...

Schaaloptimalisatie en nieuwe vorm van financiering van het netwerk

In 2001 besliste de Vlaamse regering dat de toenmalige VIZO-centra dringend werk moesten maken van een schaalvergroting en een nieuwe subsidieregeling. Om dit ingrijpende proces te begeleiden, te ondersteunen en te coördineren werd in 2001 een opdrachthoudende werkgroep in het leven geroepen.

Dit alles leidde op 19 juli 2002 tot de officiële erkenning van vier nieuwe fusiegehele onder de nieuwe naam "SYNTRA". Voor Brussel werd de bestaande erkenning verlengd tot 31 augustus 2003.

De opdrachthoudende werkgroep maakte een balans op van de fusie en formuleerde hierbij 15 aanbevelingen met de bedoeling het SYNTRA-netwerk verder te versterken en de synergie te bevorderen.

In december 2002 besliste de voogdijminister om de opdracht van de bijzondere werkgroep te verlengen tot einde augustus 2003.

Deze verlengde opdracht van de werkgroep omvat ondermeer de verdere begeleiding van de erkende SYNTRA, het ontwikkelen van een geïntegreerd marketing- en communicatieplan en de ondersteuning bij het uittekenen van een uniform en geïntegreerd informaticabeleid. Tenslotte vroeg de minister bijzondere aandacht voor de uitbouw van een performant en economisch leefbaar Nederlandstalig centrum in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In dit kader verleende de opdrachthoudende werkgroep haar actieve medewerking aan de opstelling van een 7-tal uitvoeringsmodaliteiten, die werden vastgelegd in het zogenaamd verzamelbesluit, dat werd goedgekeurd door de Vlaamse regering. Verder werd het bonusbesluit uitgewerkt. Dit besluit bepaalt dat de SYNTRA een bonus (een extra subsidie) ontvangen afhankelijk van de behaalde score, berekend op basis van de resultaten van een evaluatie- en doelmatigheidsanalyse. De opdrachthoudende werkgroep besteedde in 2003 andermaal heel wat energie aan de opvolging van het Brussels centrum. De voorlopige erkenning van het oude centrum (vzw. IBB) werd niet verlengd maar in de plaats daarvan werd op 18 juni 2003 een nieuw centrum (vzw SYNTRA Brussel) gesticht dat op 18 juli werd erkend door de Vlaamse regering.

De werkgroep gaf een aanzet voor het ontwikkelen van een geïntegreerd informaticabeleid en een geïntegreerd marketing- en communicatieplan. Tijdens de laatste week van augustus 2003 hield de opdrachthoudende werk-

groep een derde informatieronde waarna een stand van zaken van het fusieproces opgemaakt werd. Tevens werden de goedgekeurde organisatieplannen geëvalueerd en onderzocht de werkgroep de financiële resultaten van 2002 en het budget van 2003. In drie van de vier erkende SYNTRA-koepels wordt het fusieproces inhoudelijk verder afgewerkt. De klemtoon werd daarbij gelegd op het ontwikkelen van een werkbaar interne organisatiestructuur.

Op 29 augustus 2003 werd het eindrapport voorgesteld aan de raad van bestuur. De werkgroep formuleerde eveneens een aantal aanbevelingen aan de nieuwe SYNTRA-koepels en aan het VIZO. Deze aanbevelingen vormden een laatste bijdrage aan de versterking van het nieuwe SYNTRA-netwerk, de beeldvorming, het ontwikkelen van een kostenefficiënt beleid en aan een duidelijke positionering van VIZO en zijn rechtsopvolger.

Grootstedenbeleid

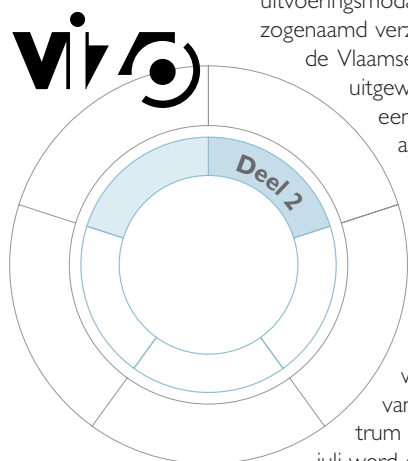
Op 29 augustus 2003 belastte de raad van bestuur de heer E. Marstboom, in aansluiting op zijn mandaat als voorzitter van de opdrachthoudende werkgroep, met de specifieke opdracht om een bijzondere strategie voor de centra in de grootsteden te ontwikkelen en te implementeren. Deze opdracht loopt tot uiterlijk 31 juli 2004. In het tweede semester van 2003 ging daarbij de aandacht naar een aantal acties in het kader van de korte termijn aanpak. Enerzijds een extra ondersteuning voor de uitbouw van SYNTRA Brussel en anderzijds het helpen oplossen van de financiële en infrastructurele problemen van de lesplaatsen in de metropool Antwerpen.

c) De lesgevers

De lesgevers binnen het VIZO-systeem zijn zelfstandigen, actief in het beroep die zo hun praktische ervaring doorgeven aan de nieuwe generatie ondernemers. Gezien de grote variëteit aan opleidingen spreekt het voor zich dat het SYNTRA-netwerk haar lesgevers put uit een uitgebreid bestand aan professionelen. In 2003 hebben 4.783 lesgevers (waarvan 933 vrouwen) hun kennis doorgegeven. In de leertijd zijn dit voornamelijk voltijdse lesgevers, daar waar veruit de meeste lesgevers in de ondernemersopleiding slechts een beperkt aantal uren in hun specialiteit geven.

d) Beroepscommissies, sectorcommissies en werkgroepen

Om de vinger aan de pols te houden werkt het VIZO met een systeem van beroeps- en sectorcommissies. Hierin zetelen pedagogisch adviseurs, afgevaardigden van de beroepsfederaties en van de SYNTRA-lesplaatsen. De taken van de commissies bestaan erin om alert te blijven voor nieuwe evoluties binnen de sector, en desge-

wenst nieuwe opleidingen uit te werken. De bestaande opleidingen worden ook regelmatig geactualiseerd om steeds een kwalitatief hoogstaand curriculum te kunnen verzekeren. Verder zijn de commissies een overlegplatform om het beroep en het SYNTRA-netwerk positief in de kijker te zetten tijdens evenementen die relevant zijn voor de sector.

e) De leersecretaris

De leerjongeren en cursisten-stagiairs worden permanent en integraal begeleid. Centraal hierbij staat de leersecretaris. Hij/zij is verantwoordelijk voor de volledige trajectbegeleiding van de leerjongeren en cursisten-stagiairs. Na het sluiten van de leer- of stageovereenkomst volgt hij/zij hen verder op. Zowel de leerling/cursist-stagiair als het ondernemingshoofd kunnen bij hem/haar terecht met vragen over het opleidingsprogramma, de werkomstandigheden en de opleiding in het bedrijf en het centrum. Naast de administratieve opdracht draagt de leersecretaris ook zorg voor de morele, sociale en pedagogische begeleiding van de leerling en cursist-stagiair op de werkvloer.

f) De commissie van de leersecretarissen

Deze commissie telt tien stemgerechtigde leden, twee leersecretarissen per provincie, voorgedragen door hun collega's. In 2003 vergaderde de commissie leersecretarissen vijf maal.

De besprekingen van de commissie leersecretarissen werden gedomineerd door het nieuwe statuut en de nieuwe organisatie van de leersecretaris. De commissie leersecretarissen bracht in dit verband aan de praktijkcommissie adviezen uit over de ontwerpbesluiten betreffende het statuut van de leersecretaris, de organisatie van regionale leersecretariaten en de overeenkomst VIZO-Praktijkcommissie-SYNTRA inzake de trajectbegeleiding in de leertijd.

Daarnaast besprak de commissie leersecretarissen volgende onderwerpen:

- de ontwikkeling van evaluatie- en begeleidingsinstrumenten voor de experimentele opleiding metselaarbeton in het kader van het Europees project VIVES,
- de actualisering van de thema's maatschappijgerichte vorming, waarbij gewezen werd op de dringende noodzaak van de actualisering van het lesmateriaal,
- de financiering van de leertijd, waarbij gewezen werd op de nefaste gevolgen van het nieuwe financieringssysteem voor het opleidingsaanbod in de leertijd,

- de functiebeschrijving van de toekomstige leertrajectbegeleider,
- de instap van de SYNTRA in de leertijd-applicatie.

Een afvaardiging van de commissie leersecretarissen werkte mee aan de herziening van het besluit op de leertijd.

1.2 Basisprincipes

De vorming van zelfstandigen en KMO in Vlaanderen is een systeem van levenslang leren dat wordt gedragen door de principes van het alternerend leren en de modulaire trajecten.

a. Levenslang leren

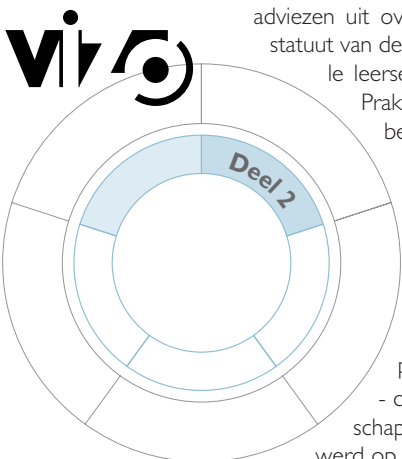
'Levenslang' enerzijds omdat een basisopleiding in deze snel evoluerende maatschappij nooit meer 'af' kan zijn en dat elke beroepsuitoefenaar, dus ook de zelfstandige, permanent inspanningen moet leveren om bij te blijven met de ontwikkelingen in het eigen beroep en met de evoluties van de markt.

b. Alternerend leren

Alternerend leren anderzijds omdat het zwaartepunt van het vormingssysteem van zelfstandigen en KMO gelegen is in de praktijkopleiding. Het vormingssysteem steunt op de ervaring dat alternering tussen praktijkopleiding in het echte beroepsmidden en aanvullende cursussen in een vormingssysteem een meerwaarde levert tegenover leertrajecten die zich slechts in één leeromgeving afspelen. Het idee, als zou in de praktijkopleiding in de onderneming enkel de praktijk aan bod komen en in de cursus enkel de theorie, is een te enge visie. De cursussen hebben een aanvullend karakter. De praktijkervaring verwerft de cursist in de leertijd via een leerovereenkomst en in de ondernemersopleiding via een stageovereenkomst of via een tewerkstelling in dat beroep.

c. Modulaire trajecten

Vanuit het debat van levenslang en levensbreed leren enerzijds, vanuit het idee dat wat geleerd is, in welk opleidingssysteem ook of vanuit welke praktijkervaring, nooit voor niets mag zijn geweest, vanuit de benadering van de individuele cursist, werd ook binnen VIZO de piste van het modulariseren van de opleidingen bewandeld. De modules bevinden zich op verschillende niveaus: inleidend, basis, ondernemers en specialisaties. Een cursist kan via een individueel leertraject, afhankelijk van bepaalde voorkennis of ervaring, veel sneller een cyclus doorlopen dan bij een lineaire opleiding. Modulariseren betekent vooral voor de individuele cursist een voordeel: de tussentijdse succesbeleving neemt toe, want na elke module

ontvangt de cursist bij het slagen in de moduleproef een modulegetuigschrift. Op die manier wordt een extra stimulant gecreëerd om het traject verder te zetten en wordt uiteraard de ongekwalificeerde uitstroom vermindert. Bovendien wordt met deze benadering het werken met homogene groepen van cursisten in de hand gewerkt via een systeem van screening van cursisten.

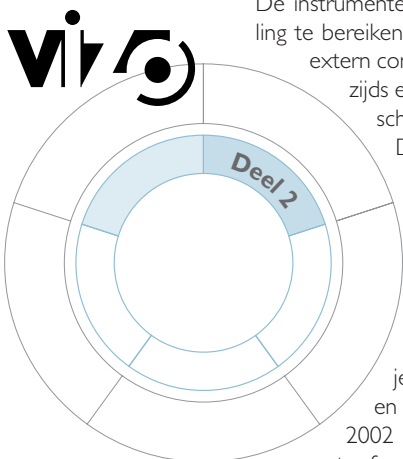
In het kader van de permanente zorg voor actualisatie van het opleidingsaanbod, aangepast aan de evoluties die zich voordoen, is het belangrijk snel te kunnen anticiperen via versnelde, eventueel kortere opleidingen. Het aanpassen van één module kan veel sneller gebeuren dan een tweejarige opleiding aan te passen.

Modulariseren betekent ook een opwaardering van de VIZO-opleidingen, in hoofdzaak deze in de leertijd. VIZO tekende eind 2000 een samenwerkingsakkoord met de Dienst Beroepsopleiding Onderwijs waarin het de uiteindelijke bedoeling is om tot de wederzijdse erkenning van elkaars getuigschriften te komen: niets dat een cursist heeft geleerd, ook niet in een ander opleidingssysteem, mag voor niets zijn geweest. Deze overeenkomst ging intussen mee op in de DIVA-werking rond modularisering.

2. VERWEZENLIJKE VAN MEER ONDERNEMERSCHAP

Met het oog op meer ondernemers is de doelgroep iedereen in Vlaanderen voor wie ondernemen een fundamenteel maatschappelijke waarde kan zijn. Het imago van het ondernemerschap moet algemeen worden bevorderd. In het bijzonder moeten specifieke doelgroepen zoals studenten, leerkrachten, werkzoekenden, werknemers, vrouwen, allochtonen, ... aangesproken worden. De instrumenten die ingezet worden om deze doelstelling te bereiken zijn enerzijds een geïntegreerd intern en extern communicatie- en marketingbeleid en anderzijds een doorgedreven samenwerking met verschillende partners.

De samenwerking met partners gebeurt op verschillende sporen: ten eerste de samenwerking van DIVA (Dienst Informatie Vorming en Afstemming van de Vlaamse gemeenschap) waarin alle Vlaamse opleidingsverstrekkers vertegenwoordigd zijn. Ten tweede werkt het VIZO in het kader van verschillende projecten samen met organisaties in binnen- en buitenland. Ten derde worden er al sinds 2002 met verschillende sectoren sectorconvenants afgesloten waarbij de sectoren zich engageren bij te dragen tot een sterkere implementatie van het Vlaamse beleid op het vlak van werkgelegenheid en professionele vorming.

a) Project marketing en communicatie

Om zijn marktpositie te versterken wil het VIZO samen met SYNTRA een professioneel en adequaat communicatiebeleid voeren. Daartoe moet een communicatiestrategie ontwikkeld worden die de volgende jaren de leidraad vormt voor een geïntegreerd intern en extern communicatie- en marketingplan voor het VIZO en het SYNTRA-netwerk. Hiertoe werd in 2003 reeds een eerste aanzet gegeven. Voorbereidende nota's werden voorgesteld en goedgekeurd door het netwerk en het bestek voor de aanbesteding van dit project werd uitgeschreven.

Doeltreffende interne communicatie is essentieel voor het introduceren en welslagen van structurele en procesmatige veranderingen. Zowel het VIZO als overheidsinstelling, als het ruimere SYNTRA-netwerk hebben hier op dit ogenblik in meer en mindere mate mee te maken. Bij een aantal processen binnen de organisatie en tussen de partners van het netwerk komende de gevolgen van een inefficiënte interne communicatie nu symptomatisch bovendrijven en verstoren een doelmatige en efficiënte werkkorganisatie.

Ook op het vlak van externe communicatie wordt er gezocht naar een verdere professionalisering van het communicatiebeleid om de marktpositie van het SYNTRA-netwerk te versterken. Marketing, externe (corporate) communicatie en public relations worden immers een kerntaak van het toekomstige SYNTRA Vlaanderen. Daartoe moet in overleg met het netwerk een communicatiestrategie ontwikkeld worden die de volgende jaren de leidraad vormt voor een gestructureerd communicatie- en marketingplan.

In 2004 zal in eerste instantie gewerkt worden aan de uitbouw van een interne communicatiestrategie voor het netwerk in zijn geheel, maar ook voor het VIZO en SYNTRA afzonderlijk. In overleg met SYNTRA en onder professionele begeleiding moet een geïntegreerde interne communicatiestrategie uitgewerkt worden. De uitwerking van het strategisch plan voor een geïntegreerde aanpak van de interne en externe communicatie moeten in de loop van 2004 de nodige inzichten leveren voor de uitwerking van een realistisch en gefundeerd operationeel plan en budgettering voor de komende jaren.

b) DIVA

Vlaanderen wenst zich te profileren als lerende samenleving mét actief lerende burgers. Leren doe je immers je leven lang en zowel je eigen opleidingsbehoeften als die van de arbeidsmarkt veranderen voortdurend. Om hieraan tegemoet te komen ging op 31 maart 2003 de DIVA van start. DIVA staat voor "Dienst Informatie Vorming en Afstemming" en is hét instrument van de Vlaamse regering om tot een transparanter vormingsbeleid te komen en permanente vorming te stimuleren door een doorgedreven overleg te faciliteren tussen de diensten van VDAB, VIZO, het Departement Onderwijs en Socius. DIVA is er voor iedereen die zich betrokken voelt bij het levenslang en levensbreed leren: de lerenden (individuen, organisaties en ondernemingen), de publieke en private opleidingsverstrekkers, de onderzoekers, de beleidsverantwoordelijken,... DIVA neemt zowel permanente taken als projecten op zich en dit op zowel centraal als provinciaal niveau. De werking van DIVA steunt op 4 pijlers:

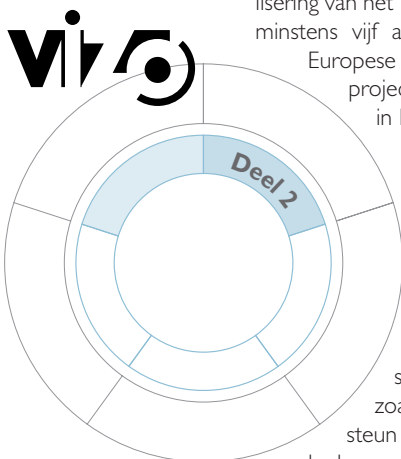
- Beleidsondersteuning
- Dienstverlening
- Afstemmings- en samenwerkingsprojecten
- Provinciale werking

VIZO is betrokken bij alle werkgroepen die ressorteren onder DIVA. Voor meer gedetailleerde info hierover kan je terecht op www.vlaanderen.be/diva.

Daarnaast is VIZO de promotor voor het **EVC-project** binnen DIVA.

c) Projecten

Gezien het VIZO territoriaal slechts bevoegd is voor Vlaanderen kan men de vraag stellen of een internationalisering van het VIZO-beleid wel relevant is. Welnu, er zijn minstens vijf argumenten die duidelijk maken dat de Europese dimensie - vaak vertaald in het voeren van projecten - nu reeds een belangrijke rol speelt in het VIZO-beleid:

- 1) Directe subsidies vanuit Europa versterken het jaarlijkse budget van het SYNTRA-netwerk. Ook in de toekomst zullen zich verscheidene subsidiemogelijkheden vanuit Europa voordoen.
- 2) Het SYNTRA-netwerk dient zich te schikken naar de Europese regelgeving, zoals bv. ten aanzien van het geven van steun aan bedrijven voor opleidingen (in het kader van het mededingingsbeleid),
- 3) Directe of indirecte deelname aan beleidsvorming op Europees niveau inzake de domeinen van het VIZO wordt hoe langer hoe meer een must: voor verschillende van de VIZO-beleidsdomeinen is immers de Vlaamse overheid niet langer de bepa-

- ler van de strategie, maar eerder de invuller van de details van richtlijnen die op Europees niveau werden uitgevaardigd.
- 4) Het VIZO dient als lerende organisatie op de hoogte te blijven van de recente ontwikkeling van instrumenten voor de realisatie van het beleid. Hiervoor moet ondermeer gekeken worden naar goede voorbeelden van instrumenten die gelijkaardige problemen helpen oplossen. Er bevinden zich in Vlaanderen echter weinig organisaties die zich met dezelfde problematiek en doelgroepen bezighouden als het VIZO. Samenwerking met organisaties over de grenzen van Vlaanderen en België dringt zich dus op.
 - 5) De (potentiële) klanten van het VIZO hebben vragen over diverse onderwerpen die grotendeels op Europees niveau werden vastgelegd, zoals bv. de gelijkgeschakeling van diploma's en het opzetten van mobiliteitsprogramma's.

Het is dus duidelijk dat het VIZO inzake internationalisering geen isolationistisch standpunt kan innemen: het beleidsdomein is nu reeds doordrenkt door Europa.

I. CESCE

CESCE (European Committee for Business Support Services) is een transnationaal netwerk voor organisaties die ondersteunende dienstverlening aan KMO's bieden. Het VIZO

speelde ook in 2003 - samen met de Franse organisatie FFCGEA (Fédération Française des Centres de Gestion et d'Economie de l'Artisanat) een leidende rol in de verdere ontwikkeling van dit netwerk. VIZO is eveneens lid van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het netwerk.

Binnen CESCE willen de verschillende organisaties informatie en kennis uitwisselen, en tot gemeenschappelijke projecten komen.

Het VIZO was in de hoedanigheid van CESCE-lid aanwezig op de volgende events:

- ICSB Conference, als Track Leader (Belfast, Juni)
- Cesce Exchange Forum 2003 inzake "Networking problems and opportunities for business support organisations within the EU and the accessing countries" (Budapest, November)

Daarnaast werden er diverse Support Team meetings georganiseerd, waarin het VIZO fungeerde.

Meer info over CESCE via www.cesce.org

2. PROJECTEN IN HET KADER VAN "LEONARDO DA VINCI"

Het Leonardo da Vinci-programma is een Europees actieprogramma dat financiële ondersteuning biedt aan transnationale samenwerkingsprojecten die oog hebben voor de kwaliteit en de innovatieve kracht van de beroepsopleiding in de deelnemende landen, en aan mobiliteitsprojecten.

De tweede fase van het programma loopt van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2006 en behoort tot de verantwoordelijkheid van de Europees Commissaris voor Onderwijs en Cultuur.

Voor de technische ondersteuning van dit actieprogramma op Vlaams niveau werd reeds in 1995 het Vlaams Leonardo da Vinci-agentschap vzw opgericht met een effectieve deelname van het VIZO: het VIZO heeft aan dit Vlaamse agentschap, net zoals de VDAB en het Departement Onderwijs, eigen personeel toegewezen. Het VIZO heeft zitting in het Vlaams Monitoringcomité voor het Leonardo da Vinci-actieprogramma en werkte in dit kader in 2003 verder aan de uitvoering van het project "Telecoaching".

Meer info over dit programma via:
www.vi-leonardo.be

• TELECOACHING

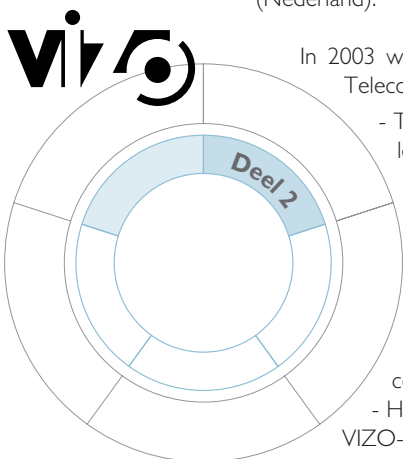
In het kader van het Telecoaching-project werd nagedacht over geschikte ICT-opleidingsstructuren en werd opleidingsmateriaal voor telecoaches (lesgevers en adviseurs) ontwikkeld.

De transnationale partners in het Telecoaching-project zijn: WIFI (Oostenrijk), European Profiles Consultants Group (Griekenland), Amiedu (Finland) en IOWO (Nederland).

In 2003 werden de volgende producten door het Telecoaching-partnerschap ontwikkeld:

- Telecoaching Motivationale Module die leerkrachten, trainers en coaches aanmoedigt om ICT te gebruiken tijdens hun werkzaamheden. Dit document verschaft een realistisch overzicht van de mogelijkheden en de moeilijkheden.
- Elektronisch handboek met didactische richtlijnen en bronnen voor het ontwerp en de implementatie van telecoaching en training d.m.v. ICT.
- Handleiding voor het gebruik van het VIZO-intranet.

De producten zijn beschikbaar via
www.telecoaching.be

3. PROJECTEN IN HET KADER VAN DOELSTELLING 3 VAN HET EUROPEES SOCIAAL FONDS (ESF)

Het Europees Sociaal Fonds is één van de structuurfondsen van de Europese Unie. Dit fonds tracht ondermeer de tewerkstelling te vergemakkelijken, de werkloosheid te voorkomen en de geografische en beroepsmobiliteit van de werknemers te bevorderen.

Instellingen kunnen een beroep doen op de steun van het ESF. Maar het ESF treedt slechts op als additionele financier. De dwingende voorwaarde is, dat een overheid binnen de lidstaat een substantiële inbreng doet voor het genomen initiatief. De ESF-steun dient als aanvulling. Dit is het principe van de cofinanciering. Bij de Vlaamse gemeenschap zijn er verscheidene strategische werkgroepen en Vlaamse monitoringcomités die ofwel alle ingediende dossiers in het kader van deze doelstellingen onderzoeken, ofwel het beheer van de programma's in Vlaanderen opvolgen. Het VIZO is in diverse van deze vergaderingen vertegenwoordigd.

Het ESF definieerde in deze context 3 doelstellingen met specifieke aandachtspunten: de 'zwaartepunten'. De initiatieven van het VIZO kaderen onder doelstelling 3. Deze staat voor de aanpassing en de modernisering van het beleid en de systemen op het gebied van onderwijs, opleiding en werkgelegenheid.

Voor het VIZO is vooral het zwaartepunt 3 van belang dat zich richt naar de ontwikkeling van het ondernemerschap. Er gaat ondermeer aandacht naar de starters, de ontwikkeling van een verantwoord ondernemerschap en het bevorderen van de kennistransfer. In dit kader voerde het VIZO de volgende projecten uit:

• INNOVATIE ONDERNEMERSTRAJECT (IO)

Dit project wil bijdragen tot de verbetering van het vormings- en begeleidingssysteem van (toekomstige) zelfstandigen door het gebruik van ICT.

In de ondernemersopleiding werd het multimediaal pakket bedrijfsbeheer verder geïmplementeerd in de verschillende lesplaatsen. Het pakket werd verder uitgetest en geëvalueerd. Lesgevers kregen de nodige opleidingen voor het gebruik van de CD-rom als didactisch hulpmiddel. In de leertijdopleiding werd de module "Budget van het gezin" geactualiseerd en op een interactieve CD-rom uitgewerkt. De module "Budget van de KMO" die men in 2002 herwerkte, werd uitgetest in verschillende lesplaatsen. Hieruit bleek dat zowel leerlingen als leerkrachten positief stonden tegenover de nieuwe methode.

In verschillende lesplaatsen werd de module basisvaardigheden ICT georganiseerd. Deze omvat een inleiding informatica, windows, internet, excel en word. Er werden les-

bezoeken georganiseerd om na te gaan of de modules en de methodiek op de juiste manier werden geïmplementeerd. Tijdens de evaluatievergadering bleek dat zowel de leerlingen als de lesgevers het project als positief hebben ervaren.

Voor het leerplatform dat tevens deel uitmaakt van het IO project werden in 2003 met een nieuw intranet gestart. Sinds maart 2003 kan het voltallige VIZO personeel op een gebruiksvriendelijke manier alle mogelijke info en documenten terugvinden op het intranet.

De "ondernemerswijzer", het VIZO-adviesplatform op het KMOLOKET werd als voorbeeld gebruikt voor het uitwerken van "de levenslijn voor ondernemers" op federaal niveau. Wat initieel een VIZO-project was, wordt nu verder uitgedragen en zal verder verrijkt worden met info van andere websites van economische actoren om uit te groeien tot een uniek loket voor ondernemers.

• ETNISCH ONDERNEMEN

Het project Etnisch Ondernemen werd eind 2003 afgevoerd en resulteerde in een traject waarbij taalzwakkere cursisten via een "TOOL-toets" getest worden op hun praktische taalvaardigheid. Taalvaardigheid is immers essentieel voor het succesvol volgen van een cursus bedrijfsbeheer.

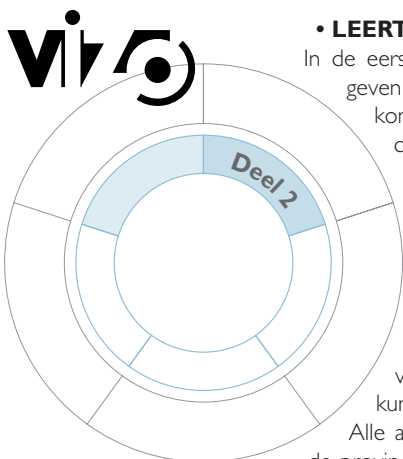
Voor cursisten die niet de vereiste talenkennis bezitten werd een kort traject ontwikkeld waarmee ze op een efficiënte manier de nodige concrete termen en praktische taalvaardigheid leren. Verder werd de cursus bedrijfsbeheer gescreend op taalconsistentie en een duidelijke opbouw. Op deze manier wordt de cursus ook voor autochtone cursisten een logischer gestructureerd en duidelijker instrument.

• LEERTIJDLOKET

In de eerste plaats wil het leertijdloket informatie geven over de leertijd en de stageovereenkomst. Daarnaast promoot het beide opleidingen. Ten slotte kunnen cursisten en ondernemers-opleiders er on line hun kandidatuur stellen. Dit moet de toestroom naar de leertijd en de stage bevorderen.

Via www.syntra.be/leertijdloket kunnen jongeren zich kandidaat stellen om een opleiding in de leertijd of stageovereenkomst te volgen. Ondernemers kunnen zich opgeven als kandidaat-opleider.

Alle aanvragen en kandidaturen worden naar de provinciale diensten gestuurd, waar ze verwerkt en beantwoord worden.

4. PROJECTEN IN HET KADER VAN "EQUAL"

Met het communautair initiatief EQUAL wil de EU in samenwerking met de Vlaamse regering, federale of Brusselse overheid bijdragen tot gelijke kansen voor zowel werkzoekenden als werknemers op de arbeidsmarkt. EQUAL wil via transnationale samenwerking een stimulans vormen voor de ontwikkeling van nieuwe ideeën en methodieken die alle mogelijke vormen van discriminatie en ongelijkheid op de arbeidsmarkt tegengaan. Men hoopt hiermee zowel het beleid als de praktijk rond werkgelegenheid en opleiding te beïnvloeden.

EQUAL wil de voornaamste actoren (zoals lokale en regionale autoriteiten, openbare diensten voor opleidings- en arbeidsvoorziening, niet-gouvernementele organisaties, bedrijven, sociale partners, ...) in een regio of in een sector bij elkaar brengen in een ontwikkelingspartnerschap. De thema's van EQUAL zijn geclusterd volgens de vier 'pijlers' van de Europese Werkgelegenheidsstrategie, alsook rond het thema asielzoekers: inzetbaarheid, ondernemerschap, aanpasbaarheid, gelijke kansen voor vrouwen en mannen, asielzoekers.

• STEP

In dit kader spannen het VIZO (projectcoördinator) en het Expertisecentrum voor Ervaringsgericht Onderwijs (ECEGO), UNIZO, VDAB, Hogeschool Gent en VLHORA zich in om de Vlamingen meer ondernemingszin bij te brengen, ondermeer via het onderwijs in al zijn facetten. De Vlaamse partners werken samen met twee transnationale partners: Monte-Ace uit Portugal en Leitrim County Enterprise Board uit Ierland.

De benadering van ondernemingszin in het project is innovatief. Ondernemingszin wordt in brede zin bekeken, als levenskunst, en niet alleen binnen de economische context. Het gaat om het creëren van een algemene ondernemende houding, die de basis vormt voor zelfstandig ondernemerschap. Met het STEP-project wil het partnerschap bereiken dat de doelgroepen in eerste instantie 'ondernemender' worden in de algemene betekenis en ondernemingszin bij jongeren en volwassenen leren detecteren en stimuleren. Ondernemingszin zorgt ervoor dat mensen hun eigen leven in handen nemen door levensdoelen te kiezen en naar de realisatie ervan te streven. Concreter bevordert ondernemingszin de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en zorgt ervoor dat mensen binnen de professionele context succesvoller functioneren. Daarnaast kan meer ondernemingszin in Vlaanderen zorgen voor meer ondernemers en bedrijven, en dus ook voor meer werkgelegenheid.

In 2003 werd de laatste hand gelegd aan het ondernemersprofiel dat door ECEGO, in samenwerking met de andere partners, ontworpen is. Dit ondernemersprofiel beschouwt ondernemingszin in de brede zin en steunt vooral op de pijlers 'creativiteit' en 'zelfsturing'. Op basis van dit profiel werden een aantal screeningsinstrumenten ontwikkeld die toegepast kunnen worden in het onder-

wijs en op de arbeidsmarkt om na te gaan hoe ondernemend iemand is en eventuele knel- en/of actiepunten bloot te leggen. In mei 2003 werden de laureaten van de **'Grote Prijs Ondernemende School'** bekend gemaakt, deze prijs stimuleert scholen om binnen een zelfontwikkeld project aan hun leerlingen en studenten de kans te geven om hun ondernemingszin te stimuleren.

• VIVES

VIVES staat voor "Vlaamse Innovatoren Versterken Efficiënte Samenwerking". Het project wil een antwoord bieden op de moeilijke overstap van opleiding naar de arbeidsmarkt voor jongeren en werkzoekenden in een beroepsopleiding. Deze overstap zal makkelijker worden door een betere samenwerking tussen de opleidingsverstrekkers en bedrijven. Het VIVES-netwerk brengt juist die actoren samen die opleiders en bedrijven kunnen activeren om meer te gaan samenwerken. Coördinator van het project is de Dienst Beroepsonderwijs van het Ministerie van Onderwijs (DBO), partners zijn: AGORA, de Kamer van koophandel en nijverheid Antwerpen - Waasland, UNIZO, VDAB, VIZO, Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden (VKW), Bertelsmann Stiftung (Bielefeld en Gütersloh, Duitsland), Landesamt Sigmaringen (Project Runway, Sigmaringen, Duitsland).

Elke partner ontwikkelt een eigen deelproject/product. VIZO werkt aan het deelproject "begeleidingsinstrument voor werkplekleren". Dit wordt ontwikkeld en uitgetest binnen de opleiding metselaar-beton leertijd. Daarnaast moet het netwerk ook fungeren als platform voor ervaringsuitwisseling en kennisverspreiding (meer info op p. 37 onder "leertijd").

kwantitatieve engagementen op. Deze hebben betrekking op het verhogen van de arbeidsmarktdeelname van kansengroepen en het diversiteitbeleid, het verbeteren van de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt, het bevorderen van opleiding, competentie management en loopbaanontwikkeling en het versterken van het mobiliteitsbeleid.

Vanaf het najaar 2003 werden onderhandelingen opgestart voor nieuwe en voor verlenging van bestaande convenants. De basis voor deze onderhandelingen is het vernieuwde zogenaamde standaardmodel en het bijhorende actieplan dat voorstellen voor de concretisering van mogelijke acties voor de sector omvat. Deze documenten zijn consulteerbaar via

http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/werk/sectoren_modelconvenant.htm.

Voor VIZO en SYNTRA werd in 2003 een nieuw artikel ingevoerd in de sectorconvenants (art. 29) dat stelt dat : "De sociale partners maken gebruik van de uitgebreide mogelijkheden die het VIZO en het SYNTRA-netwerk bieden. Dit netwerk verzorgt opleiding, begeleiding en advies voor zowel kleine als grote bedrijven, organisaties en overheidsinstellingen. SYNTRA is vragende partij om de beschikbare middelen (sectoraal, overheid en privé) via samenwerkingsverbanden door middel van een contract of convenant met de sectoren optimaal in te zetten."

Een voorbeeld van "good practice" inzake het gebruik van sectorconvenants is de samenwerking VIZO-SYNTRA-Automobielsector.

3. VERWEZENLIJKEN VAN BETER ONDERNEMERSCHAP

Met het oog op beter ondernemen zijn alle mogelijke potentiële ondernemers en ondernemers de klanten. Naast het behoud van de huidige klantenbasis (zelfstandigen, naaste medewerkers, kleine en middelgrote ondernemingen, leerjongeren, potentiële en startende ondernemers) betekent dit een uitbreiding naar grotere ondernemingen, werknemers, vrije beroepen, nieuwe markten (sociale economie, diensten, ...), andere sectoren (non-profit, culturele sector, ...) en vormgevers.

Dit impliceert een kwalitatief hoogstaand opleidingsaanbod dat aansluit bij de concrete opleidingsbehoeften van de klant. Op dit ogenblik organiseert het VIZO zijn opleidingsaanbod in drie grote groepen: leertijd, de gecertificeerde opleidingen en de niet-gecertificeerde opleidingen. Daarnaast werd in 2003 de basis gelegd voor de uitbouw van een kenniscentrum dat aan het SYNTRA-netwerk de nodige ondersteuning en informatie moet bieden voor de verdere uitbouw van het opleidingsaanbod.

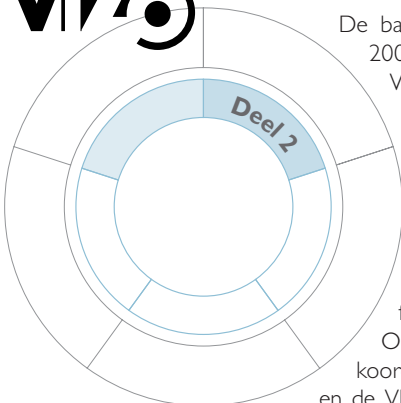

d) Sectorconvenants

De basis voor de sectorconvenants die vanaf 2002 werden afgesloten is het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord van 12 februari 2001. Op grond van dit akkoord ondersteunt de Vlaamse regering de inspanningen van de sectoren met een aantal flankerende maatregelen. Omgekeerd dragen de sectoren bij tot een sterkere implementatie van het Vlaamse beleid op het vlak van werkgelegenheid en professionele vorming.

Op 21 maart 2003 werd het Vlaams Akkoord 2003-2004 tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners afgesloten. Hierin werd afgesproken om de bestaande samenwerking van de Vlaamse regering met de sectoren d.m.v. sectorconvenants te verlengen en uit te breiden.

Met het convenant nemen de sector en de Vlaamse regering in een aantal werkdomeinen kwalitatieve en

a) Een waaier van beroepen

Georganiseerd in 15 sectoren met een onderverdeling in verschillende clusters, bieden het VIZO en SYNTRA een ruime waaier van lineaire en modulaire opleidingen zowel in de leertijd als in de ondernemersopleiding. Een overzicht:

I. SECTOR VOEDING

Cluster vlees

Slager-spekslager
 Vleeswarenfabrikant
 Charcuterie
 Bereider verkoopklare gerechten voor de slagerij-sector
 Slager-groothandelaar
 Veehandelaar
 Slachter
 Bereider van wild en gevogelte
 Paardenslager
 Slachtafvalbereider

Cluster brood/banket

Brood- en banketbakker
 Suiker- en chocoladebewerker
 Ijsbereider
 Molenaar

Cluster vis

Visbereider
 Vishandelaar - bereider

Cluster kaas

Kaasfabrikant
 Kaasspecialist

2. SECTOR HORECA

Restauranthouder
 Traiteur- banketaannemer
 Hotelhouder
 Bereider van verkoopklare gerechten
 Snackbarexploitant
 Exploitant van plattelandstoerisme
 Frituuruitbater
 Uitbater café-snack-tearoom
 Café-uitbater
 Wereldwijnmeester
 Sommelier
 Koffiebrander
 Chicoreibrander

3. SECTOR MEDIA, BEELDVORMING EN GRAFISCHE INDUSTRIE

Cluster beeldvorming

Fotograaf
 Realisator van videoprogramma's
 Realisator van animatieproducties
 Multimediaontwikkelaar
 Illustrator van boeken- en tijdschriften
 Publiciteitstekenaar
 Belettering en airbrushtechneus
 Reclameschilder
 Digitaal technisch tekenaar
 Audio- en videoconsulent
 Digitaal beeldverwerker-scanneroperator

Cluster grafische industrie

Fotografisch zetter
 Desktop publisher
 Grafisch vormgever
 Kwaliteitsverantwoordelijke digitale prepress
 Reprograaf
 Digitaal beeldverwerker scanoperator
 Fotografeur
 Grafisch elektronisch designer
 Handboekbinder
 Typodrukker
 Offsetdrukker
 Zeefdrukker
 Uitvoerder van digitaal kopieerwerk

Stempelmaker

Drukker-flexograaf

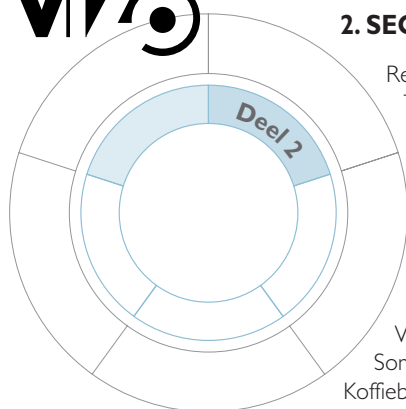
Cluster media

Journalist
 Persfotograaf
 Publiciteitsconsulent

4. SECTOR KUNST, AMBACHT, RESTAURATIE EN PRECISIE-MECHANICA

Cluster kunst en ambacht

Artisaan vervaardiger van natuurcosmetica
 Mandenmaker
 Fijnmandenmaker
 Stoelenmatter
 Inlijster
 Vervaardiger van plasteiken bloemstukken
 Vervaardiger van veren, kunstbloemen en droogbloemen
 Lampenkapmaker
 Lijstenmaker-vergulder
 Koetsenmaker
 Vervaardiger-hersteller van poppen
 Dierenopzetter
 Antiekhandelaar

Handboekbinder
 Uitbater van een kunstgalerij
 Pottenbakker
 Keramist
 Kaarsenmaker
 Leerlooier
 Vervaardiger van kwasten
 Bouwer van houten boten
 Houtbeeldhouwer - ornamentwerker
 Houtdraaier
 Modelmaker (hout)
 Klompenmaker
 Riet- en wissenvlechter
 Vervaardiger van houten speelgoed

Cluster muziek

Vervaardiger van houten koffers voor muziek-
 instrumenten en apparaten
 Pianostemmer en hersteller
 Orgelbouwer
 Vervaardiger van fluiten, klarinetten, hobo's en
 saxofoons
 Clavecimbelbouwer

Cluster restauratie

Restaurateur van keramische voorwerpen
 Restaurateur van papier
 Restaurateur van boeken
 Restaurateur van schilderijen (geweven dragers)
 Restaurateur van schilderijen (andere dragers)
 Hersteller van antieke voorwerpen
 Reversibele restauratietechnieken voor keramiek
 Restaurateur van antieke meubelen
 Restaurateur van fineer en marqueterie
 Hersteller-restaurateur van koetsen
 Restaurator van handgemaakte tapijten

Cluster meubel

Rietmeubelmaker
 Wijnmeubelmaker
 Ontwerper-vervaardiger van stijlmeubelen
 Meubelstoffeerder
 Constructeur van bus- en plaatmeubelen
 Stoelenmatter
 Stoelenmaker
 Meubelmaker
 Fabrikant van biljartafels

Cluster glas

Glasetser en glasdecorateur
 Gasinstrumentenmaker
 Glasblazer van sier- en gebruiksvoorwerpen
 Glasverwerker warm
 Vormsmelten en pâte-de-verre
 Fusen en sluppen
 Glasverwerker koud
 Glasmozaïek
 Koperfolietechniek

UV-verlijming
 Glasbewerker
 Glazenier (glasschilder, glas in lood, ...)

Cluster precisie-mechanica

Kunstsmid
 Smid
 Bouwsmid
 Hoefsmid
 Kopersmid
 Juwelier-goudsmid
 Graveur in edele metalen
 Edelsteenzetter
 Ontwerper van sierraden
 Gieter van juwelen van edele metalen
 Horlogemaker-hersteller
 Wapensmid
 Wapenhersteller
 Juweelontwerper
 Luchtemaker in metaal en glas

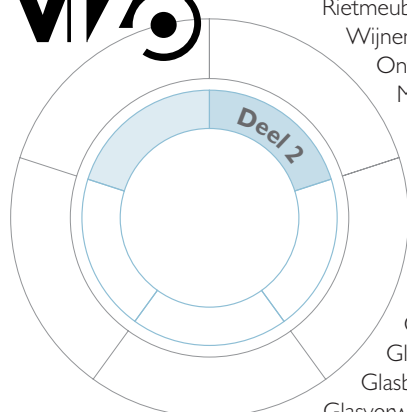
5. SECTOR INFORMATICA

Informaticaconsulent
 Systeemanalist
 Telematicaconsulent en -technicus
 Programmeur
 Monteur-hersteller van pc- en randapparatuur
 Realisator-programmeur van computergames
 Eerstelijnsmedewerker sap
 IT security expert
 Visual basic developer
 SQL server database expert
 IT-helpdeskmedewerker
 Webmaster
 AS/400 beheerder en ontwikkelaar
 Webprogrammeur
 Databasebeheerder
 Internet service provider voor KMO
 Netwerkbeheerder
 PC-technicus
 Systeemanalyst-programmeur
 Technicus in telematica

6. GROENSECTOR

Cluster tuinbouw

Groenteteler
 Boomkweker
 Fruitteler
 Bloemen- en plantenteler
 Florist
 Tuinaannemer
 Aannemer van land- en tuinbouwwerken
 Aannemer van beplantingswerken
 Tuinverzorger

Tuinontwerper
 Boomverzorger
 Glastuinbouwer

Cluster kruiden

Herborist
 Kruidenteler
 Kruidenverwerker

Cluster bosbouw

Bosbouwkundige
 Bosbouwuitbater
 Beheerder van bossen, parken en groenzones

7. SECTOR DIENSTEN AAN PERSONEN

Cluster diensten

Verzekeringstussenpersoon
 Fiscalist
 Beleggingsadviseur
 Kredietadviseur
 Boekhouder
 Begrafenisondernemer
 Thanatopractor
 Aannemer schoonmaak van gebouwen
 Aannemer van verhuisswerken
 Aannemer van ruimings- en ontstoppingswerken
 Ceremoniemeester
 Beleggings- en kredietmakelaar
 Uitbater van ambulancediensten
 Beheerder van een particuliere opvanginstelling
 Uitbater van een taxibedrijf
 Ondernemer e-commerce
 Beheerder van een rust- en bejaardentehuis
 Management voor thuisverpleegkundigen
 Monteur/hersteller van anti-diefstalsystemen
 Slotenmaker en beveiliging van gebouwen
 Inbraakbeveiliging – installatie en onderhoud
 Privé-detective

Cluster vastgoed

Vastgoedmakelaar
 Vastgoedexpert
 Bouwpromotor- projectontwikkelaar

Cluster personenverzorging

Kapper
 Schoonheidsspecialist
 Haarwerken, pruikenmaker, grimeur
 Kleur- en stijlconsulent
 Kunstnagelstyling
 Uitbater van een zonnecentrum
 Vervaardiger-hersteller van optisch materieel
 Pedicure
 Tandprothesetechnicus
 Orthopedisch schoentechanicus
 Consulent in gezonde leefgewoonten

Opticien-brillenmaker en opticien-optometrist
 Bandagist
 Orthesist
 Prothesist
 Uitbater van een fitnesscentrum
 Fitnessdeskundige

Cluster toerisme

Reisleider
 Reisbureauhouder
 Host - hostess
 Exploitant van plattelandstoerisme
 Autocarexploitant
 Openbaar autobusondernemer
 Beheerder van kampeerterrinen
 Toerisme- en handelspromotor
 Toeristenanimator
 Hotelhouder

8. SECTOR BEDRIJFSBEHEER EN DISTRIBUTIE

Cluster bedrijfsbeheer

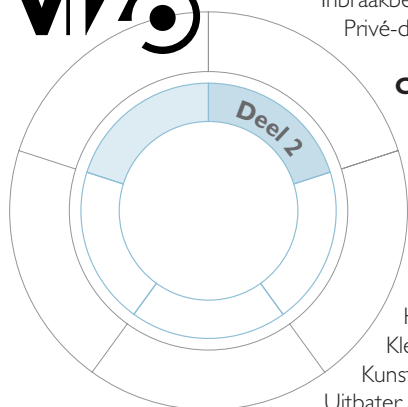
Bedrijfsbeheer
 Versneld bedrijfsbeheer
 Bedrijfsmanagement voor de KMO

Cluster kleinhandel

Binnenvaartondernemer
 Handelsagent
 Kleinhandelaar
 Ambulante handelaar
 Groothandelaar
 Marketingconsulent
 Veevoederfabrikant en -handelaar
 Kleinhandelaar in vleeswaren
 Kleinhandelaar in vaste brandstoffen
 Kleinhandelaar in vloeibare brandstoffen
 Export-consulent
 Handelaar in inlandse granen
 Handelaar in foerage en stro

Cluster groothandel

Groothandelaar in suikerwaren
 Groothandelaar in boter, eieren en melk
 Groothandelaar in fruit en groenten
 Groothandelaar in bakkerijgrondstoffen
 Groothandelaar in bier, mineraal water en limonades
 Groothandelaar in verse zeevis
 Groothandelaar in wijn en geestrijke dranken
 Kaasgroothandelaar
 Groothandelaar-bereider in kruidenrijen voor spekslagwaren
 Groothandelaar in verven en vernissen
 Groothandelaar in elektrisch materieel
 Tabakgroothandelaar

Groothandelaar in marokijnwaren
 Groothandelaar in papierwaren en kantoor-
 benodigdheden
 Groothandelaar in fiets-, bromfiets- en
 motorfietsonderdelen
 Groothandelaar in bouwmaterialen
 Groothandelaar in textielwaren

9. SECTOR DIENSTEN AAN BEDRIJVEN

Monteur/hersteller van anti-diefstalsystemen
 Technicus brandbeveiliging
 Slotenmaker en beveiliging van gebouwen
 Vervaardiger van industriële veiligheidsuitrustingen
 Veiligheidscoördinator niveau B
 Veiligheidscoördinator niveau C
 Inbraakbeveiliging – installatie en onderhoud
 Inbraakbeveiliging – conceptie
 Inbraakbeveiliging – leidinggevend
 Preventieadviseur – niveau 3
 Preventieadviseur – niveau 2
 Milieucoördinator type B
 Adr – colli (d-attest)
 Adr – tank (a/b-attest)
 Hernieuwen adr-attest (a/b/d)
 Veiligheidsadviseur basis
 Veiligheidsadviseur adr algemeen + gassen
 Toolkit veiligheid en reglementering voor de
 installateur
 Beveiligingsadviseur
 Basisvorming preventie niveau iii
 Privé-detective
 Bewaking: basisopleiding uitvoerend personeel
 Bewaking: bijzondere opleiding persoonscontrole
 lange type
 Bewaking: bijzondere opleiding winkel-inspecteur
 Basisvorming veiligheidscoördinatie niveau C
 Beleggingsadviseur
 Kredietadviseur
 Boekhouder
 Sociaal consultant
 Hygiëneconsultant
 Aannemer schoonmaak van gebouwen
 Aannemer van verhuiswerken
 Aannemer van ruimings- en ontstop-
 pingswerken
 Afvalophaler-verwerver
 Export-consultant
 Verlener van kantoor diensten
 Ceremoniemeester
 Logistiek adviseur
 Polyvalent administratief KMO-medewerker
 Helpdeskmedewerker MS-office producten
 Beleggings- en kredietmakelaar
 Zelfstandig uitbater van een koerierdienst
 Zelfstandig mannequin
 Uitbater van ambulancediensten

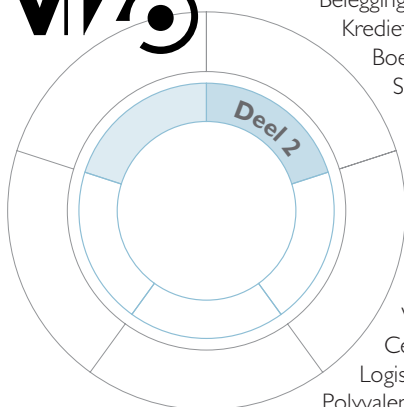
PR-adviseur
 Uitbater van een taxibedrijf
 Uitbater van een callcenter
 Organisator van evenementen

10. SECTOR METAAL

Smid
 Metaalconstructeur
 - bouwsmid
 - constructeur van gebinten
 - constructeur van buisconstructies
 (constructeur van vrachtwagen -en
 aanhangwagenchassis)
 - constructeur van speciale carrosserieën
 voor vracht- en bestelwagens
 - scheepshersteller
 Kunstsmid + kunst
 Hoefsmid + kunst
 Plaatwerker-ketelmaker
 Gieter
 Vervaardiger van blad- en spiraalveren
 Staalgraveur
 Graveur
 Kopersmid + kunst
 Polyvalent lasser
 Halfautomatisch lassen
 Aluminiumlassen - tig
 Fabrikant van houtlintzagen
 Galvanoplast

11. SECTOR MOBILITEIT

Constructeur van vrachtwagen- en aanhangwagen-
 chassis
 Constructeur van speciale carrosserieën voor
 vracht- en bestelwagens
 Scheepshersteller
 Carrosseriehersteller
 Constructeur en hersteller van autoradiatoren
 Mecanicien
 Garagehouder-hersteller
 Motorfietsmecanicien
 Fietsmecanicien
 Bromfietsmecanicien
 Mecanicien voor landbouw- en tuinbouwtrekkers
 en -machines
 Mecanicien voor kantoomachines
 Mecanicien voor naaimachines
 Mecanicien voor snij- en weegtoestellen
 Mecanicien voor scheepsdieselmotoren
 Mecanicien voor lichte schroefvliegtuigen
 Mecanicien voor motorplezierboten
 Mecanicien voor bouw- en wegenaanname-
 materiaal
 Mecanicien voor heftrucks

Handelaar in tweedehands autovoertuigen
 Monteur-hersteller van pneumatische en hydraulische werktuigen en machines
 Monteur-hersteller van hydraulische vrachtwagenkranen
 Importeur en exporteur van voertuigen
 Manager voor het automobielbedrijf
 Autobekleder
 Auto-elektronicus
 Installateur-hersteller van autonavigatiesystemen, autoalarmsystemen en audio-video-telefonie voor voertuigen
 Auto-expert
 Technicus comfortelektronica voor de autosector
 LPG-installateur
 Vulcaniseerder
 Inrichter van motorhomes, caravans, woonwagens, wooncellen en markt wagens
 Plaatser-hersteller van banden met stuurinrichtingscorrectie

12. SECTOR ELEKTRICITEIT EN ELECTRONICA

Elektrotechnisch installateur
 Radio- en televisiemonteur-hersteller
 Auto-elektronicus
 Vervaardiger van accumulatoren
 Automaathersteller
 Monteur-hersteller van antidiefstalsystemen
 Monteur-hersteller in toegepaste elektronica
 Technicus in industriële elektronica
 Bedrader geprefabriceerde schakelverdeelinrichtingen
 Monteur-hersteller van liften
 Technicus industriële hydraulica en pneumatica
 Technicus elektro-pneumatische automatisatie
 Technicus in nieuwe energiewinningen
 Technicus onderhoudselektricien
 Technicus in meet- en regeltechnieken
 Installateur van domotica- en immotica-systemen
 Installateur industriële automatisatie
 Telematicaconsulent en -technicus
 Installateur hersteller van autonavigatiesystemen, autoalampen en a-v-t voor voertuigen
 Klanktechnicus
 Lichttechnicus
 Verlichtingsadviseur
 Technicus brandbeveiliging
 Technicus comfortelektronica voor de autosector
 Kabeltechnicus - gestructureerde bekabeling
 Koeltechnicus
 Technicus klimaatregeling/airconditioning
 Toolkit veiligheid en reglementering voor de installateur

Microcontroller 8051 intel
 Pics
 C-programmatie, ethernet en webtechnologie op embedded controllers
 Ontwerpen en programmeren van elektronische bouwstenen (fpga- mbv vhdl en schematic design)
 Fabrikant-installateur van lichtreclames
 Residentieel elektrotechnisch installateur
 Elektrowikkelaar
 Radio- en televisietechnicus-hersteller
 Koeltechnicus/frigorist
 Monteur toegepaste elektronica
 Technicus elektro hydraulica
 Technicus elektro-pneumatica
 Technicus domotica
 Hersteller van elektrische huishoudapparaten

13. SECTOR BOUW

Cluster ruwbouw

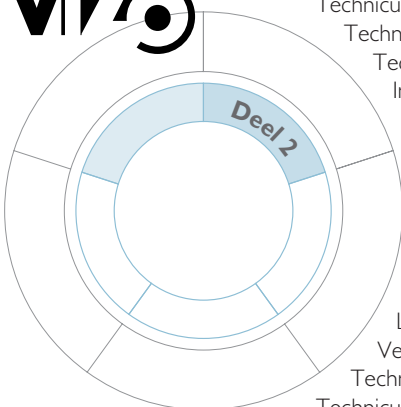
Metselaar - betonwerker
 Voeger
 Aannemer van thermische isolatiewerken
 Vervaardiger van betonnen stukken
 Aannemer van sloopwerken
 Grondwaterputboorder
 Renovatie- en herstellingswerken in de bouw
 Technisch tekenaar

Cluster daken

Zinkwerker - plaatser van metalen dakbedekkingen van gebouwen
 Plaatser van rieten daken
 Aannemer dichtingswerker
 Dichtingswerker-asfaltwerker
 Dakdekker-plaatser van niet-metalen dakbedekkingen van gebouwen

Cluster installaties

Sanitair-installateur-loodgieter
 Installateur van centrale verwarming
 Installateur van gasverwarming met individuele toestellen
 Habilitatie
 Specialist oliekachels
 Brandertechicus (afstellen van stookoliebranders)
 Hernieuwen certificaat brandertechicus
 Specialist technicus vloeibare brandstoffen
 Watermanagement
 Onderhoud en controle stookolietanks
 Hernieuwen certificaat stookolietanks
 Gasbrandertechicus module 1 atmosferische gasverwarmingstoestellen
 Gasbrandertechicus module 2 condenserende gasketels - residentiële installaties
 Gasbrandertechicus module 3 ventilatorgasbranders en overdruksetels
 Bekleder met warmteisolerend materiaal

Cluster interieur

Huisschilder
Decoratieschilder
Wand- en vloerbekleder
Woninginrichter
Stoffeerder
Woningstoffeerder

Cluster decoratie

Etaleur
Decorbouwer
Visual merchandiser
Scenograaf
Standenontwerper-bouwer

Cluster afwerking

Aluminium constructeur
Constructeur van pvc ramen, deuren en luiken
Glazenmaker
Plafonneerder - cementwerker
Tegelzetter
Plaatser van industriële vloeren
Zandstraler, lakker en metalliseerder van metalen
Plaatser-verwerker van kunststoffen voor de bouw
Aannemer constructeur van aluminium ramen en deuren
Plaatser systeemwanden en -plafonds

Cluster hout

Schrijnwerker - timmerman
Houtzager
Parketvloerlegger
Trappenmaker
Plaatser systeemwanden en -plafonds
Plaatser van ingerichte keukens
Rolluikmaker
Ontwerper-vervaardiger van keuken- en badkamermeubelen
Vervaardiger van keuken- en badkamermeubelen

Cluster ambacht en restauratie

Steenhouwer
Marmerbewerker
Ontwerper en vervaardiger van sierschouwen
Vervaardiger van kunststeen
Aannemer-restaurateur van gebouwen
Onderhoud van bouwkundig erfgoed
Restaurateur van gebouwen met chemische middelen
Reiniger van gevels
Schriftbeeldhouwwerker

Cluster wegebouw

Aannemer van wegenwerken
Kassei- en klinkerlegger

Cluster onderwaterwerken

Operator onderwaterwerken

14. SECTOR TEXTIEL EN KLEDING

Cluster textiel

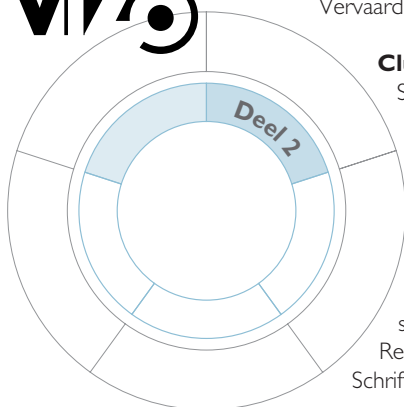
Textielreiniger-witwasser-chemisch reiniger
Wever
Textieltekenaar-designer
Restaurator van handgemaakte tapijten
Decorateur van textiel
Vlasser
Bontwerker
Hersteller van oosterse tapijten
Vlaggenmaker
Machineborduurster
Hand- en machinebreidster
Handborduurster
Uitbater van een strijk- en retouchewinkel
Naaister voor woningstoffering
Woningstoffeerder
Passementwerker

Cluster kleding

Herenkleermaker
Dameskleermaker
Naaister
Confectioneur van kinderkleding
Korsettenmaker
Modiste
Vervaardiger van dekzeilen, tenten en zakken
Poppenaankleedster
Modeontwerper
Patroontekenaar
Dames haute couture
Patroontekenen maatwerk
Confectioneur van huishoudlinnen
Confectioneur van linnengoed
Confectioneur van herenkleding
Confectioneur van dameskleding
Confectioneur van werkkledij
Confectioneur van sportkledij
Confectioneur van platiekkledij
Confectioneur van regenkledij
Confectioneur van breiwerk
Hemdenmaker
Confectioneur van dassen, strikken, sjaals
Industrieel patroontekenaar

Cluster leder

Schoenmaker en -hersteller
Vervaardiger en hersteller van tuig en zadels voor rijtuigen
Marokijnwerker
Leerlooier
Gareelmaker

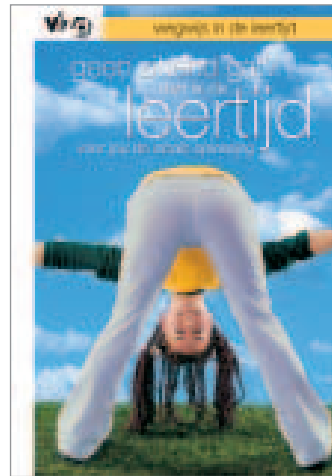
15. SECTOR DIEREN

Cluster kleine dieren

- Hondenfokker
- Hondentrimmer
- Uitbater van een dierenpension
- Zelfstandig hondeninstructeur
- Pluimveehouder
- Meester-imker
- Viskweker
- Ichtyoloog
- Valkenier

Cluster paarden

- Trainer van dravers/renpaarden
- Manègehouder
- Paardenfokker
- Zelfstandig instructeur paardrijden
- Gareelmaker
- Beroepsruiter

b) Leertijd

De leertijd is de eerste aanzet voor wie later een zelfstandig beroep wil uitoefenen. De leerlingen leren vanuit de praktijk het vak bij een ondernemer-opleider. Daarnaast volgen ze één dag per week cursus bij SYNTRA. Voor de meeste beroepen voldoet het getuigschrift van

de leertijd aan de vestigingsreglementering.

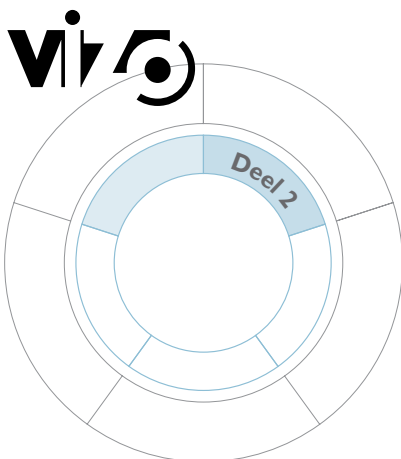
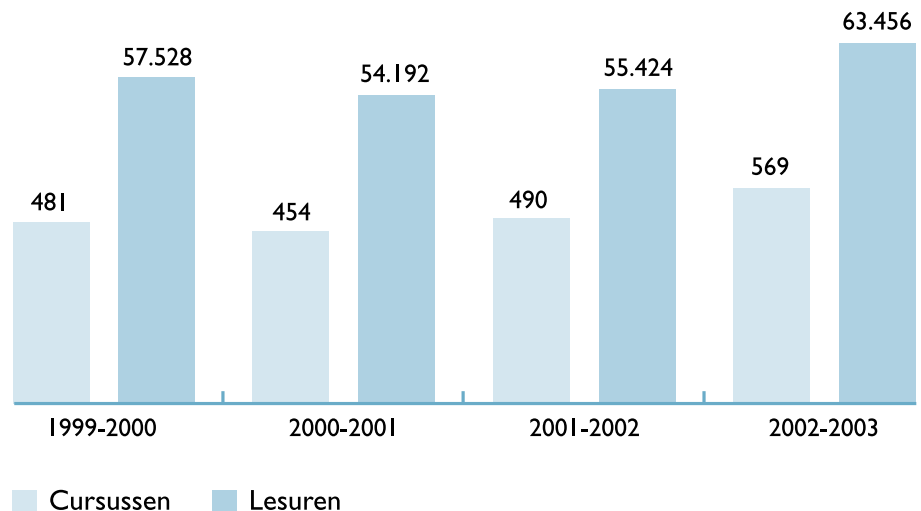
• Het Cursusjaar 2002 – 2003

Cursussen maatschappijgerichte vorming

In deze cursus van 120u wordt via de methodes van het thematisch projectwerk en afzonderlijke trainingsmomenten voor taal- en rekenvaardigheden gewerkt aan de persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Er zijn dus geen schoolse vakken. Wel wordt er voortdurend geprobeerd om in te spelen op de ervaringen van de leerlingen in hun thuissituatie, in hun vriendenkring, in hun werkkring en in hun vrije tijd. Voor de 15-jarigen geldt de verplichting vanuit de wetgeving op de leerplicht dat ze bovendien een supplementair cursuspakket (algemene maatschappijgerichte vorming) krijgen van nog eens 120 uren. Concreet komt dit neer op een bijkomende halve dag cursus.

Cursussen maatschappelijke vorming

evolutie over de cursusjaren '99-'00, '00-'01, '01-'02 en '02-'03

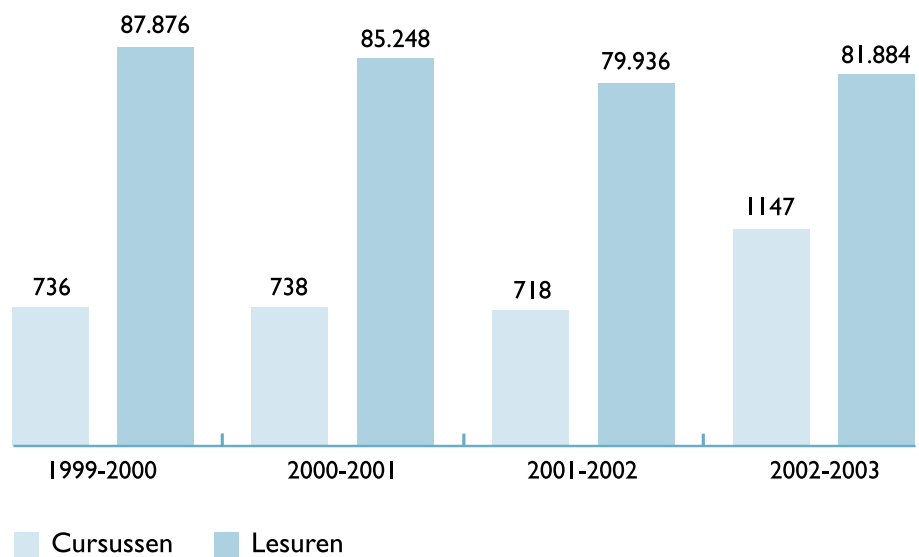

Cursussen beroepsgerichte vorming

Deze cursus van 120 uur beoogt het verwerven van een initiële beroepskennis, waarbij de cursus ten aanzien van de praktijkopleiding in de onderneming, slechts een aanvullend karakter heeft. Geenszins kan de cursus de praktijkopleiding vervangen. Deze laatste is en blijft de belangrijkste plaats van het "leren" van de leerling.

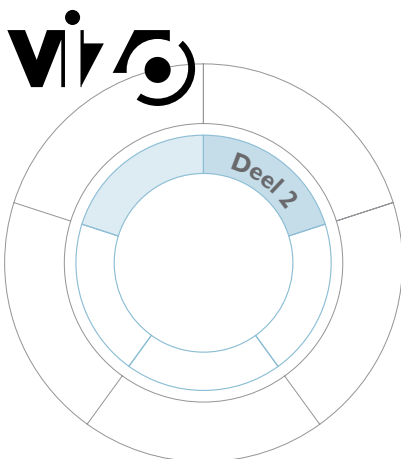
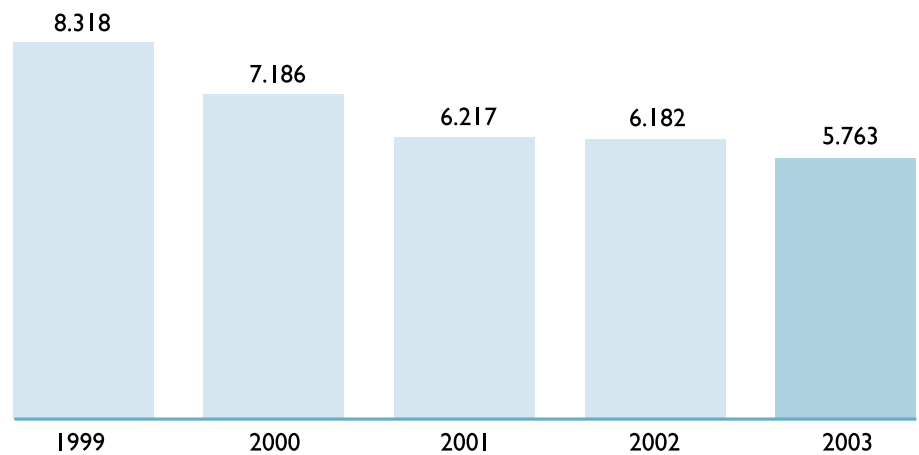
Cursussen beroepsgerichte vorming

evolutie over de cursusjaren '99-'00, '00-'01, '01-'02 en '02-'03

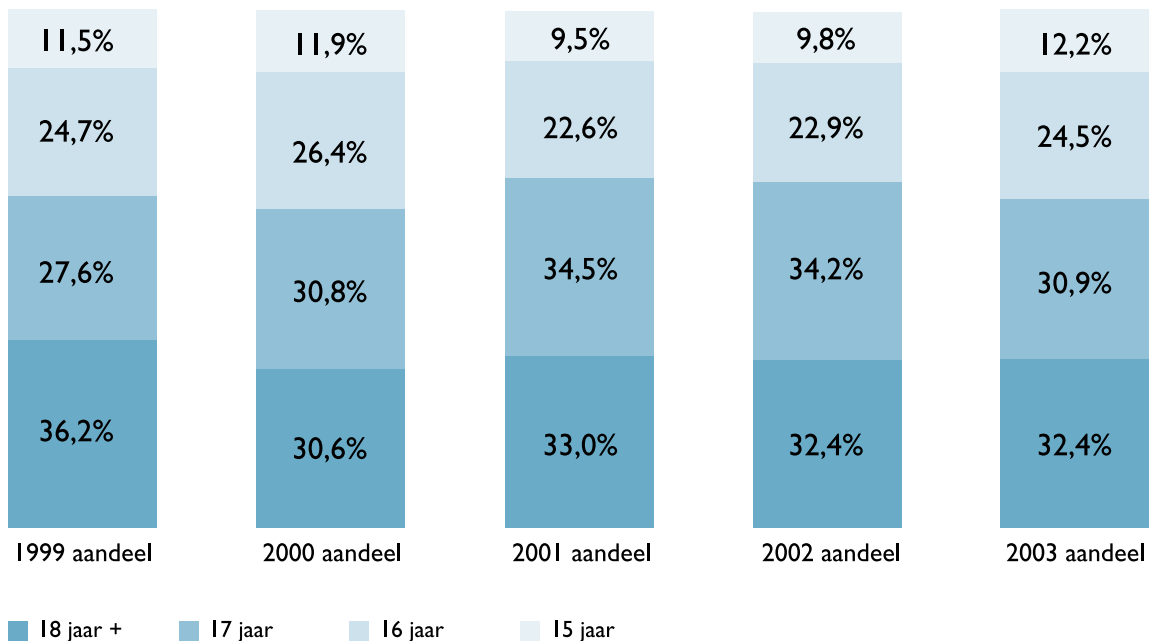

Aantal leerovereenkomsten

en -verbintenissen onder toezicht op 31.12.03

Procentueel aandeel van de leeftijdscategorieën in de leertijd

Examens

Naast verschillende evaluatiemomenten tijdens het cursusjaar moeten de leerlingen in de leertijd aan het einde van het eerste en tweede opleidingsjaar deelnemen aan een overgangsexamen bestaande uit een proef maatschappijgerichte vorming en een proef beroepsvorming (theorie- en/of praktijkproef). Dit overgangsexamen heeft tot doel de vorderingen van de leerling vast te stellen alsmede te bepalen of de leertijd al dan niet kan voortgezet worden. Aan het einde van het 3de jaar leertijd volgt er bovendien een geïntegreerde praktische proef die de praktijkkennis toetst van de leerling die hij bij de patroon-opleider heeft opgedaan.

De leervergoedingen

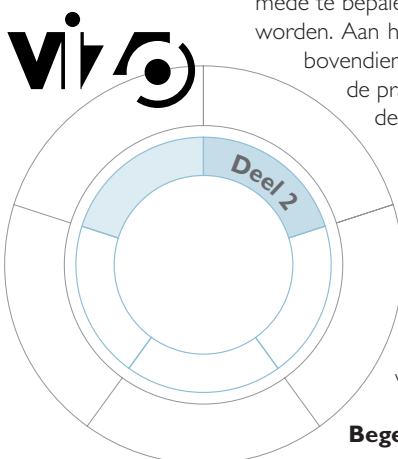
Leerjongeren ontvangen voor hun prestaties bij hun patroon ook een leervergoeding, deze bedroeg in 2003 tussen de € 249,75 en € 423,42. De leervergoeding varieert naargelang de ervaring van de leerjongere en het cursusjaar en wordt aangepast aan de index.

Begeleiding van de jongeren:

- CLB-werking: op alle SYNTRA campussen houden de Centra voor Leerbegeleiding zitdagen en nemen deel aan tussentijdse evaluaties, samenkomsten en teamvergaderingen.
- Begeleidingsteams: deze begeleidingsteams bestaan uit een afgevaardigde van het VIZO, de betrokken

leersecretaris, de directeur of stafmedewerker van het centrum en, in functie van de leerling, de CLB-medewerker en de lesgevers. Ze volgen de vorderingen en de houding van de leerlingen op, zowel in de cursussen als bij de praktijkopleiding.

- Bijwerking: leerlingen in de leertijd vormen in onze schoolverleden een zeer heterogene groep. Ook cursisten met een zwakke vooropleiding zijn aanzienlijk vertegenwoordigd. Voor deze leerlingen kan remediëring worden georganiseerd binnen de normale lesuren.
- Kleine klassen: een aantal jongeren kan niet aarden in de gewone klasgroep omwille van karakteriële, psychische of sociale omstandigheden, hoewel zij over de nodige mogelijkheden beschikken om de leertijd voor hun beroep aan te kunnen. Reeds vanaf het cursusjaar 1998-1999 werden er positieve ervaringen opgedaan door een aantal van deze cursisten in een kleinere groep intensief en individueel te begeleiden met de bedoeling hen naar een gewone cursus te laten doorstromen, eventueel mits het blijven volgen van remediëringssuren bij een taakleraar.
- Autonome Pedagogische Teams: de 'A.P.T.'s zorgen voor een overlegplatform tussen lesgevers, ondernemers-opleiders, beleidsverantwoordelijken in de SYNTRA-lesplaatsen, leersecretarissen en pedagogisch adviseurs van het VIZO.

Vernieuwingen in de leertijd

Het project "informatisering leertijd" ging enkele jaren geleden van start. Doelstelling is de formulierenstroom van de leertijd vereenvoudigen en informatiseren via één centrale databank van leertijdgegevens (en van gegevens over stageovereenkomsten). Deze databank is via het internet en via de GSM consulteerbaar.

In 2001 konden de provinciale diensten de nieuwe software in gebruik nemen, in 2002 werkte men verder aan de voorbereidingen voor de instap van de leersecretarissen. Begin 2003 startten 7 leersecretarissen bij vernieuwingen met de applicatie en eind juni 2003 konden alle leersecretarissen instappen. In het najaar werd ook reeds een luik voor SYNTRA gebouwd. Immers, in de toekomst (vanaf moment dat zelfstandige leersecretarissen VIZO-personeelsleden worden) zullen SYNTRA ook kandidaat-leerlingen, kandidaat-cursisten en kandidaat-ondernemers-opleiders kunnen registreren en een voorlopige overeenkomst kunnen opstellen. Op termijn zal dus het hele SYNTRA-netwerk met deze applicatie de leertijdgegevens verwerken.

Leertijdloket

In 2003 werd ook via ESF-middelen het leertijdloket gebouwd. Het leertijdloket heeft tot doel:

- 1) informatie geven over de leertijd en de stage overeenkomsten
- 2) promotie maken voor leertijd en stage-overeenkomsten
- 3) kandidaat-leerlingen, kandidaat-cursisten en kandidaat-ondernemers-opleiders werven

Hiertoe werd op de website van het VIZO een apart luik "leertijdloket" gebouwd. Aan dit luik is ook enige interactiviteit verbonden: gebruikers kunnen vragen stellen en zich kandidaat stellen als leerling, cursist of ondernemer-opleider. De gegevens worden verwerkt en opgevolgd door de provinciale diensten van het VIZO.

Vlaanderen Optimaliseert Leertijd

In 2002 werd gewerkt aan het actieplan Vlaanderen Optimaliseert LeerTijd (VOLT). Dit strategisch actieplan bevatte een achttal actiepunten die de aantrekkelijkheid van de leertijd moeten vergroten:

1. het uitwerken van een optimaal begeleidingsplan voor de leerjongere en patroon
2. kwaliteit moet de rode draad zijn doorheen alle hervormingsvoorstellen
3. maatwerk en niveaudifferentiatie via een beter aangepast leertraject
4. een opwaardering van de certificaten en diploma's
5. het nijverheids- en sectorgehalte verhogen
6. het productaanbod permanent actualiseren
7. de productbekendheid verhogen
8. hertekening van de organisatiestructuur van de leertijd

In 2003 werd verder gewerkt aan een reeks actiepunten van dit strategisch plan. Voorbeelden zijn:

- ijveren voor een nieuw statuut leersecretaris (ontwerpbesluit Vlaamse regering) waarin de zelfstandige leersecretarissen contractuele VIZO-personeelsleden worden en voorbereiden van de nieuwe werking die dat met zich meebrengt
- opmaken van de functiebeschrijvingen van diverse leertijdactoren
- verder uittesten van intake en screeninginstrumentarium
- werken aan het uitbouwen van de sectorconvenants, waarbinnen leertijd één element is
- verbetering van de begeleiding en evaluatie van leerjongeren via nieuwe instrumenten. Ten eerste werd nieuw elektronisch didactisch materiaal gemaakt voor de cursus maatschappijgerichte vorming, waarmee ook binnen de leertijd ICT-gebruik extra wordt gestimuleerd. Ten tweede ontwikkelde SYNTRA-AB, experimenteel, een aangepast programma maatschappijgerichte vorming op maat voor elke leerling. Immers via een gedifferentieerd aanbod probeert men leerlingen naast een verplicht pakket leerstof ook extra's aan te bieden en hen meer te motiveren door keuzeopties te organiseren. Ten derde werd het in 2002 ontworpen referentiekader voor kwaliteitslabels patroons ook omgezet naar de paardensector. Het kwaliteitslabel is de vertaling van een aantal normen waaraan een ondernemer-opleider moet voldoen om tot een kwalitatieve onderneming te komen voor het aanbieden van een leer- of stageovereenkomst. Ten vierde werd er binnen het beroep metselaar-betonwerker gewerkt aan een vernieuwd begeleidingssysteem werkplekleren waarbij lesgevers, leersecretarissen, leerlingen en ondernemer-opleiders van nabij de door de leerling geleerde kennis, vaardigheden en attitude per module van dat beroep opvolgen en evalueren.

c) Ondernemersopleiding

De ondernemersopleiding bereidt de kandidaat-zelfstandige of ondernemer voor op het beheer van een zaak of de leiding van een KMO. Men leert er alles over het algemeen beleid, de administratie, de financiën en de fiscaliteit, het personeelsbeleid, het commercieel beleid en het productiebeleid van de KMO. Voor de gereguleerde beroepen is het volgen van de ondernemersopleiding en het behalen van een diploma een middel tot het verwerven van het vestigingsattest.

De ondernemersopleiding bestaat eveneens uit 2 componenten, meestal gespreid over twee lesavonden in de week. In de cursussen bedrijfsbeheer krijgt de kandidaat-zelfstandige of ondernemer de nodige kennis mee voor het beheer van een zaak of de leiding van een KMO.

De cursussen beroepskennis richten zich op de beroeps-technische aspecten. Deze ondernemersopleiding kan aangevuld worden met bijkomende praktijkstages via een stageovereenkomst.

Bedrijfsbeheer

De cursussen bedrijfsbeheer bereiden de bedrijfsleider voor op het algemene, commerciële, financiële, administratieve en personeelsbeleid van een KMO. Per jaar omvat een cursus 128 uren. De gewone duur van de opleiding is twee jaar. Het programma van de cursussen bedrijfsbeheer omvat specifieke doelstellingen in verband met bedrijfsbeheer. Deze doelstellingen handelen over de belangrijkste aspecten van beleidsvoering in een KMO. Daarnaast omvat het programma ook nog een aantal algemene doelstellingen die vooral gericht zijn op het verwerven van de attitudes die kenmerkend geacht worden voor de succesrijke ondernemer.

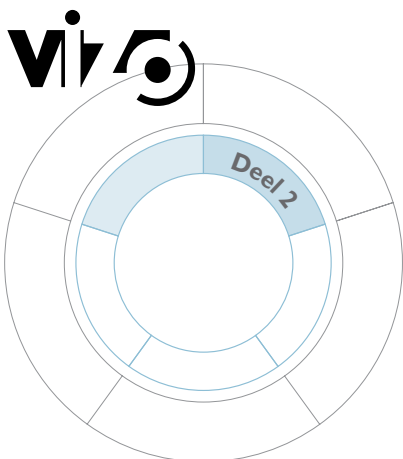
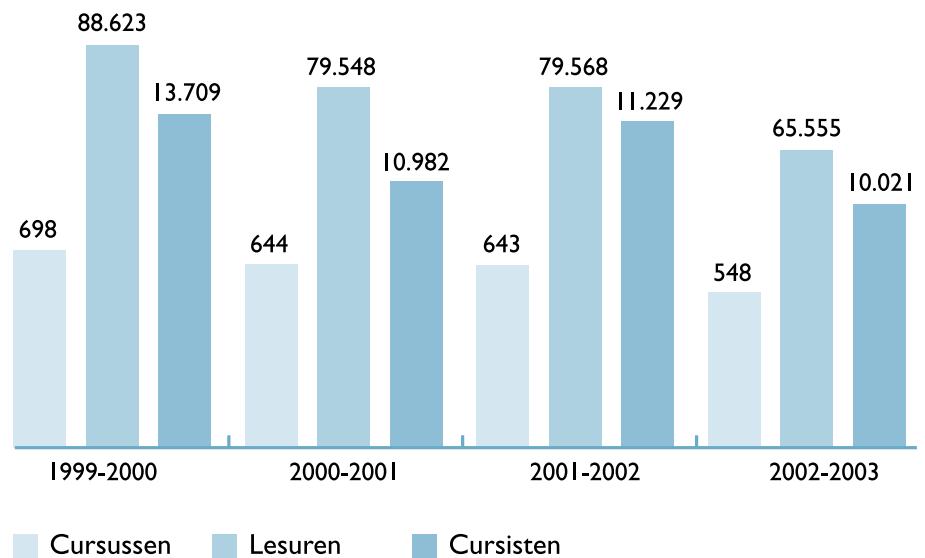
Versnelde cursussen bedrijfsbeheer worden georganiseerd in het kader van het KB van 12 juli 1989 waarbij kennis van het bedrijfsbeheer werd opgelegd voor het uitoefenen van kleinhandelsbedrijvigheden in kleine en middelgrote ondernemingen. Deze reglementering voor de kleinhandel legt dezelfde kennis-vereiste van bedrijfsbeheer op zoals deze ook voor de gereguleerde beroepen bepaald is. Een versnelde cyclus bedrijfsbeheer omvat tenminste 128 lesuren per cursist, gespreid over tenminste 3 maanden.

Het programma van de versnelde cursussen bedrijfsbeheer stemt overeen met het programma van het eerste jaar van de ondernemersopleiding.

Bij MB van 14 juni 1990 en van 17 april 1991 werden, in twee fasen, alle Centra voor de Vorming van Zelfstandigen en KMO erkend om versnelde cursussen bedrijfsbeheer te organiseren. De versnelde cursussen bedrijfsbeheer lopen telkens in het voorjaar zodat de organisatie van de gewone cursussen bedrijfsbeheer geen problemen ondervindt.

Cursussen bedrijfsbeheer

evolutie '99-'00, '00-'01, '01-'02 en '02-'03

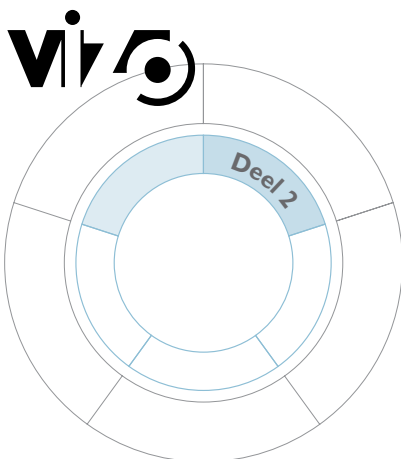
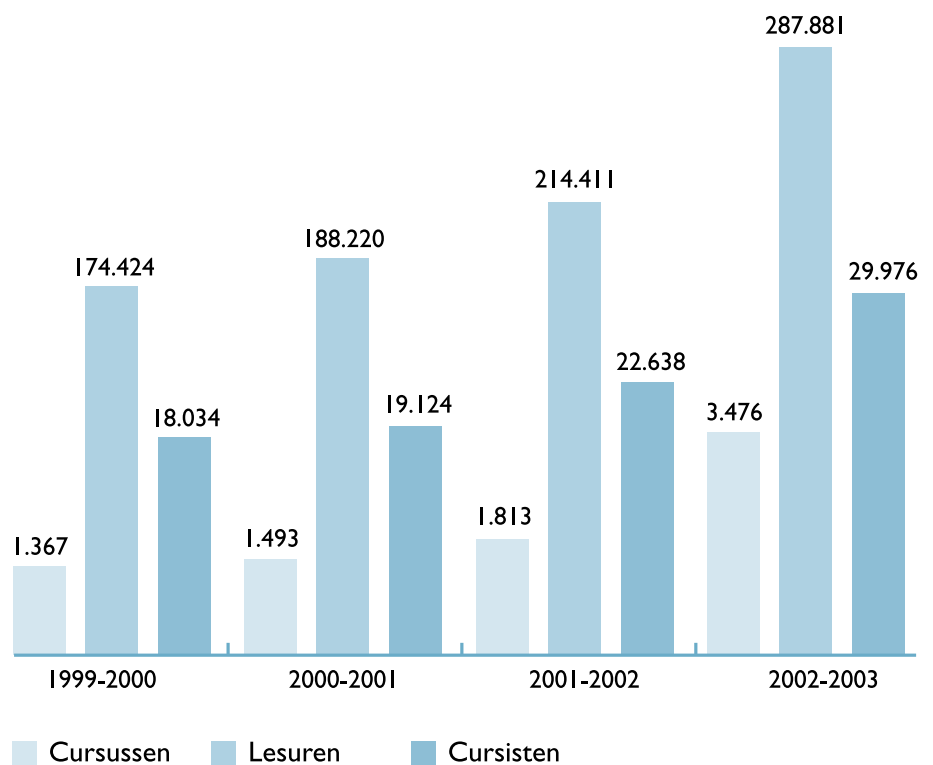
Beroepskennis

De cursussen beroepskennis vormen een aanvulling op de dagelijkse praktijk van het beroep. In de ondernemersopleiding wordt het dagelijks werk van de zelfstandige ondernemer gesitueerd in een theoretisch kader. Hiertoe hoort een aantal items die voor de meeste beroepen aan bod komen, zoals: een verantwoorde keuze maken van grondstoffen, technieken en methodes, een functionele inrichting van de bedrijfsruimte met aangepaste bedrijfs-

uitrusting en gereedschappen, kennis van de beroepswetgeving... Bovendien worden moeilijke praktijkgevallen via demonstraties en workshops geanalyseerd. De evolutie van het beroep inzake moderne hulpmiddelen, technieken en methodes wordt op de voet gevolgd. Als een rode draad doorheen dit alles wordt aan attitudevorming gedaan op grond van deontologie, veiligheid en hygiëne, zin voor verantwoordelijkheid en zelfstandigheid.

Cursussen beroepskennis

evolutie '99-'00, '00-'01, '01-'02 en '02-'03

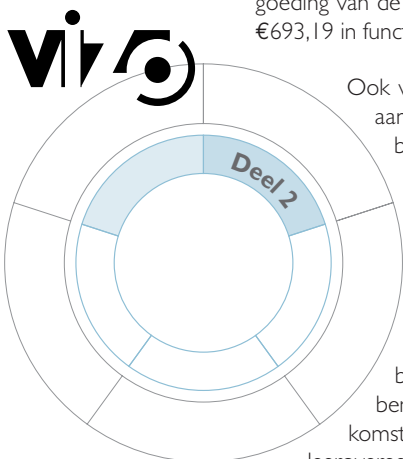

Stageovereenkomst

Met de stageovereenkomst wil het VIZO meer en beter ondernemers in Vlaanderen aan de startlijn krijgen. Voor heel wat starters en potentiële ondernemers is het verwerven van voldoende praktijkervaring een probleem. Jongeren vanaf 18 jaar, die hun leerplicht vervuld hebben, kunnen een stageovereenkomst afsluiten. Zij combineren een praktijkopleiding in een bedrijf met een ondernemersopleiding bij SYNTRA. Aan de ene kant doet de jongere

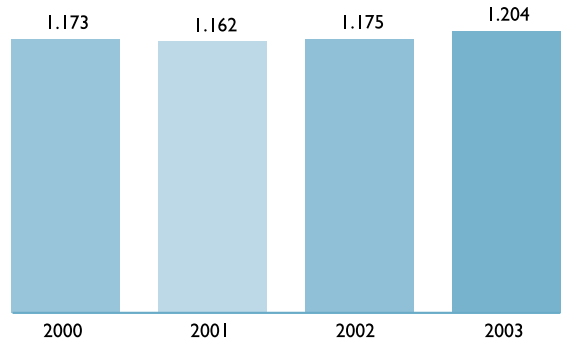
de nodige ervaring en praktische vakkennis op binnen een bedrijf, aan de andere kant krijgt hij/zij van het VIZO een stevige theoretische bagage mee (beroepskennis en bedrijfsbeheer).

De stagiair voldoet na zijn stageovereenkomst aan de vereisten van de vestigingswet. Gedurende een periode van minimum 6 maanden en maximum 3 jaar, krijgt de stagiair bij een ondernemer-opleider een praktijkopleiding volgens een vooraf bepaald programma. Daarnaast volgt de stagiair een ondernemersopleiding bij SYNTRA. De cursist-stagiair heeft het statuut van leerling, maar ontvangt bij een voltijdse stageovereenkomst een maandelijkse vergoeding van de ondernemer-opleider tussen €415,91 en €693,19 in functie van het cursusjaar en de vooropleiding.

Ook voor de ondernemer-opleider zijn er een aantal voordelen. De stagiair leert een beroep door een vaste periode 'mee te werken' in het bedrijf, zo krijgt de ondernemer-opleider ruimschoots de kans om de capaciteiten van de stagiair te beoordelen. De minimumvergoeding is vooraf bepaald en er zijn, buiten het vakantiegeld en het afsluiten van een ongevalverzekering, geen RSZ-bijdragen te betalen. De VIZO-leersecretaris bemiddelt voor een dergelijke stageovereenkomst. Vanuit de begeleidingsopdracht rond de leerovereenkomsten (leercontract) beschikt de leersecretaris over de nodige know-how m.b.t. ondernemingen die in aanmerking komen en de begeleiding van de cursist-stagiair.

Aantal stageovereenkomst onder toezicht op 31 december 2003

d) Gecertificeerde bijscholing

In de snel evoluerende beroepen kan de ondernemer niet achterblijven, en moet hij zich constant bijscholen. Deze gecertificeerde bijscholing maakt dus een onderdeel uit van het gehele ondernemerstraject van de (kandidaat-)ondernemer. De curricula van dergelijke gecertificeerde bijscholingen worden ontwikkeld en continu bewaakt in samenwerking met de beroepsfederaties. Onderwerp van dergelijke bijscholing kan bestaan uit het bijbrengen van specifieke technische vaardigheden, maar kan en moet ook gericht zijn op het bijbrengen van de essentiële ondernemersvaardigheden en -attitudes. De gecertificeerde acties ondernemerschap zijn praktijkgericht, direct inzetbaar en aangepast aan de actualiteit en de innovaties. Daarbij kan op maat een volledige opleiding aangeboden worden, eventueel geïntegreerd met bedrijfsadvies en vormgeving.

e) Niet-gecertificeerde opleidingen

Om ondernemerschap en innovatiecultuur in de ondernemingen, en dit zowel naar ondernemers als naar werknemers, te realiseren moeten de behoeften aan kennis van de ondernemingen in alle fases van hun groei vervuld worden. Een aanbod van bedrijfsversterkende acties (vervolmaking en taal) blijft noodzakelijk. Toch moeten deze bedrijfsversterkende acties zoveel mogelijk naar de vraag gericht worden. Een zo ruim mogelijke doelgroep wordt hierbij beoogd: ondernemingshoofden, leidinggevenden en naaste medewerkers in de onderneming, inclusief de beoefenaars van vrije beroepen en hun naaste medewerkers als medewerkers uit overheidsdiensten.

Een vernieuwde methodiek moet het mogelijk maken zo flexibel mogelijk in te spelen op de vragen vanuit de ruime doelgroep: maatwerk via in-company trainingen, ICT-ondersteund afstandleren en modularisering werken dit in de hand. VIZO streeft hierbij naar een betere aansluiting bij enerzijds het gecertificeerde opleidingsaanbod, anderzijds bij de opleidingen van de andere opleidingsverstrekkers zoals OSP en VDAB.

f) Kenniscentrum

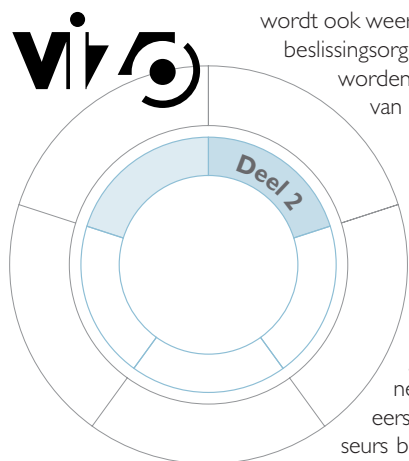
Om een actieve dynamische ondersteuning te bieden aan het SYNTRA-netwerk wil het VIZO een studiedienst zijn, een operationeel kenniscentrum dat inzake de vorming en de opleiding tot ondernemerschap alle relevante informatie verzamelt, verwerkt en verspreidt. Als dusdanig draagt het kenniscentrum bij tot een beter ondernemerschap in Vlaanderen.

Het kenniscentrum verzamelt op een gestructureerde manier alle relevante informatie voor ondernemers. Relevante informatie betreft het domein van het ondernemerschap zelf. Voorbeelden zijn het profiel van de ondernemer, de evolutie van het ondernemerschap, de behoeften bij ondernemers inzake opleiding, de evolutie van het product opleiding enz. Op het domein van de sectoren is elke marktinformatie over zoveel mogelijk sectoren relevant.

Tot slot is er de informatie over het pedagogisch en didactisch aspect van vorming en opleiding, alsook over de evolutie van de opleidingsmarkt en het opleiden en begeleiden zelf. Op al deze domeinen zijn niet enkel de trends in Vlaanderen en België relevant. Meer en meer moeten de evoluties in het buitenland en vooral binnen Europa deel uitmaken van de informatie van het kenniscentrum.

4. KRITIEKE SUCCESFACTOREN

Om ten volle de draaischijf van meer en beter ondernemen in Vlaanderen te worden, moet voldaan worden aan een aantal kritieke succesfactoren. Zo zal het SYNTRA-netwerk in een dynamische samenwerking het gehele werkveld omvatten. Deze stimulerende samenwerking wordt ook weerspiegeld in de geactualiseerde overleg- en beslissingsorganen van het SYNTRA-netwerk. Verder worden continu inspanningen gedaan op het vlak van integrale kwaliteitszorg.

a) Nieuwe bedrijfscultuur

Het project bedrijfscultuur werd opgestart in het najaar. Doelstelling is de creatie van een nieuwe bedrijfscultuur van gelijkwaardigheid en synergie in het gehele SYNTRA-netwerk waardoor het netwerk performant kan functioneren. In eerste instantie wil het de pedagogisch adviseurs begeleiden bij hun oriëntatie van hun functie naar een cultuur van stimulerende productontwikkeling en kwaliteitsbewaking in netwerking met de SYNTRA.

Er werd een stappenplan uitgewerkt. Een eerste stap was de uitwerking van een visietekst op de rol van de pedagogisch adviseur binnen de netwerking VIZO - SYNTRA.

De geactualiseerde visie beklemtoont de samenwerking met de SYNTRA in netwerking. De beide partners vervullen, op een evenwaardige basis, eigen en gemeenschappelijke taken en verantwoordelijkheden binnen het gehele netwerk. De grondhouding van een pedagogisch adviseur is er één van coach en samenwerker binnen een cultuur van stimulerende productontwikkeling en kwaliteitsbewaking.

Er werd ook een reflectiegroep van pedagogisch adviseurs opgericht. Haar kermtaak is het bespreken en voorbereiden van visies en methodieken voor de realisatie van de "netwerking VIZO-SYNTRA" en deze toetsen en afstemmen met de hele groep van pedagogisch adviseurs. De interne afstemming met de pedagogisch adviseurs gebeurt tweemaandelijks op de teamvergadering.

Plannen voor 2004 werden uitgewerkt. Een "Ronde van Vlaanderen" werd gepland: een overleg VIZO-SYNTRA per SYNTRA-koepel. Deze gespreksronde is een belangrijke stap in het kader van cultuurafstemming VIZO-SYNTRA. Er wordt SAMEN gecommuniceerd over taken en verantwoordelijkheden van beide netwerkpartners, en knelpunten en werkpunten worden gedetecteerd. Hieruit zullen actiepunten worden voorgesteld in functie van een goede taak- en rolafbakening binnen het SYNTRA-netwerk. Vertegenwoordigers VIZO én SYNTRA zullen in de daartoe opgerichte VISY-groep daarna zoeken naar oplossingen en acties gericht op cultuurafstemming.

De afbakening van taken en verantwoordelijken VIZO - SYNTRA, de gehele cultuurafstemming, moet ertoe leiden dat VIZO en SYNTRA meer dan ooit dynamisch samenwerken en de draaischijf zijn van de vorming en opleiding tot ondernemerschap in Vlaanderen.

b) Integrale kwaliteitszorg

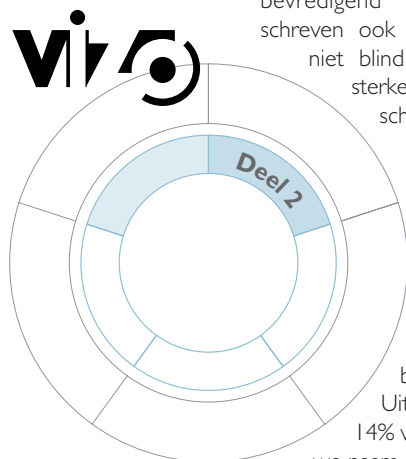
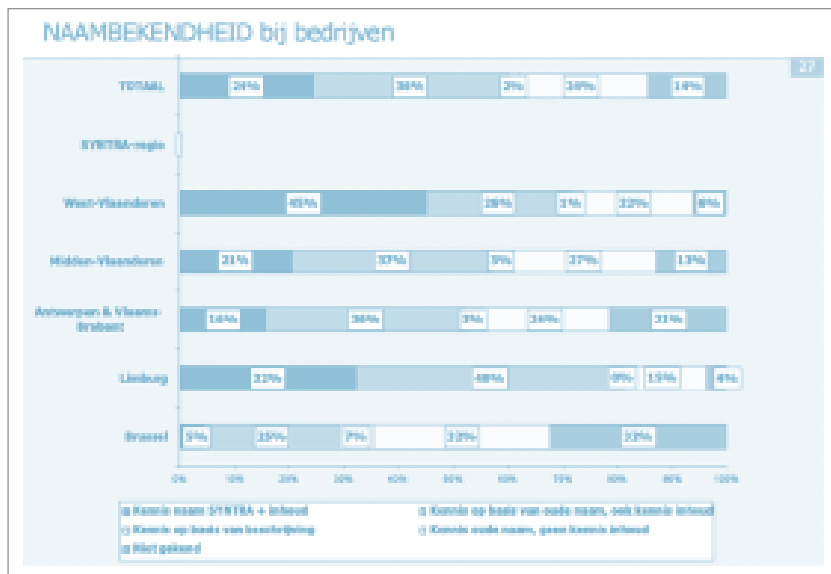
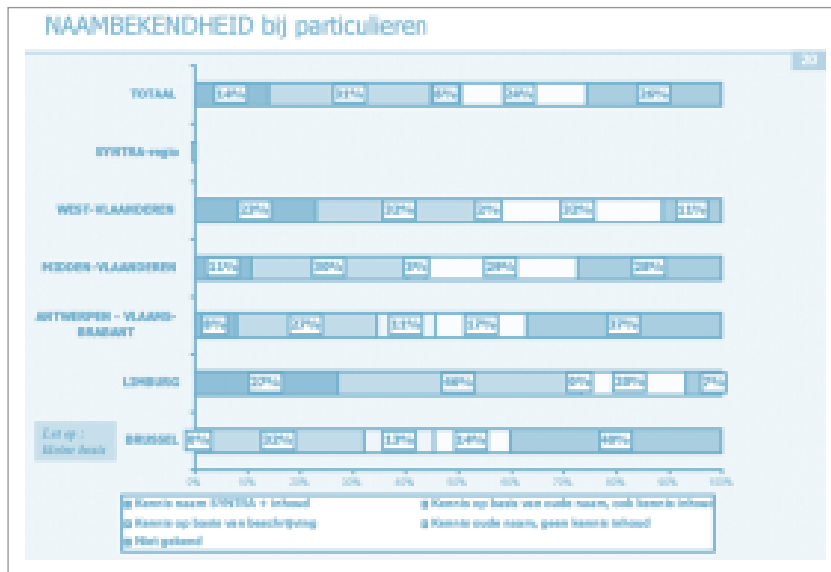
Kwaliteitszorg werd in 2001 op een structurele wijze geïntroduceerd in het SYNTRA-netwerk. Onder impuls van de stuurgroep en de werkgroep IKZ vertaalde het IKZ-project zich binnen SYNTRA tot een echt kwaliteitsbeleid. Dankzij de inzet van kwaliteitscoördinatoren, medewerkers en directieleden van de SYNTRA, werd de eigen werking kritisch geëvalueerd. Vervolgens werden verbeterplannen opgesteld en geïmplementeerd. De evaluatie van het kwaliteitsproces wordt opgevolgd door de visitatiecommissie bestaande uit de voorzitter van de raad van bestuur van VIZO, de administrateur-generaal evenals interne en externe deskundigen.

Naast de sterke outputgerichte subsidiëring wenst de Vlaamse regering, overeenkomstig het besluit van 14 december 2001, om de drie jaar een doelmatigheidsanalyse te houden. Deze meting gaat na op welke wijze de middelen door de centra werden ingezet en evalueert de criteria:

- Naam- en productbekendheid
- Marktaandeel
- Klantentevredenheid
- Effectiviteit
- Kwaliteitszorg

Deze laatste vier parameters worden gemeten door een extern onderzoeksbureau. Afhankelijk van de score op elk van deze criteria ontvangen de centra voor het eerst in 2004, een bonus die de doelmatigheid en de kwaliteit belooft.

In 2002 werd een uitgebreid onderzoek gevoerd naar klantentevredenheid en effectiviteit. Recent werden de resultaten bekendgemaakt van het onderzoek naar naam- en productbekendheid en marktaandeel, uitgevoerd in november 2003. De resultaten van deze metingen mogen als uiterst bevredigend worden omschreven ook al mogen we niet blind zijn voor de sterke regionale verschillen.

Naam- en productbekendheid bij particulieren

Bij een steekproef van meer dan 1000 personen in Vlaanderen en Brussel tussen de 18 en 60 jaar werd gevraagd naar hun kennis van de naam SYNTRA, evenals naar hun kennis van de vroegere benamingen van de centra.

Uit onderstaande tabel blijkt dat maar liefst 14% van de ondervraagde particulieren de nieuwe naam kent en een correcte inhoudelijke invulling ervan kan geven. Bijkomend kent nog eens 31% de oude naam van een lesplaats en de inhoud. De resultaten zijn min of meer hetzelfde voor mannen en vrouwen, en voor mensen uit verschillende leeftijdsklassen. Ook het aanbod

van de SYNTRA blijkt, met uitzondering van de leertijd, goed bekend te zijn.

Naam- en productbekendheid bij bedrijven

Bij 1800 bedrijven uit diverse sectoren en van verschillende grootte op het vlak van het aantal werknemers werd een soortgelijke bevraging georganiseerd. Hier wordt inzake kennis van de nieuwe naam nog hoger gescoord: de naam SYNTRA blijkt bekend te zijn bij nagenoeg een kwart van de bedrijven. Bijkomend kent nog eens 36% de oude naam van een centrum.

Overigens, hoe groter het bedrijf, hoe beter de bekendheid: meer dan de helft van de bedrijven met meer dan 50 werknemers kent de naam SYNTRA.

Marktaandeel

Bij de bedrijven werd niet enkel gepeild naar naam- en product-bekendheid, maar ook naar de mate waarin zelfstandigen, bedrijfsleiders en werknemers daadwerkelijk een beroep doen op SYNTRA voor hun opleidingen. Uit onderstaande overzichtstabel blijkt dat 1/3 van alle bedrijven, waar de bedrijfsleiders en medewerkers opleiding volgen, hiervoor gebruik maakt van het aanbod van SYNTRA.

In Vlaanderen was 11% van de werknemers die de voorbije 3 jaar minstens 1 opleiding gevolgd hebben, cursist bij SYNTRA. Het SYNTRA-aandeel van het totaal aantal opleidingen dat tijdens de voorbije 3 jaar gevolgd werd, bedraagt 7%.

Het marktaandeel uitgedrukt in totaal aantal uren gevolgd de opleiding bedraagt 14%.

Zelfevaluatie/visitatie

Een eerste zelfevaluatie met behulp van het kwaliteitsinstrument PROZA versie VIZO vond plaats in 2002. Toen werden de aandachtsgebieden middelenmanagement, kernprocessen, personeelstevredenheid en impact op de maatschappij onder de loep genomen. De sterke en zwakke punten van deze aspecten van de organisatie werden in kaart gebracht en geanalyseerd. De resultaten vonden hun neerslag in het eerste rapport van de zelfevaluatie.

Afgelopen jaar startten de diagnosegroepen met de analyse van de 'beleidsaandachtsgebieden': leiderschap, beleid & strategie en personeelsbeleid. De rapporten van de tweede zelfevaluatie getuigen van een professionele aanpak en weerspiegelen het groeiproces dat de SYNTRA op dit vlak hebben doorgevoerd.

De kwaliteitswerking blijft uiteraard niet beperkt tot rapporten. Onmiddellijk na de eerste zelfevaluatie werden in elk van de SYNTRA-koepels vier actieplannen opgesteld met het oog op de verbetering van een aantal zwakke punten die o.m. via de zelfanalyse aan het licht kwamen. Een actieplan rond personeelsbeleid en rond productinnovatie werd uniform vanuit VIZO opgelegd. Daarnaast stelde elke SYNTRA-koepel twee actieplannen op rond zelfgekozen thema's.

Om een objectieve beoordeling van de verschillende aspecten van het kwaliteitsproces te waarborgen, richtte

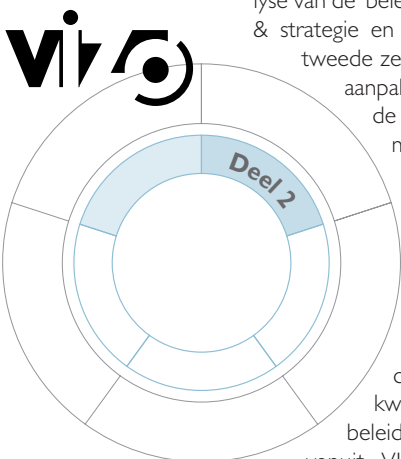
de raad van bestuur van het VIZO een visitatiecommissie op. Zowel in het voorjaar als in het najaar 2003 bracht de visitatiecommissie een bezoek aan de SYNTRA. Tijdens de eerste visitatieronde werden de rapporten van de zelfevaluatie uitgebreid besproken en er werd overleg gepleegd over de lopende actieplannen. Tussen de visitatiecommissie en SYNTRA kwam een consensus tot stand over de elementen die per actie opgenomen zouden worden, over de resultaten die men wenste te bereiken en over de wijze waarop deze achteraf concreet gemeten zouden worden.

Tijdens het bezoek van de visitatiecommissie aan de SYNTRA in het najaar werden de resultaten van de actieplannen kritisch besproken en geëvalueerd en werden er verhelderende gesprekken gevoerd met het personeel en de docenten. Tevens wenste de visitatiecommissie een realistisch beeld te krijgen over de concrete invulling van de kwaliteit bij de kernprocessen. Dit resulteerde in een aantal lesbezoeken per SYNTRA.

Eerste doelmatigheid werd afgerond

Met de bekendmaking van de resultaten van het onderzoek naam- en productbekendheid en marktaandeel, ligt de eerste evaluatie van de vijf criteria achter de rug. De berekening van de bonus wordt dan ook aangevat en in het voorjaar 2004 wordt, na goedkeuring door de raad van bestuur, dan ook bekendgemaakt hoeveel bonuspunten aan elk SYNTRA worden toegekend en welke bedragen de SYNTRA hiervoor zullen ontvangen.

In 2004 zal de kwaliteitswerking grotendeels toegespitst worden op verdere uitvoering en implementatie van de actieplannen en het uitwisselen tussen de SYNTRA van goede praktijken. Het vormt eveneens een uitdaging om het project bedrijfscultuur en IKZ op elkaar af te stemmen en aspecten ervan te integreren.

Belangrijk is echter ook om nu reeds voldoende vooruit te kijken om volgende evaluatiefase van de doelmatigheid kwaliteitsvol voor te bereiden en aan te pakken. De bonus moet einde 2003 nog worden berekend en toch blikken we reeds vooruit naar een nieuwe fase van zelf-evaluatie, het opstellen van bijkomende actieplannen en een tweede ronde van externe metingen. Meten is immers weten!

c) Overleg- en beslissingstructuur SYNTRA-netwerk

Het SYNTRA-netwerk wordt participatief gemanaged, op voet van gelijkheid en met oog voor de verantwoordelijkheid van elke partner afzonderlijk. Het **Management SYNTRA-Netwerk (MSN)** is als het ware de erfgenaam van de decretaal voorziene Commissie van de centra, waarvan de raad van bestuur op 22 mei 1992 het reglement van orde goedkeurde. Het MSN is samengesteld uit de directeurs-afgevaardigd bestuurders van de SYNTRA-koepels enerzijds en een afvaardiging van het VIZO anderzijds. Het overlegplatform informeert en adviseert de raad van bestuur en/of de praktijkcommissie. Een beslissende bevoegdheid heeft het niet.

Daar waar het MSN het beleid van het SYNTRA-netwerk coördineert en adviseert, gebeuren de meer operationele gegevensstromen langs de webtoepassing **'informatiewisseling' (IU)**.

Dit systeem werd in 2003 verder uitgebreid. Via het rapport 'Lesmomenten' kunnen de beroepsadviseurs voortaan de lessenroosters van de SYNTRA-lesplaatsen raadplegen. Dat laat toe na te gaan waar en wanneer de opleidingen die eerder via elektronische weg werden goedgekeurd effectief worden ingericht. Adviseurs kunnen daardoor hun controle- en opvolgingstaak efficiënter en gericht organiseren. Eventuele problemen kunnen voortaan sneller worden opgespoord en bijgestuurd.

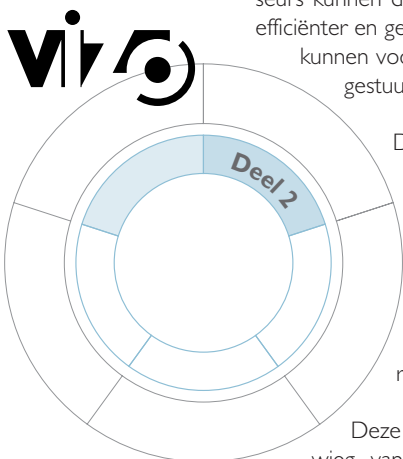
Daarnaast werden ook de rapporten 'Toelating tot het examen' en 'Deelname aan het examen' ingevoerd. Aan de hand hiervan kan per cursist worden nagegaan of deze in de loop van zijn opleiding aan de voorwaarden voldoet om te mogen deelnemen aan de examens en desgevallend kunnen zijn of haar resultaten worden geraadpleegd.

Deze twee toepassingen lagen mee aan de wieg van de wel meest ingrijpende en meest omvangrijke vernieuwing inzake gegevensverwerking die in 2003 werd doorgevoerd : de elektronische berekening van de financiering van de SYNTRA. Op basis van de gegevens van het cursusjaar 2002/2003 die alle SYNTRA-koepels in de loop van 2003 via elektronische weg naar

VIZO doorstuurden, werd het voor het eerst mogelijk de berekeningen voor het financieringsjaar 2004 automatisch uit te voeren.

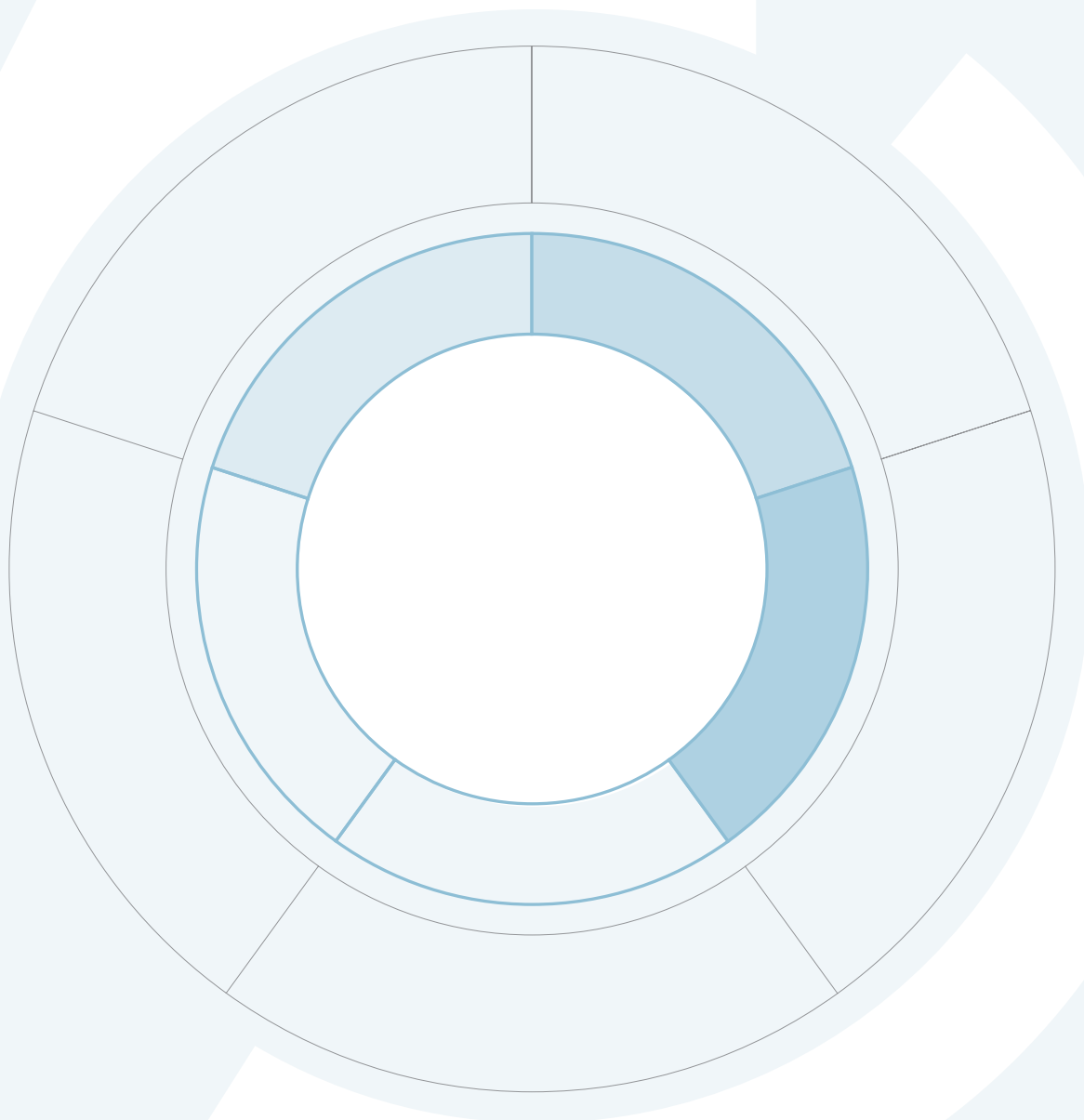
Parallel aan de webtoepassing IU werd ook het Beleidsinformatiesysteem (BIS) met dezelfde nieuwe toepassingen uitgebreid. Het Beleidsinformatiesysteem verzamelt de gegevens uit de verschillende bronnen en stelt deze via rapporten op een gebruiksvriendelijke en flexibele wijze ter beschikking van het beleid. Beide systemen zijn zo geconcipieerd dat zij vanop elke locatie, verbonden met het internet, toegankelijk zijn voor de gebruikers.

Om al deze nieuwe toepassingen vlot ingang te doen vinden werden met regelmaat opleidingsessies georganiseerd voor de specifieke gebruikersgroepen: VIZO-personeelsleden, SYNTRA-medewerkers en leersecretarissen.

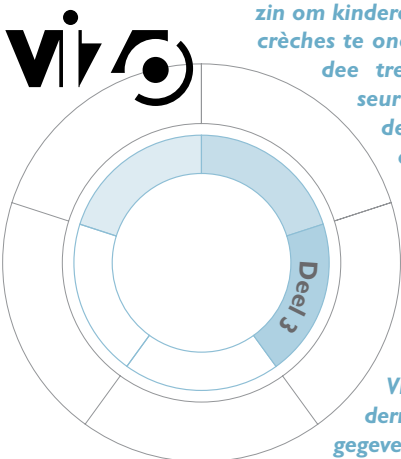
1. KMO-MEDIATHEEK
2. ADVIESVERLENING
3. POSTUNIVERSITAIRE OPLEIDING
4. MATRIX
5. INSPIRE

DEEL 3 BEDRIJFSADVIES

BEDRIJFSADVIES

Startende of gevestigde zelfstandigen en KMO's kunnen een beroep doen op de dienstverlening van VIZO-bedrijfsadvies voor het inwinnen van advies en begeleiding. Dit advies kan bestaan uit eerstelijnsadvies of managementadvies. Eerstelijnsadvies kan worden gedefinieerd als gratis advies in het kader van het zelfstandig ondernemen. Hierbij analyseren de bedrijfsadviseurs het probleem, ze oriënteren de klant door basisinformatie mee te geven (vragen te beantwoorden, oplossingen aan te reiken), een aanzet te geven tot verdere samenwerking of door te verwijzen naar gespecialiseerde organisaties of personen. Managementadvies is het geven van contractueel advies op maat van de ondernemers door het aanbrengen van kennis en het begeleiden van het ondernemingsproject. De bedrijfsadviseurs besteden ook heel wat tijd aan sensibiliseringsacties rond ondernemerschap: optredens in scholen, seminaries verzorgen voor interprofessionele organisaties, deelname aan beurzen, eigen nieuwsbrief publiceren, ... Daarnaast werkt VIZO Bedrijfsadvies structureel samen met Kind & Gezin om kinderdagverblijven en mini-crèches te ondersteunen. Voor Bizidee treedt de bedrijfsadviseur op als peter van de deelnemers aan deze ondernemingsplanwedstrijd. Voor 2003 moet zeker vermeld worden dat het ook het jaar was waarin het Huis van de Vlaamse Economie en later het Vlaams Agentschap Ondernemen werden vormgegeven. De VIZO-bedrijfsadviseurs werkten volop mee om de opdrachten van Task Force, Centrale cel en bijhorende werkgroepen, tot een goed einde te brengen.

I. KMO-MEDIATHEEK

In de KMO-mediatheek van het VIZO kunnen starters, ondernemers, bedrijfsadviseurs en geïnteresseerden in Vlaamse vormgeving terecht voor meer informatie over hun vakgebied. Wij bieden onze bezoekers een ruim aanbod aan informatiebronnen over de meest diverse aspecten van het ondernemerschap en een unieke collectie op het gebied van Vlaamse vormgeving.

In 2003 was de mediatheek 242 dagen open en ontvingen we in totaal 2424 bezoekers, wat een gemiddelde oplevert van 10,02 bezoekers per dag. Deze cijfers zijn quasi gelijk aan de cijfers uit 2002, maar betekenen een stijging met 296 bezoekers (13,35 %) tegenover 2001. De goede resultaten uit 2002 werden in 2003 dus bevestigd en het bezoekersaantal van de mediatheek bleef stabiel.

De bezoekers in 2003 waren voor 45 % VIZO-personeelsleden. De overige 55 % zijn externe bezoekers waaronder startende ondernemers, ambtenaren van andere instellingen, studenten, geïnteresseerden in Vlaamse vormgeving,...

Net zoals het aantal bezoekers haalde ook het aantal ontleningen in 2003 ongeveer hetzelfde niveau als in 2002. In 2003 waren er 929 ontleningen, terwijl er in 2002, 980 boeken ontleend werden.

In 2003 werd ook de boekencollectie van de mediatheek substantieel uitgebreid. Er werden 2321 nieuwe titels in de elektronische catalogus ingevoerd, waaronder 623 boeken, 38 brochures, 246 tijdschriftartikels en 1326 krantenartikels. Vooral in de domeinen bedrijfsbeheer, strategische planning, organisatieverandering, structuur van de onderneming en personeelsbeleid werd de collectie gevoelig versterkt.

KMO-Mediatheek van het VIZO

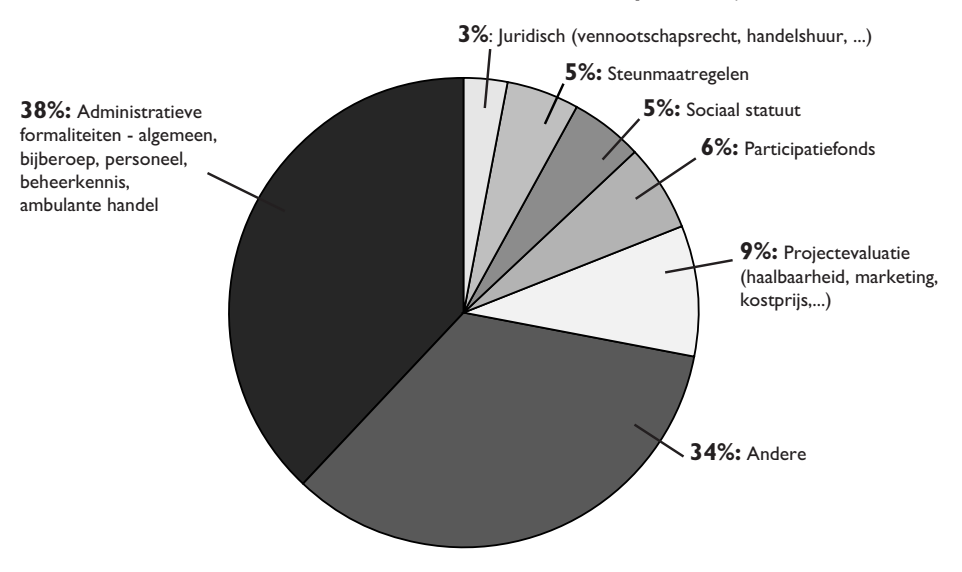
Kanselarijstraat 19 – 1000 Brussel
Iedere werkdag open tussen 9 u. en 16 u.
Vrij toegankelijk, gratis uitleen
Voor informatie:
Tel. 02 227 49 82 of mediatheek@vizo.be

2. ADVIESVERLENING

Eerstelijnsadvies

In 2002 deden 3.532 klanten een beroep op VIZO-bedrijfsadvies voor eerstelijnsadvies aan starters en gevestigden. Bij de provinciale diensten kwam 89 % van de klanten aankloppen en bij de centrale dienst kwam dit neer op bijna 11 %. Sinds begin 2003 werkt

Overzicht van de adviessoorten waar de klanten naar op zoek zijn:

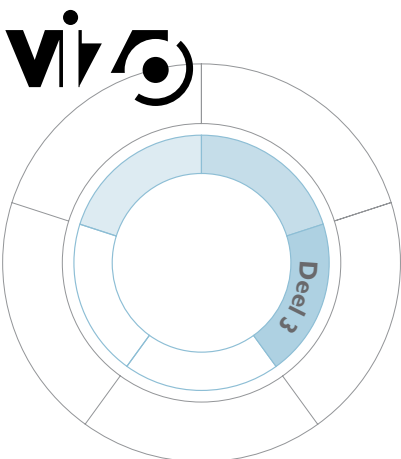
VIZO-bedrijfsadvies samen met de Vlaamse Infolijn voor het domein Ondernemerschap. VIZO-bedrijfsadvies zorgt voor brochures, helpt de scripts voor de callcenteroperatoren actualiseren en treedt op als backoffice voor die vragen die niet door het callcenter kunnen worden beantwoord. Op die manier werden 1.736 vragen beantwoord in 2003.

Managementadvies

In 2003 werden door VIZO Bedrijfsadvies 206 contractuele adviezen verstrekt wat overeenstemt met 1.322 halve dagen adviesverstrekking waarvan 99 halve dagen in het kader van projecten.

	2001*	2002*	2003*
totaal aantal adviezen	207	232	188
totaal aantal halve dagen	1.494	1.622	1.223
aantal halve dagen per advies	7,22	7	6,5
aantal adviezen met kredieturen	168	166	142
aantal halve dagen	960	1.029	832
aantal halve dagen gratis	866	926	764

*exclusief projecten

De 5 belangrijkste soorten advies waarvoor klanten een beroep doen op het VIZO zijn:

- vestigingsplaatsonderzoek;
- doelpuntonderzoek;
- financieel plan;
- organisatieonderzoek;
- marketing.

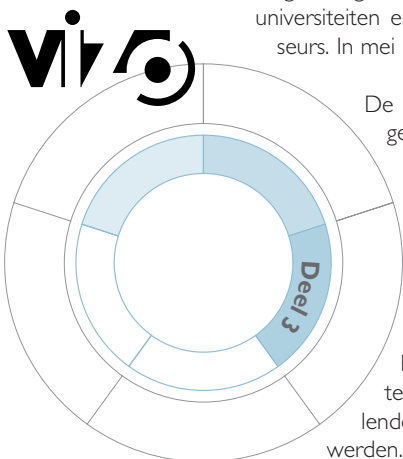
Samenwerking met het Participatiefonds

In 2002 heeft VIZO-bedrijfsadvies een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met het Participatiefonds voor advies aan en begeleiding van startende zelfstandigen. Dit gebeurt in het kader van de Startlening, de 50+-lening en Plan Rosetta voor zelfstandigen. Starters kunnen om een lening aan te vragen bij het VIZO terecht. Daarnaast begeleiden de VIZO bedrijfsadviseurs gedurende 18 maanden de ondernemers wiens lening goedgekeurd werd en die voor begeleiding opteerden. De VIZO-bedrijfsadviseurs hebben 25 dossiers ingediend. Voor de begeleiding deden 19 startende zelfstandigen een beroep op het VIZO.

3. POSTUNIVERSITAIRE OPLEIDING 'STARTPROGRAMMA VOOR ONDERNEMERSCHAP EN CONSULTANCY' - 'MASTER IN KMO- MANAGEMENT'

Het SOC-programma, de vroegere 'Master in KMO-management' - opleiding tot bedrijfsadviseur voor de KMO - startte in 2002 reeds haar 37ste cyclus. De voltijdse opleiding leidt gedurende acht maanden afgestudeerden van universiteiten en hogescholen op tot KMO-bedrijfsadviseurs. In mei 2003 studeerden 9 studenten af.

De opleidingscyclus is volledig op het management van de KMO-wereld toegespitst, maar er wordt ook ruime aandacht besteed aan advies- en begeleidingsvaardigheden. Naast de werkseminaries - begeleid door mensen die met beide voeten in de praktijk staan - komen ook bedrijfsbezoeken, groepswork en persoonlijkheidsontwikkeling aan bod. Tijdens hun afsluitende stage werkten de studenten aan een adviesopdracht waarin verschillende modules van de opleiding geïntegreerd werden.

4. MATRIX

De Vlaamse regering kende in 2002 een budget van € 125.000 toe voor het activeren van extern bedrijfsadvies. Met deze activering-

en netwerkprojecten wil het VIZO enerzijds de kwaliteit van de adviesverlening verhogen en anderzijds de vraag naar advies stimuleren en advies dichterbij de KMO brengen. Deze projecten stimuleren bovendien ook de netwerkvorming tussen alle KMO-adviseurs.

Verschillende initiatieven ter activering van de vraag naar extern advies en ter ondersteuning van de kwaliteit van adviesverlening en de netwerkvorming van de KMO-adviseurs werden in 2003 met succes gerealiseerd:

4.1 Ontwikkeling van het opleidingsprogramma gericht op advies en begeleidingsvaardigheden.

Er werden 2 modules inzake adviesverlening georganiseerd.

- *Coaching voor consultants*

Het doel van deze module bestaat erin van het inzicht in het coachingsproces en contactvaardigheden te verhogen. 5 adviseurs namen hieraan deel.

- *Geïntegreerd programma Advies- en begeleidingsvaardigheden*

Centraal hierbij staan het leren onderkennen van alle aspecten van het adviesproces en de verhoging van de eigen efficiëntie.

13 adviseurs namen deel aan het programma dat in april 2003 van start ging en liep tot februari 2004.

4.2 Matrix-café

Het Matrix-café is gegroeid uit de Matrix-netwerkdag van 2000 op initiatief van enkele KMO-adviseurs. Het zijn periodieke bijeenkomsten waarop adviseurs mekaar op informele manier beter kunnen leren kennen. In 2003 werden de Matrix-café's georganiseerd in samenwerking met C-Square. Op 4 avonden ontmoetten 130 adviseurs elkaar.

4.3 Provinciale initiatieven

In 2003 werd meer nadruk gelegd op de regionale activering via provinciale initiatieven voor ondernemers en/of consultants: workshops, ontmoetingsdagen, informele bijeenkomsten ...

4.4 Uitbreiding van het KMOLOKET met Matrix-Virtueel

De Matrix-webpagina's vergroten niet enkel de contactmogelijkheden tussen ondernemers en adviseurs, maar ondersteunen ook de netwerking en samenwerking tussen adviseurs onderling. Matrix virtueel is opgebouwd uit een open en een gesloten forum. Het open gedeelte bevat alle algemene info over het Matrix-netwerk en een databank van erkende en niet-erkende adviseurs. Deze databank laat ondernemers toe een 'adviseur op maat' te vinden. Het gesloten forum biedt de kans aan groepen van adviseurs om met elkaar te communiceren over allerlei onderwerpen.

Bezoekersaantallen: de Matrix-webpagina's voor ondernemers telden 4.400 bezoekers, die voor adviseurs 4.900.

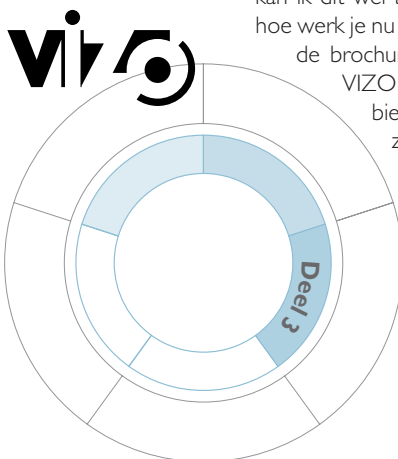
4.5 Verspreiding van de brochure 'Werken met KMO-adviseurs'

De inschakeling van een adviseur kan een belangrijke hefboom zijn voor het succes van een KMO. Met uitzondering van de boekhouder of bankier is de doorsnee KMO-bedrijfsleider in Vlaanderen echter niet snel geneigd om een beroep te doen op externe adviseurs. Verschillende vragen en bedenkingen liggen aan de basis van deze aarzelende

houding: wat mag je van een externe adviseur verwachten en wat niet, op welke gebieden kunnen zij mij helpen, kan ik dit wel betalen, hoe vind ik de juiste adviseur, en hoe werk je nu het best samen met zo'n adviseur, ...? Met

de brochure "Werken met KMO-adviseurs" wil het VIZO op de belangrijkste vragen een antwoord bieden. De brochure wil een gids en kompas zijn voor bedrijfsleiders in hun zoektocht in de ondoorzichtige wereld van het externe advies en in de opbouw van een zinvolle en effectieve samenwerking met een externe adviseur. De brochure is gratis te verkrijgen in de SYNTRA-lesplaatsen, de provinciale diensten van het VIZO, de website en de ondernemingsloketten.

4.6 Ontwikkeling van de workshop 'Werken met KMO-adviseurs' of 'Hoe de adviescheques optimaal laten renderen?'

De inschakeling van een adviseur kan een belangrijke hefboom zijn voor het succes van een KMO. De workshops 'De adviescheques, hoe ze optimaal laten renderen' en 'Werken met KMO-adviseurs' willen de drempels voor het inwinnen van extern advies verlagen. In 2003 werden 8 workshops georganiseerd.

5. INSPIRE

Iedere ondernemer is voortdurend op zoek naar manieren om zijn organisatie een grotere dynamiek en weerbaarheid tegenover de concurrentie te geven. Anticiperen op veranderingen in de markt en de ruimere omgeving is hierbij van cruciaal belang. Al te vaak richt men hierbij zijn blik naar buiten zonder te beseffen dat er binnen de eigen organisatie vaak een grote bron van onontgonnen capaciteiten, talenten en energie schuilt.

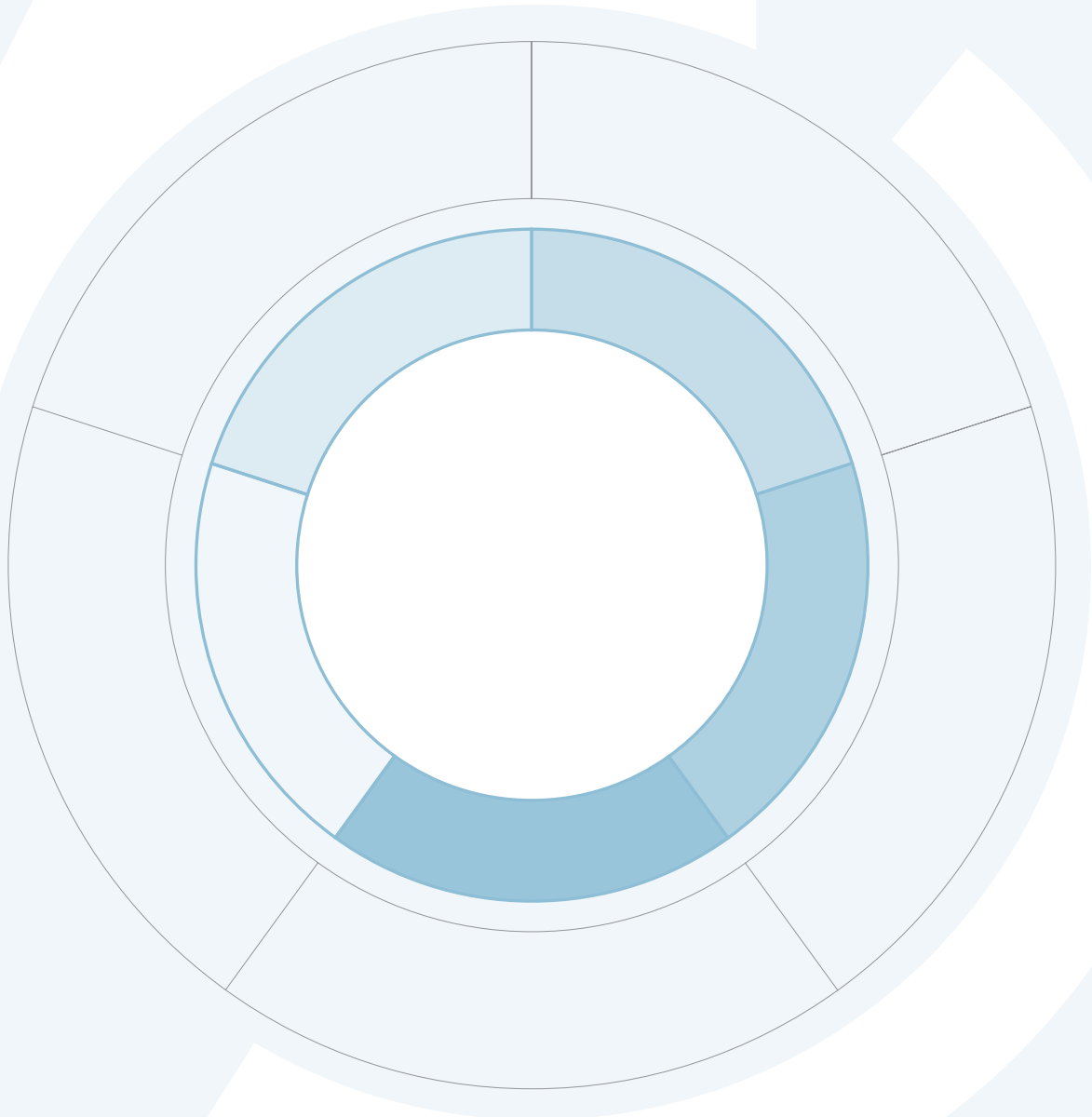
Met het INSPIRE-project wil het VIZO samen met het SYNTRA-netwerk en met de steun van het ESF ondernemingen begeleiden in het groeien naar een organisatie waarin de mens en de ontwikkeling van zijn competenties centraal staan. Mens en organisatie zijn echter onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom gaat de aandacht hierbij zowel naar de ontwikkeling van menselijke competenties als naar organisatorische innovatie.

Doelgroep van het project is het type onderneming waar de bedrijfsleider een sleutelrol bekleedt voor de continuïteit van het bedrijf en dat intern niet op experts kan terugvallen (meestal ondernemingen met 10 tot 50 werknemers). Uit vorige projecten en uit de adviespraktijk blijkt dat hier de reële behoefte immers het grootst is.

In de loop van 2003 werd echter duidelijk dat INSPIRE niet langer als ESF-project kon doorgaan. Daarom werd er voor geopteerd om de ontwikkelde producten (workshops, scan, begeleidingsmodel) op te nemen in de portfolio van Bedrijfsadvies. De VIZO-bedrijfsadviseurs zorgden er zo voor dat INSPIRE de voorziene projecttijd kon volmaken. 10 Workshops, 21 scans en 32 begeleidingen werden op die manier gerealiseerd.

1. TALENTSCOUTING
2. PROMOTIE EN BEVORDERING VAN VORMGEVING
3. NETWERKEN
4. COMMISSIE VORMGEVING

DEEL 4 VORMGEVING

VORMGEVING

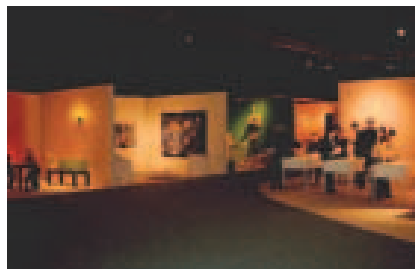
Het meest opvallende in deze jaarverwerking is de internationale erkenning die de dienst Vormgeving krijgt in de verschillende internationale netwerken die bestaan rond vormgeving. World Crafts Council Europe en International waren de eerste internationale netwerken, sinds enkele jaren zijn daar ICSID (International Association of Societies of Industrial Design), BEDA (Bureau of European Design Associations), ETN (European Textile Network), uiteraard EDF (European Design Forum) waarvan we coördinator zijn en DMI (Design Management Institute) bijgekomen. We tellen dan nog niet de vele bilaterale contacten met allerlei buitenlandse organisaties zoals de Biennale van St.Etienne (F), Les rencontres Jacques Cartier, eveneens te St.Etienne, de Prensela Stichting (NI), de BNO (NI), enz ...

Kers op de taart was de uitnodiging van het KIDP (Korean Institute for Design Promotion), Zuid-Korea, om met een selectie van de Henry van de Velde Prijzen deel te nemen aan de manifestatie "World Best Design Exchange 2003 Seoul Exhibition" in Seoul in december 2003. Er was eveneens het aanbod van Victoria State, Melbourne in Australië om tijdens het Design Festival aldaar, in augustus 2004, een evenement "Design From Flanders" te organiseren.

Ook de talrijke aanbiedingen van buitenlandse collega's om in onze galerie design uit hun regio of land te tonen zijn daar tekenend voor. Zo realiseerde zich de tentoonstelling "Noors design", die werd vereerd met de aandacht en aanwezigheid van de Koninginnen van Noorwegen en België.

Er werden twee baanbrekende studies gerealiseerd voor de kennis over design in Vlaanderen. Eén peilde naar de economische impact van design op de bedrijven, de andere deed een benchmarking in Europa van een aantal designcentra om uit te vissen of een designcentrum in Vlaanderen wel noodzakelijk was. De eerste studie gaf een positief antwoord op de economische impact, de tweede toonde aan dat de ons omringende landen één tot meer designcentra hebben en dat België zowat het enige land is in West-Europa dat officieel niet over zo'n centrum beschikt.

De decretale opdracht een groot publiek te sensibiliseren werd bijzonder goed ingevuld. In de eerste plaats was er de uitnodiging van het Vlaams Parlement om een grootse tentoonstelling rond design te organiseren. De titel was "Iconen van design in Vlaanderen". Het evenement zette meteen design uit Vlaanderen op de kaart bij het eigen grote publiek. In dezelfde aard lag de organisatie van een designmanifestatie tijdens de Vlaanderendag in het Boudewijngebouw, waar het VIZO werd bij betrokken.

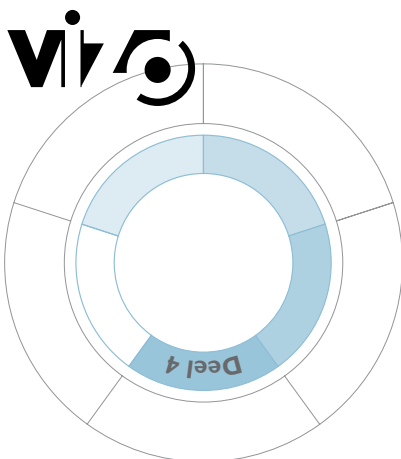
Standen tijdens Sfeer

Nieuw was de samenwerking met Flanders Expo om in de beurs "Sfeer" een designpresentatie te verzorgen. Door de financiële en logistieke inbreng van de dienst Vormgeving konden een flink aantal ontwerpers in Design@Sfeer hun producten commercialiseren bij een groot publiek tegen de

beste voorwaarden.

Tenslotte sloten we een partnership met de vzw Artelier om een gids van het hedendaagse kunstambacht in België uit te geven. Op die manier worden ongeveer 350 ateliers van ambachtelijke aard aan het grote publiek bekendgemaakt. De uitgave wordt voorzien begin 2004.

De netwerking in Vlaanderen werd verder versterkt door de interesse van de Bouwmeester om een samenwerking te organiseren. In België was er de hernieuwde samenwerking met Pro Materia die o.m. zal leiden tot een tentoonstelling in Le Grand Hornu, onze steun aan het vroegere Belgisch Design Instituut dat onder de naam Yellow Design Foundation een nieuw leven begint, de samenwerking met de Musea voor Kunst en Geschiedenis die in 2004 onze 4^e Triennale zullen huisvesten.

De economische opdracht van VIZO wordt succesvol ingevuld door de workshops "Design maakt het verschil" en "Composieten" die we organiseerden. De eerste slaagde erin een twintigtal bedrijfsmensen te mobiliseren rond de implementatie van design in hun bedrijf, de tweede om een groot aantal designers en bedrijven bij elkaar te brengen rond composietmaterialen.

Er werd heel wat tijd geïnvesteerd in de Ronde Tafel voor Design die Minister Ceysens organiseerde op 20 oktober 2003 en die het hele economische veld op gebied van design mobiliseerde. Samen met de resultaten van de twee studies, moeten de bevindingen van deze Ronde Tafel tot een beleid voor design in economie leiden in de volgende legislatuur.

De dienst Vormgeving werkte eveneens aan de veranderingen van VIZO door zich in te schakelen in de activiteiten en werkgroepen rond het Huis van de Vlaamse Economie, het huidige Vlaams Agentschap Ondernemen. Belangrijkste werk was het helpen schrijven van het nieuwe decreet, waar de dienst Vormgeving in de nieuwe structuur een belangrijke plaats krijgt.

I. TALENTSCOUTING

Het VIZO organiseert tweemaal per jaar een talentscouting waardoor het zijn inventarisatie op het vlak van hedendaagse kunst systematisch actualiseert: de Lente- en Herfstselecties. De jury wordt samengesteld door externe specialisten en generalisten, en leden van de dienst Vormgeving. In de loop van 2003 werden er 11 ontwerpers erkend door het VIZO.

Mega (L) Una
Trees De Mits, keramiste
Patrick Picarelle, keramist
Fernand Callebert, zaakvoerder Callebert (Brugge, Knokke)
Christine Vanoppen, ontwerpster
Dirk Meylaerts, ontwerper
Nicole Guiliams, ontwerpster
Luc Vannevel, zaakvoerder Juventa
Tom Delaey, ontwerper Philips

Herfstselecties - 17 oktober 2003

Erkende ontwerpers:

Sarah Pillen, textiel
Anna Torfs, glas
Joeri Bollaerts, grafische vormgeving
Peter Dekens (Bubble), grafische vormgeving
Tom De Vrieze (TovDesign), meubelontwerp
Giovanni Bauwens & Jean-Philippe Van Hemden (MNM Lifestyle Solutions), meubelontwerp
Sylvain Willenz, meubelontwerp
Yves Herremans (Motion R+D), industriële vormgeving
Inge Van Gheel, industriële vormgeving

Jury Herfstselecties:

Johan Valcke, directeur dienst Vormgeving VIZO
Christian Oosterlinck, adviseur dienst Vormgeving VIZO
Luc De Buyser, zaakvoerder Visa Versa (Gent)
Farida O'Seery, directeur Stichting Interieur
Pia Clauwaert, juweelontwerpster – docent Sint Lucas Antwerpen
David Huycke, zilversmid – docent zilversmeden Instituut voor Kunstambachten Mechelen
Johan De Bleser, docent Sint-Lucas Brussel
Hilde d'Haeseleer, Textivision vzw
Jo Klaps, Ontwerper, grafisch vormgever, docent Provinciale Hogeschool Limburg
Dirk Imschoot, uitgever
Rik Vandewege, keramist
Mieke Everaet, keramiste
Zsuzsanna Böröcz, kunsthistorica
Sylvie Vandenhoeck, glaskunstenaar
Hans Weyers, ontwerper
Philippe Allaey, meubelontwerper
Vic Cautereels, ontwerper Tupperware
Johan Cops, voorzitter UDB, industrieel vormgever

Lenteselecties - 18 maart 2003

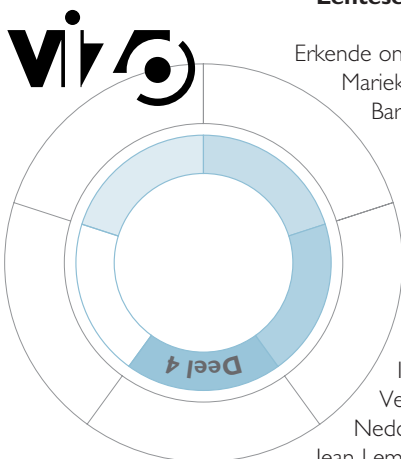
Erkende ontwerpers:

Marieke Pauwels, keramiek
Bart Spillemaeckers, industriële vormgeving

Samenstelling van de jury:

Johan Valcke, directeur dienst Vormgeving VIZO
Inge Vranken, adviseur dienst Vormgeving VIZO
Luc De Buyser, zaakvoerder Visa Versa (Gent)
Ingrid De Coster, galerie Verzameld Werk
Nedda El-Asmar, juwelenontwerpster

Jean Lemmens, juweelontwerper en professor KASK Antwerpen, edelsmeedkunst
Johan De Bleser, docent Sint-Lucas Brussel
Hilde d'Haeseleer, Textivision vzw
Herman Lampaert, grafisch vormgever
Stefan Loecks, grafisch vormgever, zaakvoerder

2. PROMOTIE EN BEVORDERING VAN VORMGEVING

2.1 De Galerie van het VIZO

De Galerie van het VIZO bleef ook in 2003 stevig doorgaan. Er waren 7 tentoonstellingen te zien telkens voor een periode van vijf à zeven weken, met uitzondering van de Noorse tentoonstellingen.

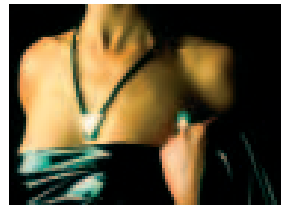
Vooraf de tentoonstellingen "Sant in 't Buitenland", "Siegfried De Buck" en "De Henry van de Velde Prijzen 2003" waren de blikvangers van het jaar. Het bezoekersaantal (6.978) is met 13% gestegen tegenover 2002. Evenementen als het Designersweekend en de Vlaanderendag zijn daar niet vreemd aan. In de belangrijkste media zijn de tentoonstellingen van het VIZO een vast item (De Standaard, De Financieel Economische Tijd, De Morgen, Het Laatste Nieuws, Weekend Knack, Actief Wonen, Beter Wonen, Feeling Wonen). Ook met radio en tv werden nauwe contacten onderhouden (Radio 1 met Heldenmoed en Dito, Radio Klara, FM Brussel, Vitaya en Canvas met Voetzoeker). Ook de Franstalige pers schrijft regelmatig over de tentoonstellingen.

De tentoonstellingen werden ook opgenomen in het programma van scholen, culturele verenigingen en organisatoren van stadsrondleidingen. De Galerie werd regelmatig gekozen als locatie voor persconferenties en andere evenementen. Tijdens de vernissages is de Galerie uitgegroeid tot een ontmoetingsplek voor de ontwerpers en het designminnend publiek (galeriehouders, designwinkels, bedrijven, pers, e.a.) en werden telkens gemiddeld 200 à 250 aanwezigen geteld.

2003 begon met het vervolg van de Henry van de Velde Prijzen 2002. In de mediatheek en het onthaal werd werk van Weyers & Borms getoond.

VIZO brengt jaarlijks ook designnieuws uit andere regionen. In 2002 was dat ondermeer Japan. Deze keer besloten we het niet zo ver te zoeken. In samenwerking met World Crafts Council - Belgique francophone, geleid door Anne Lelercq, werd de tentoonstelling **Gluren bij de Buren** op poten gezet. De tentoonstelling liep van 14 februari tot en met 23 maart en haalde 884 bezoekers. Er werd werk getoond van Jeannine Coppens-Hannar, Patrick Marchal, Michel Mousset, Hubert Verstraeten, Christian Wuytack, Laurence Bailly, Thierry Huyghen, Yann Joly, Filip Roland, Olivier Gilson, Henriette Michaux, Javier Fernandez, Caroline Foulon, Julie Schöller, Diane Steverlynck, Anne Masson & Eric Chevalier, Caroline Andrin, Vincent Beague, Alain Hurlet, Vincent

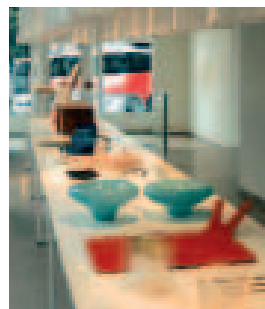
Kempenaers, Thérèse Lebrun en Lucile Soufflet. Voor velen van de Waalse ontwerpers was het de eerste keer dat ze in Vlaanderen tentoongesteld werden. In de mediatheek en het onthaal werd werk van Nora De Rudder getoond.

Siegfried De Buck, ring en hanger "Driehoek"

Naar aanleiding van de publicatie van het monografisch cahier werd naar gewoonte een tentoonstelling georganiseerd in de Galerie (4 april – 16 mei) rond het oeuvre van de ontwerper, in dit geval **Siegfried De Buck**.

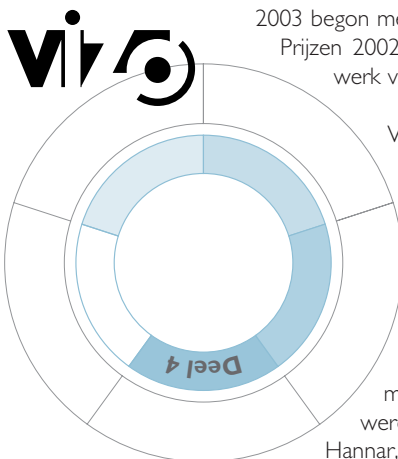
Deze juweelontwerper en zilversmid toonde in de Galerie naast zijn juwelen ook bestek, zilverwerk en wandelstokken. Op 30 april hield Siegfried De Buck een lezing over zijn werk. 1.217 bezoekers kwamen de tentoonstelling bekijken, waaronder een groep van de organisatie Korei. Ook nogal wat bezoekers van Vlaanderendag deden de tentoonstelling aan. A Ward/t werd tijdens deze en de volgende tentoonstelling in het onthaal en de mediatheek getoond.

Tentoonstelling Noors Design

Naar aanleiding van het bezoek van het Noorse vorstenpaar aan ons land, werd de Galerie gecontacteerd door de Noorse overheid om een tentoonstelling met **Noors design** te brengen. De tentoonstelling "Hedendaags design uit Noorwegen" werd georganiseerd door de Norsk Designrad en toonde werk van 24 jonge ontwerpers. Samen met deze tentoonstelling werden de bestekken van Tias Eckhof getoond. Deze Noorse ontwerper maakte ondermeer voor Norstal verschillende bestekken. Tijdens de korte duur van de tentoonstelling, van 21 mei tot en met 15 juni, kwamen 533 bezoekers de tentoonstelling bekijken. De opvallendste bezoekers waren Koningin Sonja van Noorwegen en Koningin Paola van België.

De Nieuwe Oogst is traditioneel de tentoonstelling die de ontwerpers toont die het jaar voordien tijdens de Lente- en Herfstselectie geselecteerd zijn. Van 26 juni tot 24 augustus kon het werk verkend worden van deze 19 ontwerpers: An Alleweireldt (juwelen), Cathérine Biasino (textiel), Dion Boodts (grafische vormgeving), Nilton Cunha (juwelen & zilverwerk), Kathleen Frisson (juwelen), Sara Gies (juwelen), Jan Kupperts & Michael Verheyden (industriële vormgeving), Xavier Lust (meubelontwerpen), Anita Nevens (meubelontwerpen), Parcifal Neyt (grafische vormgeving), Kristel Peters (textiel & accessoires), Stefan Schöning (industriële vormgeving), Karen

Segers & Vincent Willaert (industriële vormgeving), Oliver Serruys & Tom Van Belle (meubelontwerpen), Ira Van de Vondel (juwelen & wandelstokken) en Antoine Van Loocke (gesmede messen). 735 bezoekers trotseerden de tropische zomertemperaturen om hun werken van naderbij te bekijken. De meest opmerkelijke bezoeker was onze kersverse minister Patricia Ceysens. De kabouters van Rik Delrue fleurden de mediatheek en het onthaal op tijdens De Nieuwe Oogst.

Naar aanleiding van het Designersweekend bracht de Galerie de tentoonstelling **Sant in 't Buitenland**. Deze tentoonstelling toont 5 Vlaamse ontwerpers en de buitenlandse firma voor wie ze ondermeer werken: Hans De Pelsmacker (e15), Nedda El-Asmar (Puiforcat), Xavier Lust (MFD Italia), Quinze&Milan en Maxime Szyf (VanEsch), Kvadrat met Stefan Schöning (voor Anthology Quartett) en Vincent Van Duysen (voor Cappellini) en Maarten Van Severen (voor het Van Abbemuseum Eindhoven). 2450 bezoekers bezochten deze tentoonstelling die liep van 11 september tot en met 26 oktober. In de mediatheek en het onthaal toonden Rozemarijn Spilliaert en Kupperts & Verheyden hun werken.

Het jaar werd afgesloten zoals het begon: met de **Henry van de Velde** Prijzen, maar dan nu editie 2003.

Danny Venlet, Easy Rider op de World Best Design Exchange 2003 Seoul Exhibition

2.2 De Henry van de Velde Prijzen 2003

Op 13 november gaf eerst James Dyson een lezing en reikte minister Ceysens 's avonds de prijzen uit aan Bob Daenen voor Loopbaan, Jaga voor Bedrijf, Xavier Lust voor Jong Talent en Danny Venlet (Easy Rider voor Bulo) voor Beste

Product. Ook het werk van de twee genomineerden voor het beste product, Nedda El-Asmar (voor Puiforcat) en Dirk Wynants en Xavier Lust (voor Extremis), werd getoond. De tentoonstelling liep van 13 november tot en met 11 januari en haalde 1.139 bezoekers.

In de mediatheek en aan het onthaal werd werk van Brody Neuenschwander gebracht.

2.3 Vormgeving on line

Naast de pagina's van de dienst Vormgeving op www.VIZO.be, is de dienst gestart met de uitbouw van een nieuwe webstek.

www.designflanders.be wordt een site specifiek uitgebouwd rond vormgeving en design in Vlaanderen. Deze site zal ondermeer een publieke databank herbergen met

de gegevens van om en bij de 20.000 personen en organisaties uit de designwereld evenals de productspecificaties van ongeveer 450 producten ontworpen door VIZO erkende ontwerpers.

Cover Kwintessens 2/2003. Ontwerp: Studio 't Brandtweer

2.4 Kwintessens en nieuwsbrief

Het tijdschrift Kwintessens had eind 2003 834 abonnees, waarvan 48 ruilabonnementsen en 248 gratis abonnementsen. Tevens worden exemplaren gedistribueerd via Exhibitions International en wordt Kwintessens te koop aangeboden in enkele designzaken en galeries.

Kwintessens had in 2003 themanummers rond Eén dag design, Zintuigen, De relatie tussen vormgevers en bedrijven en Trends. De vormgeving werd respectievelijk toevertrouwd aan Jan W. Hespel, Studio 't Brandtweer, Dion Boodts en Michael Bussaer, de fotografie van de portfolio gebeurde door Wim Verstraeten, Kris Vandamme, Wim Verbeiren en Wim Van Eesbeek.

Op het einde van het jaar werd een abonnementsactie op het getouw gezet waarbij 10 lezers een Tupperwarepakket konden winnen. Kwintessens 2/2003 kreeg voor zijn vormgeving een onderscheiding in de jaarlijkse wedstrijd van de Art Directors Club in New York.

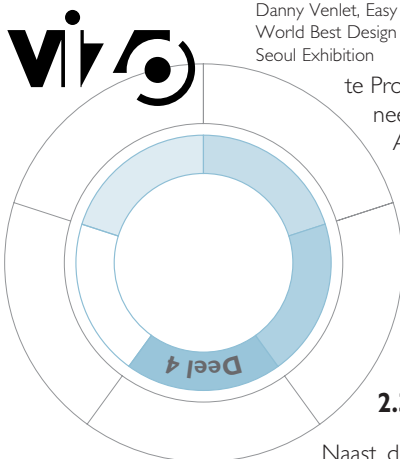
2.5 Cahiers

In 2003 publiceerde VIZO-vormgeving het Cahier "Siegfried De Buck. Juweelontwerper en edelsmid" i.s.m. Stichting Kunstboek en geschreven door Ann Vandembroucke. Dit cahier was het vijfde in de reeks waarbij een afstuderende kunstwetenschapper de kans krijgt voor een eerste belangrijke publicatie. Tegelijkertijd wordt er een referentiewerk gerealiseerd en promoot VIZO op een wetenschappelijke manier het werk van een voortrekker van vormgeving in Vlaanderen. Daarnaast werd alvast gestart met de voorbereidingen voor de uitgave van het zesde cahier rond Jean Lemmens van de hand van Astrid Fobelets. Johan Valcke was copromotor voor deze thesis en volgde de werkzaamheden op de voet.

2.6 Tentoonstellingen

• Hedendaags Glas in Vlaanderen

In samenwerking met de vzw Herkenrode werd een tentoonstelling georganiseerd in de Tiendenschuur van de abdij van Herkenrode. Deze tentoonstelling van glasramen geeft een hedendaagse kijk op het glasraam in Vlaanderen, als contrast met de reproducties van de historische glasramen van de vroegere abdijkerk, die nu in

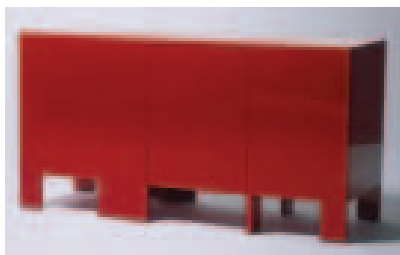

Lichfield vertoeven. De tentoonstelling bracht werk van 12 Vlaamse glazeniers. Vanaf 1 juli tot en met 31 oktober 2003 konden de bezoekers in de Tiendenschuur terecht voor recente werken van Pia Burrick, Joost Caen, Armand Calders, Sandra De Clerck, Patrick de Jager, Lut De Vogelaere, Joke Demeyere, Camille Jacobs, Jos Knaepen, Christine Vanoppen, Jan-Willem van Zijst en Mieke Verwaetermeulen. Hun werk wordt getoond in de architectuur, uitgedacht door HJ (Huub Berger, Ick Reuvis en Jo Klaps).

• **Publicity**

De Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis toonden van 6 mei tot 6 juli 2003 de tentoonstelling "Komt dat zien!", de 4e Triënnale voor Vormgeving. Deze tentoonstelling had het jaar voordien in het Design museum Gent gestaan en was bijzonder geschikt om in de Hallepoort in Brussel getoond te worden. De reclamewereld is een zeer Brusselse aangelegenheid en het was dus aangenaam om deze tentoonstelling in de thuisstad van de makers opnieuw te tonen. 1107 bezoekers bezochten deze tentoonstelling.

• **The World Best Design Exchange: Oullim**

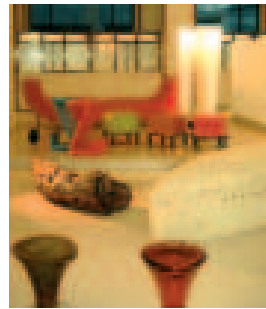
André Verroken, "Kasten van Vermenigvuldiging"

Het Korean Institute for Design Promotion (KIDP) organiseerde van donderdag 4 tot en met maandag 8 december de

conferentie en tentoonstelling "The World Best Design Exchange: Oullim" te Seoul, Zuid-Korea. Het KIDP nodigde Johan Valcke uit als gastspreker op dit internationale evenement. De tentoonstelling toonde naast werk van Koreaanse en internationale designbureaus ook 13 internationale designprijzen, zoals de Compasso d'Oro, de Red Dot Award en de Henry van de Velde Prijzen. Leo Aerts, Paul Boudens, Bob Daenen, Lut De Vogelaere, Nedda El-Asmar, Davy Grosemans, Luc Lemahieu, Xavier Lust, Idir Mecibah, Ivo Nijsten, Wim Segers, Bart Spillemaeckers, Maarten Stuer, Maxime Szyf, Fabiaan Van Severen, Roel Vandebeek, Peter Vanooteghem, Danny Venlet, André Verroken en Dirk Wynants konden hun werken tonen aan het Koreaanse publiek. De tentoonstelling haalde op de 5 dagen ca. 100.000 bezoekers en een grote persbelangstelling.

• **Iconen van Design in Vlaanderen**

Het VIZO werd gevraagd een concept te ontwikkelen voor de eerste tentoonstelling in het Vlaams Parlement in

Tentoonstelling "Iconen van design"

de gerenoveerde lokettenzaal. Binnen dit concept werden een aantal krachtige objecten getoond, die in het geheugen van de Vlaming waren blijven hangen of de potentialiteit hadden dat te doen. 66 ontwerpers namen deel met een veelvoud aan objecten. De aanpak was professioneel, de impact was

groot, gezien de vele persartikels en particuliere reacties, briefwisselingen, enz... De selectie werd voorgedragen door Johan Valcke en Lieven Daenens (Designmuseum Gent) en gesteund door de Adviescommissie (Jan Bruggemans, Frans Defour, Sabine Decléyn, Kris Van Eschbroeck en John Thielemans). De expo liep van 1 oktober 2003 tot 10 maart 2004. De dienst Vormgeving heeft de realisatie van deze catalogus gecoördineerd, in samenwerking met het grafisch vormgevingsbureau Vandekerckhove&Devos. De redactie van de teksten, als ook een groot deel van de vertalingen, werd door de dienst Vormgeving gedragen.

2.7 Prijs Bouwheer 2003

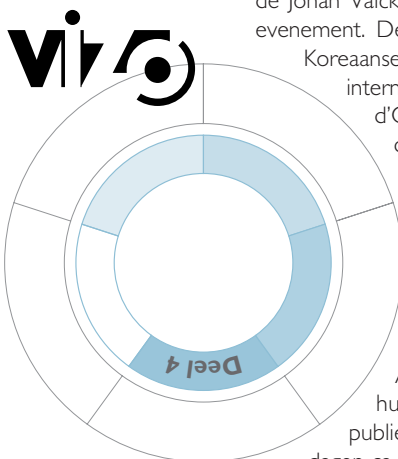
Op vraag van de Vlaamse Bouwmeester Bob Van Reeth zocht de dienst Vormgeving naar een geschikte edelsmid voor de realisatie van de trofee voor de genomineerden en de laureaten van de Prijs Bouwheer 2003. Uiteindelijk koos de Vlaamse Bouwmeester voor het werk van David Huycke. In de marge van de uitreiking van de Prijs Bouwheer werd ook een kleine tentoonstelling over het verschijnsel trofee opgezet. Naast enkele werken van David Huycke, waren de trofeeën van Siegfried De Buck en Nedda El-Asmar naar aanleiding van de Henry van de Velde Prijzen te zien.

3. NETWERKEN

3.1 Internationale netwerken

• **European Design Forum (EDF)**

De dienst Vormgeving publiceerde in 2003 de proceedings van de workshop 'Design makes the difference. Design management'. Deze workshop werd door de dienst Vormgeving in het najaar van 2002 in Brussel georganiseerd. Als projectcoördinator van het European Design Forum (EDF) coördineerde de dienst Vormgeving twee internationale workshops en bijhorende proceedings: 'Emerging Paradigm: Design and Change. Inventing New Forms of Experience and Communication' (15-16 mei 2003, Design Zentrum Nordrhein Westfalen – Essen, Duitsland) en 'Bridging Concepts: Developing the Interface Between Design Education and Industry' (13-14

oktober 2003, The Lighthouse – Scotland's Centre for Architecture, Design and the City, Glasgow, Schotland). Daarnaast werd voor EDF een dynamische website uitgebouwd.

Johan Valcke vertegenwoordigde het VIZO in de verschillende vergaderingen en conferenties van World Craft Council, Bureau of European Design Associations en de International Council for Societies of Industrial Design. Hij hield een lezing in Seoul, Korea, tijdens de Best Design World Exchange Conferentie en sprak over Design in Vlaanderen tijdens de Rencontres Jacques Cartier in St.-Etienne. Ingrid Vandenhoudt nam deel aan de Europese conferentie van het Design Management Institute.

3.2 Workshops, conferenties en seminaries voor designers en bedrijven

• De 7de Europese Internationale Design Management conferentie

Het "Design Management Institute" organiseerde van 16 tot 18 maart 2003 een Design Management conferentie te Keulen. Deze 7de Europese conferentie was gefocust op "Design Decisions". De dienst Vormgeving nam hier actief aan deel en legde er verschillende contacten met zowel internationaal gerenommeerde sprekers als met andere designinstituten die een gelijkaardige werking hebben als het VIZO. Prof. Verganti werd bereid gevonden om een artikel te schrijven voor de EDF-nieuwsbrief (elektronisch) en om ook op het EDF-eindsymposium in 2005 te komen spreken over "designnetwerking".

• Workshop "Design maakt het verschil"

Op 28 mei 2003 organiseerde de dienst Vormgeving de 4de workshop rond designmanagement. De sprekers waren co-founder Jan De Lancker van OrangTiga (Branibelt broeksriem) met ontwerper Clem Van Himbeek, zaakvoerder Simon van Esch (metaalverwerkende sector) met ontwerper Maxime Szyf, zaakvoerder Jan Vanhoyweghen van Light (verlichtingssector) met ontwerper Hans De Pelsmacker, zaakvoerder Martine Kaesen van Deco Pur (textielsector) en met ontwerper Katrien Rondelez.

Tien bedrijven uit verschillende sectoren namen deel en bleken in hun evaluatieverslag erg tevreden te zijn over de workshop en ook overtuigd van design als kritische succesfactor voor hun bedrijf.

In het najaar 2003 werden de proceedings van deze workshop uitgeschreven en voor publicatie klaargemaakt. Dit gratis boekje werd begin 2004 verspreid.

• Opvolging en evaluatie workshops

Midden 2003 werd er een tussentijdse evaluatie van de workshops rond designmanagement gemaakt.

Sinds november 2001 zijn er 4 workshops, 3 nationale en 1 Europese in het kader van het EDF-project, georganiseerd. 3 richtten zich vooral naar productdesign, 1 naar grafische vormgeving zoals in reclame, huisstijl en webdesign.

In totaal waren hier 62 Vlaamse bedrijven actief bij betrokken. 12 ontwerpbureaus en 11 bedrijven, die al succesvol werken met externe designers, vertelden over hun samenwerking aan 39 deelnemende bedrijven (41 personen). Tijdens de Europese workshop waren er ook nog verschillende Schotse, Italiaanse, Duitse en Finse ontwerpbureaus aanwezig, alsook producerende bedrijven uit die landen.

Om de impact van deze workshops juist te kunnen inschatten hebben we de 29 deelnemende bedrijven van de eerste 3 workshops telefonisch gecontacteerd. Is er sinds de gevolgde workshop betreffende hun designmanagement iets gewijzigd in hun bedrijf of hebben ze hun overtuiging omgezet in daden of nog, zijn er drempels overschreden?

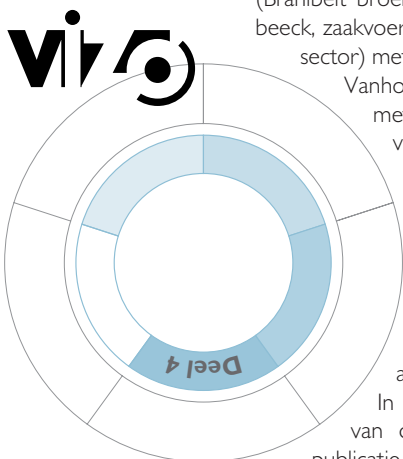
Van de 29 bedrijven hebben we er 25 bereikt. Samenvattend kunnen we stellen dat bij meer dan 25% van de deelnemers de rechtstreekse doelstelling van de workshop is bereikt. Blijkbaar hebben de workshops voor bijna alle bedrijven een toegevoegde waarde. Designmanagement is voor vele bedrijven in de huidige economische situatie een belangrijk onderdeel in hun strategische planning.

• Workshop "Design maakt het verschil" nr. 5

Op 7 november 2003 organiseerde de dienst Vorming de 5de workshop rond Designmanagement. De sprekers waren zaakvoerder Mamick Smessaert van Dark (verlichtingssector) met ontwerper Peter Vanootegehem, zaakvoerder Myriam De Brucker van DBP Plastics (huishoudartikelen) met Jean-Pierre Geelen van Enthoven Associates Design Consultants, zaakvoerder Erik Cools van Aform (interieur/houtsector) met ontwerper Bruno Meeus. Als speciale gast gaf Prof. Koenraad De Backere van de K.U. Leuven een uiteenzetting over innovatieprocessen in de bedrijfssector. Tien bedrijven uit verschillende sectoren namen deel. Uit de evaluatieformulieren bleek dat ze tevreden en overtuigd zijn van design als kritische succesfactor voor hun bedrijf.

• Workshop composieten voor designers en bedrijven

De dienst Vormgeving organiseerde, in samenwerking met prof. Verpoest van de K.U. Leuven en dr. Bart Vangrimde van de WTCM, Agoriadienst, een workshop rond composieten. Gedurende 3 donderdagnamiddagen werden een 35-tal designers en bedrijven wegwijs gemaakt in deze nieuwe materialen. Ze bezochten 4 composietbedrijven: Sabca - Limburg, Vosschemie, Bekaert Composites en Arplama Group. Pol Quadens, Hans Weyers, Ludo Van Schepdaal en Axel Enthoven zetten uiteen hoe zij met composietmaterialen creatief ontwerpen. De KU Leuven stelde zijn labo's open voor de deelnemers. Tussen verschillende ontwerpers en bedrijven werden contacten gelegd en samenwerkingsverbanden opgestart.

4. COMMISSIE VORMGEVING

4.1 Toelagen

In totaal werden 109 toelagen uitbetaald voor:

- **Deelname aan tentoonstellingen in het buitenland (9)**
 François Blommaerts, Kunstbiënnale Firenze (€ 850,00);
 Lut De Vogelaere, Architectural Glass Barcelona (€ 959,19);
 David Huycke, Röhsska Design Museet (€ 580,83);
 Jeanne Opgenhaffen, tentoonstelling Leeuwarden (€ 87,50);
 Jeanne Opgenhaffen, tentoonstelling Terre Contemporaine (€ 199,79);
 Mieke Selleslagh, tentoonstelling Peace and Harmony New Delhi (€ 774,46);
 Els Vansteelandt, tentoonstelling Galerie Tactus, Kopenhagen (€ 470,37);
 Patty Wouters, keramiekwedstrijd Korea (€ 378,94);
 Patty Wouters, tentoonstelling Bazouges (€ 250,00).
- **Deelname aan workshops, stages, postgraduatens, colloquia, markten, wedstrijden (22):**
 Delfin Claes, aanvullende opleiding Fachhochschule Düsseldorf (€ 2.478,94);
 Marieke Pauwels, vorming EKWC (€ 859,00);
 Anima Roos, keramiekmarkt Hatfield (€ 735,86);
 Ronny Seeuws, Frechener Töpfermarkt (€ 121,70);
 Ronny Seeuws, Gouds Pottenbakkers Festival (€ 68,40);
 Ronny Seeuws, keramiekmarkt Höhr-Grenzhausen (€ 96,90);
 Ronny Seeuws, keramiekmarkt Oud-Geleen (€ 37,05);
 Ronny Seeuws, keramiekmarkt Dresden (€ 316,90);
 Ronny Seeuws, keramiekmarkt Hamburg (€ 338,63);
 Ronny Seeuws, keramiekmarkt Montblanc (€ 593,50);
 Ronny Seeuws, keramiekmarkt Milsbeek (€ 118,50);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Oud-Geleen (€ 34,20);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Saint-Leu-la-Fôret (€ 85,50);
 Mieke Selleslagh, Potfest Penrith (€ 404,70);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Bath (€ 219,00);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Hatfield (€ 250,00);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Lyon (€ 306,00);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Montblanc (€ 462,50);
 Mieke Selleslagh, keramiekmarkt Les arts du Feu (€ 399,40);
 Rudy Van Geele, vorming verlichting (€ 309,00);
 Sylvie Vandenhoecke, Research Degree RCA Londen (€ 3.718,40);
 Hanna Vanneste, aanvullende opleiding Barcelona (€ 1.239,47).

- **Deelname aan beurzen (15):**

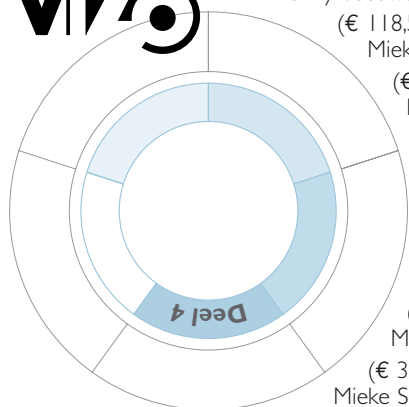
- Leo Aerts, Meubelbeurs Keulen (€ 3.119,74);
- L'Anverre, Meubelbeurs Milaan (€ 2.119,49);
- Cathérine Biasino, Heimtex Frankfurt (€ 1.451,05);
- Bram Boo, Meubelbeurs Milaan (€ 943,35);
- Martine Gyselbrecht, Indigo Brussel (€ 1.488,37);
- Martine Gyselbrecht, Heimtex Frankfurt (€ 1.527,99);
- Patrick Hoet, Meubelbeurs Milaan (€ 2.119,49);
- Els Huygelen, Heimtex Frankfurt (€ 1.527,99);
- Anne-Marie Jonckheere, Indigo Brussel (€ 1.528,64);
- Marie Mees, Heimtex Frankfurt (€ 1.506,57);
- Mei Lee, Inhorgenta (€ 1.561,80);
- Greet Verschuieren, Heimtex Frankfurt (€ 1.527,99);
- Hubert Verstraeten, beurs Basel (€ 2.119,49);
- Dirk Wynants, Meubelbeurs Keulen en Maison et Objet Parijs (€ 3.119,74);
- Dirk Wynants, Design Week Sydney (€ 598,66).

- **Organisatie van workshops, stages, colloquia (4):**

- Atelier Cirkel, Masterclasses (€ 2.119,49);
- De Kunstbank, Act Eco (€ 5.000,00);
- Textivision, trendworkshop juni (€ 1.731,50);
- Textivision, trendworkshop Hans Ulter (€ 2.177,49).

- **Organisatie van nationale tentoonstellingen (16)**

- A Ward/t, modeshow Barocco (€ 2.513,64);
- Art-O-Nivo, expositie Gewijd/Sanctuary (€ 250,00);
- Batik 2003, Batik 2003 (€ 817,38);
- De Spil, tentoonstelling Glas (€ 1.500,00);
- Designcentrum De Winkelhaak, Vitrineproject (€ 2.119,49);
- Galerij Pi Kwadraat, tentoonstelling Anima Roos en Patty Wouters (€ 250,00);
- Galerie Theaxus, tentoonstelling Rudy Van Geele, Sandra De Clerck en Mieke Verwaetermeulen (€ 250,00);
- Galerie Theaxus, tentoonstelling Piet Stockmans, Amandus Vanquaille en Bart Baccarne (€ 250,00);
- Galerij Pi Kwadraat, tentoonstelling Wouter Bolangier (€ 250,00);
- May 17/Fabiaan Van Severen, tentoonstelling Francine Van der Biest en Jos Devriendt (€ 768,41);
- Puls, tentoonstelling Mieke Everaet (€ 250,00);
- Ronny Seeuws, tentoonstelling Keramiekatelier Ronny Seeuws (€ 213,75);
- Frank Steyaert, tentoonstelling Frank Steyaert 50 (€ 1.048,75);
- Ira Van de Vondel, tentoonstelling (€ 2.089,36);
- Lieve Vermeire, tentoonstelling (€ 628,65);
- VIAT, tentoonstelling Stof-e-ring (€ 2.000,00)

• **Organisatie van internationale tentoonstellingen (3):**

Centredesign Marseille, tentoonstelling
 "Le blanc et le noir" (€ 1.000,00);
 De Kopermolen, tentoonstelling Belgisch Keramiek
 (€ 450,00);
 Röhsska Museet, tentoonstelling David Huycke
 (€ 1.355,00).

• **Ontwikkeling van een prototype (2):**

Ontwikkeling tapijten Francine Van der Biest (€ 425,82);
 Ontwikkeling zeilsculptuur Amandus Vanquaille
 (€ 5.647,50).

• **Uitgave van catalogi, brochure, CD-roms en aanmaak websites (28):**

Bataille & Ibens, boek (€ 2.119,49);
 Paul Boudens, boek (€ 3.119,74);
 Rik Delrue, catalogus (€ 3.119,74);
 Mieke Everaet, folder (€ 883,50);
 Galerie Theaxus, aanmaak website (€ 561,55);
 Galerij Pi Kwadraat, catalogus Wouter Bolangier
 (€ 1.946,99);
 Mit Ingelaere, boek Transparencies (€ 2.500,00);
 Rembrandt Jordan, brochure en postkaarten (€ 457,56);
 Jo Klaps, boek 001-100 (€ 3.346,56);
 Sofie Lachaert, boek en cd-rom (€ 1.926,22);
 Luc Lemahieu, folder (€ 711,08);
 Anja Meeusen, boek (€ 3.718,40);
 Mei Lee, folder (€ 307,52);
 Jurgen E. Oskamp, promotiemateriaal (€ 2.119,49);
 Inge Panneels, catalogus Gewijd/Sanctuary (€ 749,55);
 Bart Spillemaeckers, catalogus en flyer (€ 3.346,56);
 Raf Thienpont, website (€ 1.660,89);
 Willy Van de Velde, affiches (€ 285,00);
 Francine Van der Biest (€ 453,06);
 Antoine Van Loocke, brochure (€ 532,95);
 Peter Van Riet, huisstijl en website (€ 251,95);
 Roel Vandebeek, folder (€ 325,57);

Roel Vandebeek, infomap (€ 665,72);
 Annelies Vaneycken, folder (€ 685,67);
 Peter Vanooteghem, folder (€ 277,29);
 Peter Vanooteghem, website (€ 146,83);
 André Verroken, website en folder
 (€ 997,12);
 Weyers & Borms, boek "Projecten"
 (€ 3.346,56).

• **Speciale projecten (1):**

Betet Skara, 3 producten, vrouwen,
 wevers, sferen (€ 2.500,00).

• **Studiereis (3):**

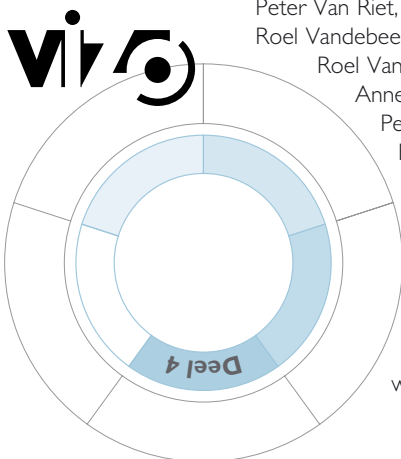
Marie-Josée Daniëls, studiereis Marokko (€ 915,00);
 An Lanckman, studiereis Marokko (€ 915,00),
 Patty Wouters, werkreis USA (€ 1.051,65).

• **Prijzen (4):**

Henry Van de Velde Prijs Bedrijf, Jaga (€ 2.500,00);
 Henry Van de Velde Prijs Beste Product,
 Danny Venlet (€ 2.500,00);
 Henry Van de Velde Prijs Jong Talent, Xavier Lust
 (€ 2.500,00);
 Henry Van de Velde Prijs Loopbaan, Bob Daenen
 (€ 2.500,00).

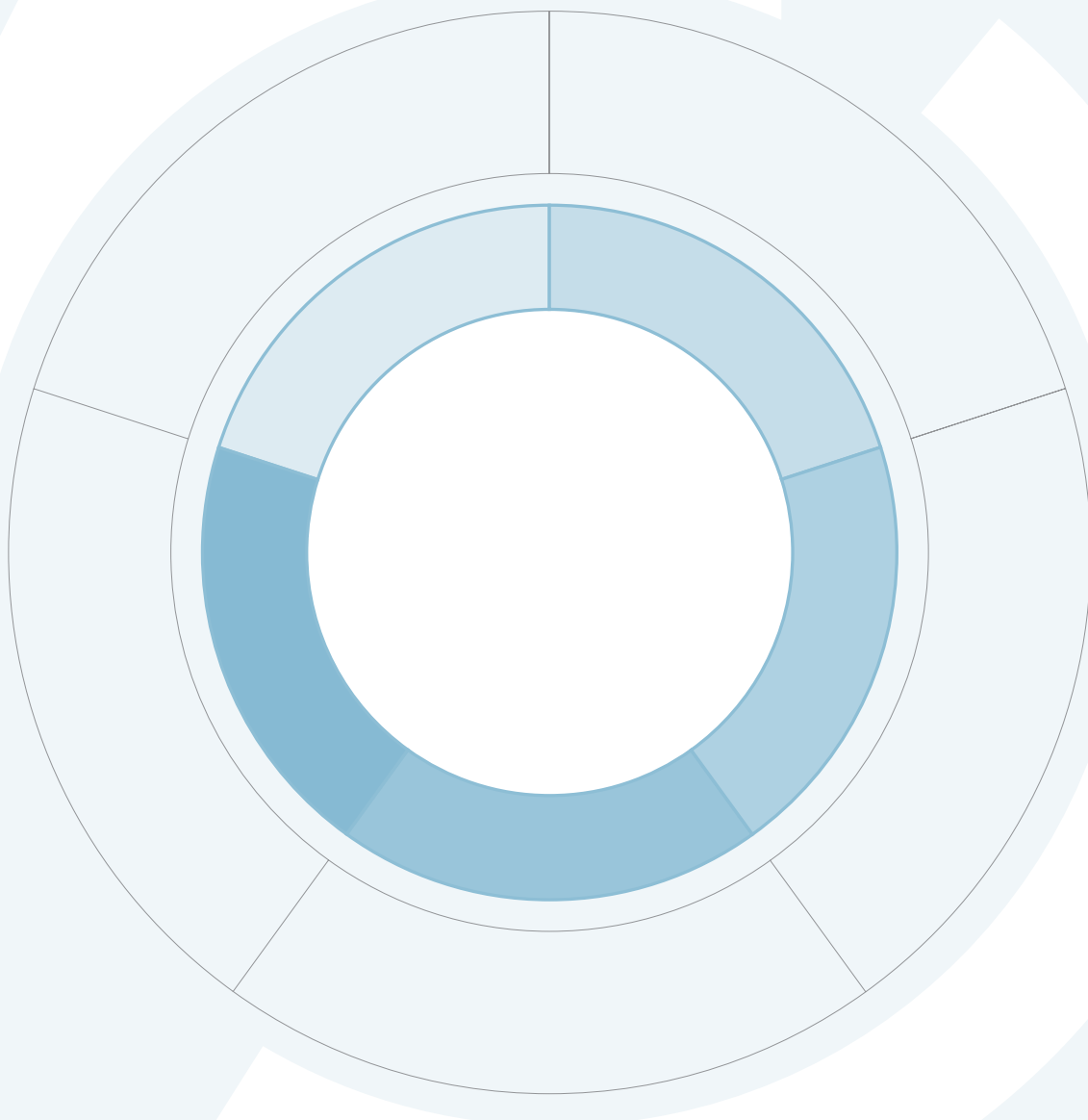
• **Aanmaak fotomateriaal (2):**

Lut De Vogelaere, aanmaak fotomateriaal (€ 320,57);
 Marie-Claire Desmedt, aanmaak fotomateriaal
 (€ 309,99).

1. DE MAATREGELEN VAN ZWAARTEPUNT 3
2. VIZO-REGISSEUR
3. RESULTATEN PROJECTOPROEPEN 2003
4. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

DEEL 5
REGIE ESF
DOELSTELLING 3
ZWAARTEPUNT 3

REGIE ESF, DOELSTELLING 3, ZWAARTEPUNT 3

In het najaar van 1999 gaf de Vlaamse regering het VIZO een nieuwe opdracht: het regisseurschap van het zwaartepunt 3 van doelstelling 3 van het Europees Sociaal Fonds.

Het ESF is een van de structuurfondsen van de Europese Unie.

Dit fonds tracht ondermeer de tewerkstelling te vergemakkelijken, de werkloosheid te voorkomen en de geografische en beroepsmobiliteit van de werknemers te bevorderen. Doelstelling 3 staat voor de ondersteuning van de aanpassing en de modernisering van het beleid en de systemen op het gebied van onderwijs, opleiding en werkgelegenheid. Hierin worden meerdere zwaartepunten voorzien waarvan zwaartepunt 3 zich richt op de ontwikkeling van het ondernemerschap. Er gaat ondermeer aandacht naar de starters, de ontwikkeling van een verantwoord ondernemerschap en het bevorderen van de kennistransfer.

1. DE MAATREGELEN VAN ZWAARTEPUNT 3

Binnen zwaartepunt 3 "Ontwikkelen van ondernemerschap" kunnen projecten ingediend worden in onderstaande maatregelen :

1.1 Stimuleren en ondersteunen van potentiële starters en verantwoord ondernemerschap

Hierbij staan de volgende doelstellingen centraal :

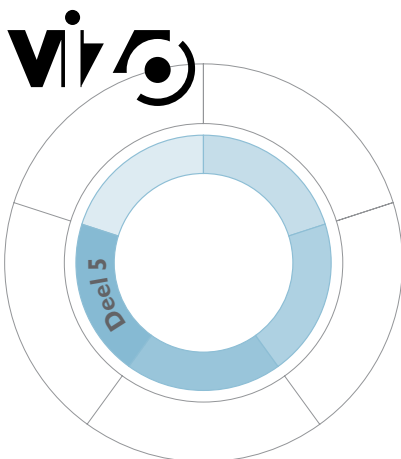
- De realisatie van een kwaliteitsverbetering van het leertijdstelsel, ondermeer door bevordering van de doorstroming naar de ondernemersopleiding;
- Het versterken van een kwalitatief hoogstaand aanbod aan opleiding en begeleiding naar starters, ondermeer door het aanbod te richten op nieuwe groeisectoren, sociale economie en nieuwe doelgroepen - waaronder allochtonen en vrouwen;
- Het stimuleren van potentiële starters, ondermeer door informatieverstrekking en sensibilisering van nieuwe doelgroepen;
- Het bevorderen van verantwoord ondernemerschap, ondermeer via het sensibiliseren van bedrijfsleiders.

1.2 Ontwikkeling van een één-loket (niet-operationeel)

1.3 Bevordering van de kenniseconomie

Binnen deze maatregel worden de volgende doelstellingen beoogd:

- Stimuleren van kennisoverdracht binnen de bedrijven;
- Stimuleren van kennisoverdracht tussen ondernemingen;
- Bevorderen van het aansluiten van de KMO op communicatienetwerken;
- Bevorderen van synergie tussen kenniscentra en de bedrijfswereld.

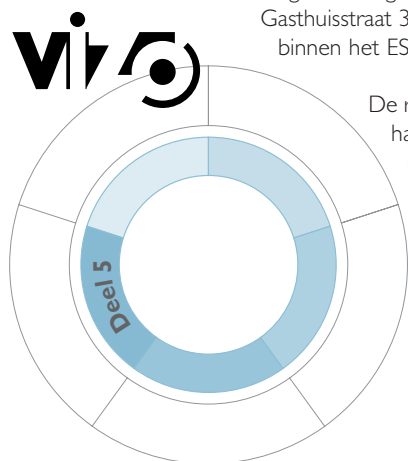
2. VIZO-REGISSEUR

VIZO-regisseur van zwaartepunt 3 dient o.m. te zorgen voor:

- Het ordenen, faciliteren en transparant maken van het werkveld,
- Op elkaar afstemmen van de activiteiten van de verschillende actoren,
- Plannen en uitvoeren van promotie-activiteiten,
- Ontwerpen en bijsturen van een strategie (regionaal),
- Plannen en begeleiden van het evaluatieproces van ingediende projecten,
- Synthetiseren evaluaties,
- Initiëren en begeleiding van publieke en private samenwerkingsverbanden,
- Opvolgen en begeleiden van de projecten,
- Inhoudelijk controleren en opvolgen van de administratief-financiële controle van de projecten: inhoudelijk onderzoek salodossiers, constructieve feedback geven, bijsturen projecten,
- Deelnemen aan (externe) functierelevante vergaderingen, o.a. de Strategische Werkgroep (zwaartepunt 3 en zwaartepunt 6),
- Verzamelen, verwerken en bundelen van statistische gegevens inzake het projectverloop (o.a. naar de EC),
- Opmaken van interne administratie en budget,
- Deelnemen aan de globale werking van het ESF-Agentschap, Vlaanderen: directiecomité, VMC.

De medewerkers die in 2002 voor het regisseurschap van zwaartepunt 3 aangeworven werden, 2 FTE's adjunct van de directeur (Regisseur zwaartepunt 3 en medewerker financiële cel) en 1 deeltijdse medewerker (logistieke cel), werkten ook in 2003 voor hun respectievelijke tijdsbesteding in de gebouwen van het ESF-Agentschap vzw, Gasthuisstraat 31 te 1000 Brussel in hiërarchisch verband binnen het ESF-Agentschap.

De raad van bestuur van het VIZO besliste op haar vergadering van 28 februari 2003 om - na uitnodiging van de Vlaams Minister van Werkgelegenheid en Toerisme en volgens de mogelijkheden van de vzw-statuten - toe te treden tot het ESF-Agentschap en de raad van bestuur.

3. RESULTATEN PROJECTOPROEPEN 2003

3.1 Algemeen

Het aantal kwalitatief goede projecten ingediend via SBS voor de oproep voor 2003 lag laag. Een aantal promotoren slaagden er niet in om tegen de deadline het dossier inhoudelijk of financieel rond te krijgen waardoor waarschijnlijk een aantal kansen werden gemist. Het is mogelijk dat een aantal van deze projecten bij een (semi-) open oproep - en dus onder minder stringente tijdsdruk - wel ingediend hadden kunnen worden.

Bij aanvang van 2003 besliste de Strategische Werkgroep bijgevolg af te stappen van het systeem van gesloten oproep voor projecten en te werken met een half-open systeem van permanente indiening. Deze indieningsvorm houdt het midden tussen een gesloten en een open oproep en combineert de sterke punten van beide systemen, nl. permanente begeleidings- en indieningsmogelijkheden, met clustering van ingediende projecten ter evaluatie.

In de loop van 2003 finaliseerde de regisseur zwaartepunt 3 i.s.m. de Strategische Werkgroep 4 evaluatieprocedures. Een eerste (gesloten) oproep tot projectindiening werd reeds opgestart in het najaar van 2002 en had als uiterlijke indieningsdatum 12 november 2002. Voor de drie daaropvolgende indieningsmogelijkheden werd gewerkt met het half-open systeem van indiening.

Ter ondersteuning van de oproep voor projecten 2003 met deadline 12 november 2002 werd een nieuwe campagne opgestart. Deze promotiecampagne omvatte de onderstaande activiteiten. Het adressenbestand besloeg 196 contactpersonen uit diverse intermediaire organisaties. De informatiesessie ging door te Brussel op 15 oktober 2002. Er waren een 25-tal aanwezigen uit diverse organisaties. Uiteindelijk werden 9 dossiers definitief ingediend, waarvan 3 onontvankelijk. Van de 6 ontvankelijke dossiers behoorden er 4 tot maatregel 1 en 2 tot maatregel 3.

Voor de vier oproepen in 2003 werden voor het gehele zwaartepunt 25 projectdossiers ingediend, als volgt verdeeld over de maatregelen:

- Maatregel 1: 17 projecten
- Maatregel 3: 8 projecten

Van deze 25 projectdossiers werden na screening op de ontvankelijkheidscriteria 10 projectaanvragen onontvankelijk verklaard, als volgt verdeeld over de maatregelen:

- Maatregel 1: 7 projecten
- Maatregel 3: 3 projecten

Na de volledige selectieprocedure werden door de SWG respectievelijk op 15 januari, 25 april, 13 november 2003

en 9 januari 2004 in totaal 8 projecten voor ESF-betoelaging goedgekeurd, als volgt verdeeld over de maatregelen:

- Maatregel 1: 5 projecten
- Maatregel 3: 3 projecten

Dit brengt de totale stand voor de oproepen 2003 op:

	Ingediende projecten	Goedgekeurde projecten
Maatregel 1	17	5
Maatregel 3	8	3
Totaal Zwaartepunt	25	8

3.2 Inhoudelijke bijdrage tot het Programmacomplement (PC) en het EPD (Enig Programmerings Document) Projectinhouden

Maatregel 1: Stimuleren en ondersteunen van potentiële starters en van verantwoord ondernemerschap

Volgens de doelstellingen, zoals geformuleerd in het PC:

De realisatie van een kwaliteitsverbetering van het leertijdstelsel, ondermeer door bevordering van de doorstroming naar de ondernemersopleiding;

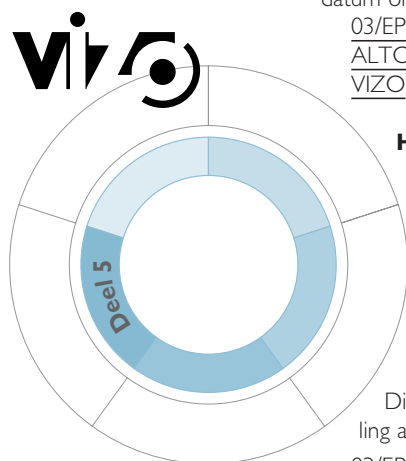
Hierop werd ingespeeld door het onderstaande project. Dit project werd voorwaardelijk goedgekeurd. De promotor besliste nog voor de opstartdatum om af te zien van het project.

03/EPD3/3.1/007
ALTO-Verderzetting
VIZO

Het versterken van een kwalitatief hoogstaand aanbod aan opleiding en begeleiding naar starters, ondermeer door het aanbod te richten naar nieuwe groeisectoren, sociale economie en nieuwe doelgroepen - waaronder allochtonen en vrouwen;

Diverse projecten sluiten bij deze doelstelling aan:

03/EPD3/3.1/001
Matching Economies
De Wolkammerij C.V.B.A.

04/EPD3/3.1/005
Allochtone ondernemers welkom
UNIZO-Vorming

Het stimuleren van potentiële starters, ondermeer door informatieverstrekking en sensibilisering van nieuwe doelgroepen;

04/EPD3/3.1/002
Recht op dromen
Vlaamse Jonge Ondernemingen vzw

Het bevorderen van verantwoord ondernemerschap, ondermeer via het sensibiliseren van bedrijfsleiders;

Hierop wordt ingespeeld door het onderstaande project:

03/EPD3/3.1/003
Duurzaam ondernemen in buurtcontext
Gemeentebestuur Heusden-Zolder

Conclusie maatregel 1:

De goedgekeurde projecten in 2003 richten zich voor maatregel 1 hoofdzakelijk op de sociale economie, maatschappelijk verantwoord ondernemen en ondernemerschap voor kansengroepen (allochtonen en jongeren).

Maatregel 2: Ontwikkeling van een één-loket (niet-operationeel)

Maatregel 3: Bevordering van de kenniseconomie

Volgens de doelstellingen, zoals geformuleerd in het PC:

Stimuleren van kennisoverdracht binnen en tussen ondernemingen;

Twee projecten sluiten bij deze doelstelling aan:

03/EPD3/3.3/004 INDIC 21
Ontwikkelen van ondernemerschap door het aanreiken van bedrijfsindicatoren
KMO IT-centrum

04/EPD3/3.3/001
Stimuleren van logistieke benchmarking voor KMO
CIM CIL vzw

Bevorderen van het aansluiten van de KMO op communicatienetwerken;

Het onderstaande project werd voorwaardelijk goedgekeurd. De indiener besliste uiteindelijk een herwerkt dossier in te dienen.

03/EPD3/3.3/006
ICT - Bouw
NACEBO

**Bevorderen van synergie tussen kenniscentra en de bedrijfswereld;
 In 2003 werd geen enkel project onder deze doelstelling goedgekeurd.**

Conclusie maatregel 3:

Het blijft moeilijker om kwalitatief goede projecten ingediend te krijgen onder maatregel 3. De projecten die echter goedgekeurd worden, dragen volledig bij tot de realisatie van de geformuleerde doelstellingen.

3.3 Betrokken organisaties en deelnemers

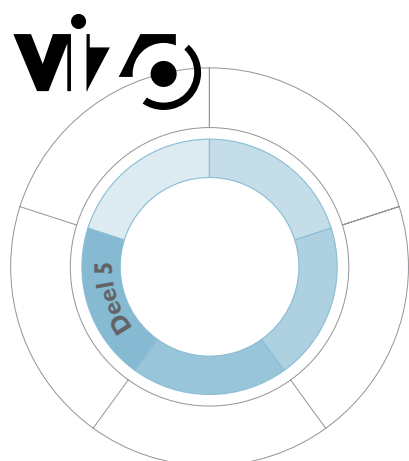
Het betreft de getallen van de aanvraagdossiers.

3.3.1 Individuën

	Maatregel 1	Maatregel 3	Totaal
TOTAAL	5.890	n.v.t.	5.890
Geslacht			
Mannen	3.622	n.v.t.	3.622
Vrouwen	2.268	n.v.t.	2.268
Leeftijd, indicatief, exacte gegevens tijdens saldofase			
< 25	3.600	n.v.t.	3.600
≥ 25	2.290	n.v.t.	2.290
Statuut			
Zelfstandigen	710	n.v.t.	710
Werknemers	380	n.v.t.	380
Werkzoekenden	1.200	n.v.t.	1.200
Studenten en leerjongeren	3.600	n.v.t.	3.600
Resultaten			
Werkzoekenden tewerkgesteld	nng	nng	nng
Werkzoekenden doorgeschakeld naar verdere opleiding of begeleiding	nng	nng	nng
nng (nog niet gekend)			

3.3.2 Organisaties

	Maatregel 1	Maatregel 3	Totaal
TOTAAL	200	3.000	3.200
Kleine ondernemingen	200	1.900	2.100
Middelgrote ondernemingen	0	975	975
Grote ondernemingen	0	125	125
Andere organisaties	0	0	0

3.4 Ondersteuning van promotoren en potentiële promotoren

Naast de algemene informatieverstrekking (cf. infra) leverde de regisseur in 2003 zowel in aanvraag- als in rapportagefase extra inspanningen naar de ondersteuning van individuele (potentiële) promotoren. Er werd veelvuldig face-to-face overleg gepleegd met (potentiële) promotoren. Het overzichtsschema geeft aan dat een breed doelpubliek werd bereikt.

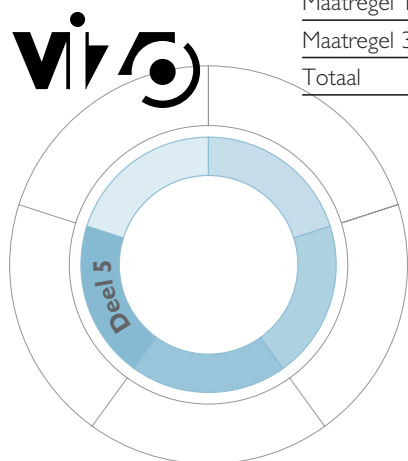
12/02/2003	KHN Oost-Vlaanderen
20/02/2003	VIZO (Inspire)
26/02/2003	TriZone
05/03/2003	Vlaams Netwerk voor Zakenethiek
07/03/2003	VIZO (Inspire)
12/03/2003	KHN Antwerpen – Waasland
02/04/2003	VIABO
22/05/2003	NOAH n.v.
10/06/2003	De Wolkammerij
16/06/2003	PRANA

16/06/2003	KMO IT-Center
16/07/2003	VIZO (Inspire)
17/07/2003	LVZ
31/07/2003	Vlaams Ministerie van Cultuur
01/08/2003	Allaja n.v.
12/08/2003	Alcatel Bell
14/08/2003	MeMo vzw
02/09/2003	UNIZO Vorming
09/09/2003	NACEBO
10/09/2003	POSA n.v.
16/09/2003	Allaja n.v.
18/09/2003	CIM_CIL vzw
19/09/2003	Park Office
23/09/2003	Boerenbond
24/09/2003	Verbaere & Partners
14/11/2003	NACEBO
25/11/2003	Lessius Hogeschool
26/11/2003	STC Turnhout
10/12/2003	KHN Oost-Vlaanderen

3.5 Cijfergegevens financiële uitvoering

Over de vier projectoproepen 2003 werden de volgende resultaten gerealiseerd:

	Middelen aanvraag 2003 Initieel (in €) A	Middelen aanvraag 2003 Initieel (in €) B	Middelen aanvraag 2003 Initieel (in €) A+B	Middelen aanvraag 2003 Initieel (in €) D	Middelen aanvraag 2003 Initieel (in €) A+B-C
Maatregel 1	1.382.649,00	1.857.226,84	3.239.875,84	1.553.455,94	1.686.419,90
Maatregel 3	946.023,00	2.208.303,66	3.154.326,66	252.751,60	2.901.575,06
Totaal	2.328.672,00	4.065.530,50	6.394.202,50	1.806.207,54	4.587.994,96

Diverse projecten beslisten in de loop van 2003 om hun project stop te zetten of in te trekken:

Maatregel 1:

- SLA: 190.846,28 €
- FES: 160.733,89 €
- Vlerick BAN: 140.019,73 €
- ALTO-Verderzetting: 387.526,10 €

Maatregel 3:

- Kereant: 196.734,55 €
- Inspire: 1.615.550,41 €
- Kenniscentrum MVO: 97.478,40 €
- Gezond lijf ... gezond bedrijf: 251.695,10 €
- eTransfer: 144.323,66 €

Deze cijfers geven aan dat het voorziene ESF-bedrag voor 2003 inclusief de vrijgekomen middelen niet volledig werd toegewezen aan de projecten.

De totale goedgekeurde financieringsgegevens vindt u in onderstaand schema:

2003	ESF (in €)	ESF %	Publiek (in €)	Pub %	Privaat (in €)	Priv %	Ontvangsten (in €)	Ontv. %	Totaal (in €)	Tot %
Maatregel 1	1.553.455,94	40,08	1.811.069,91	46,73	511.287,56	13,19	24.100,00	9,61	3.899.913,41	100,00
Maatregel 3	252.751,60	42,52	72.984,00	12,28	268.711,00	45,20	128.999,00	17,83	723.445,60	100,00
Totaal	1.806.207,54	40,40	1.884.053,91	42,15	779.998,56	17,45	153.099,00	3,31	4.623.359,01	100,00

4. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

De webpagina's die VIZO-Regisseur in de loop van 2001 ontwikkelde, werden verder uitgebouwd en up-to-date gehouden.

Ter ondersteuning van de diverse oproepen werd in 2003 beroep gedaan op de media van de leden van de Strategische Werkgroep. Zo verscheen op verschillende tijdstippen een persartikel met meer toelichting bij de verschillende indieningsmogelijkheden.

Nieuw in 2003 was een soort 'nieuwsbrief' die vanuit de regio ESF 3 - zwaartepunt 3 naar geïnteresseerden digitaal werd verzonden. De belangrijkste doelstelling bestaat erin meer aandacht te besteden aan het samenbrengen en informeren van het werkveld. Meer concreet willen we hiermee de verschillende actoren die in Vlaanderen werk maken van ondernemerschap samenbrengen. We menen dat een eerste stap in dit proces kan gezet worden door informatie over lopende (ESF-) projecten te verspreiden.

Promotoren die zelf meer bekendheid willen geven aan hun activiteiten over het ondersteunen van ondernemerschap in Vlaanderen, kunnen via de regisseur een digitale uitnodiging of persartikel bezorgen dat dan verder verspreid wordt. Op regelmatige tijdstippen krijgen we spontaan de vraag om de contactgegevens toe te voegen aan de mailinglist.

